

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 181

Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin; Kadını Şiddetten Koruma Kanunu Teklifi, Antalya Milletvekili Gürkut Acar'ın; Türk Medeni Kanunu ile Ailenin Korunmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel'in; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ve 4320 Sayılı Ailenin Korunması Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın; Türk Medeni Kanunu ve Ailenin Korunmasına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Ailenin Korunmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları
(1/572, 2/38, 2/51, 2/145, 2/328, 2/383)

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/572 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı5
- Genel Gerekçesi5
- Madde Gerekçeleri8

• 2/38 Esas Numaralı Teklifin

- Yenileme Tezkeresi11
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı13
- Genel Gerekçesi13
- Metni15

• 2/51 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı21
- Genel Gerekçesi21
- Madde Gerekçeleri21
- Metni22

• 2/145 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı23
- Genel Gerekçesi23
- Madde Gerekçeleri25
- Metni28

• 2/328 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.31
- Gerekçesi	.31
- Metni	.33
• 2/383 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	.35
- Genel Gerekçesi	.35
- Madde Gerekçeleri	.35
- Metni	.37
• Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Raporu	.39
• Muhalefet Şerhleri	.42
• Alt Komisyon Raporu	.45
• Muhalefet Şerhi	.50
• Alt Komisyon Metni	.52
• Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metne Ekli Liste	.61
• Adalet Komisyonu Raporu	.62
• Muhalefet Şerhleri	.70
• Tasarı Metni	.75
• Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	.83
• Tasarı Metnine Ekli Liste	.91
• Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Liste	.92

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-428/872

24/2/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 30/1/2012 tarihinde kararlaştırılan “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/572)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Anayasanın 90 ıncı maddesinde, usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmaların kanun hükmünde olduğu, bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurulamayacağı, usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümlerinin esas alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Türkiye tarafından 1985 yılında imzalanan ve 1986 yılında yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW)’ne göre Sözleşmeye taraf devletler, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini gidermekle yükümlü kılınmıştır. Birleşmiş Milletler CEDAW Komitesinin 19 no.lu Genel Tavsiye Kararında kadınların insan hak ve temel özgürlüklerinden yararlanılmasını etkisizleştiren ya da ihlal eden cinsiyete dayalı şiddetin İnsan Hakları Sözleşmesinin 1 inci maddesi anlamında ayrımcılık olduğu belirtilmiştir.

Birleşmiş Milletler Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesinde kadına yönelik şiddet, "ister kamusal isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik acı veya ıstırap veren ya da verebilecek olan cinsiyete dayalı bir eylem uygulama ya da bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma" şeklinde tanımlanmaktadır.

Tüm bu uluslararası yükümlülüklerin ve insan haklarına saygılı, sosyal hukuk devleti olma konusundaki kararlılığın ilk sonucu olarak Anayasanın 10 uncu ve 41 inci maddelerinde değişiklikler yapılmıştır. Bu düzenlemelere göre devlet kadın-erkek eşitliğinin fiili olarak hayata geçirilebilmesi için her türlü tedbiri alacak, pozitif ayrımcılık yapabilecektir. Ayrıca çocuklar konusunda da uluslararası platformda taahhüt ettiği korumayı gerçekleştirecektir.

Son yıllarda başta kadınlar olmak üzere kişilere karşı işlenen şiddet olayları toplumumuzu sarsan boyutlara ulaşmıştır. Her geçen gün yaşanan dayak, işkence ve cinayet gibi şiddet olayları görsel ve yazılı basında izlenmektedir. Bu olaylara daha çok kadınlar ve çocuklar maruz kalmaktadırlar.

Kadına yönelik şiddet, en yoğun olarak aile içinde yaşanmaktadır. Şiddet; fiziksel, psikolojik, ekonomik açıdan mahrum bırakma ve cinsel şiddet dâhil, çok çeşitli şekillerde görülebilmektedir. Şiddet mağduru kadınlarda, özgüven eksikliği, kimlik sorunu, toplumsal yaşama katılımı ve kendini ifade etmede sorunlar yaşanmaktadır. Diğer yandan şiddet yetersiz beslenmeye, kronik hastalıkların artmasına, geçici ve kalıcı hastalıklara, kronik ağrılara, anne ölümlerine ve intiharlara neden olmaktadır.

Şiddete tanık olan çocuklarda ruhsal davranış bozuklukları ve okulda başarısızlık görülmekte ve ileriki yaşantılarında şiddet uygulamaya eğilimli bireyler olarak yetişerek şiddetten olumsuz etkilenmektedirler. Bu konu yalnızca kadınlar, erkekler ve çocuklar açısından değil aynı zamanda toplumumuzun geleceğinin sağlığı açısından da çok önemlidir.

Kişilere yönelik şiddet, bir insan hakkı ihlalidir. Bu nedenle günümüzde bu sorun özel alan sorunu olmaktan çıkarak toplumsal alanda tartışılmakta ve mücadelesi bir devlet politikası olarak kabul edilmektedir. Kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadının insan haklarının teminat altına alınması devletlerin sorumluluğundadır.

Aile içi şiddetin önlenmesi amacıyla hazırlanan ve 1998 yılında yürürlüğe giren 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunun günümüzün ihtiyaçlarına cevap vermediği görüldüğünden kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin esas ve usulleri kapsayan ve düzenleyen bu Tasarı hazırlanmıştır.

Şiddet eylemlerine maruz kalan kişilere ve aile bireylerine koruma vaat eden bu Tasarının uygulanması aşamasında, şiddet mağdurunun ikinci bir mağduriyet daha yaşamaması adına, temel bir-takım ilkelere uyulması zorunluluğu doğmaktadır. Bu bakımdan hizmetin sunulmasında insan haklarına dayalı, adil, etkili ve süratli bir usul izlenmesi, hakkında koruma tedbir kararı verilen kişilere hizmet sunulmasının insan onuruna yaraşır şekilde yerine getirilmesi, hizmetin sunulması ve yürütülmesi sırasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasal veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, millî veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaması, koruyucu tedbir kararı verilmesi ve uygulanması sırasında hakkında koruma tedbiri verilen kişilerin durumları dikkate alınarak özel ihtimam gösterilmesi, kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, vakıf, dernek ve diğer sivil toplum kuruluşları, gönüllü gerçek ve tüzel kişiler ile özel sektörün işbirliği içinde çalışması ve bu konuda toplumsal sorumluluğun paylaşılmasının sağlanması ve son olarak bu Tasarı kapsamında verilen hizmetin ülke çapında eşit ve dengeli sunulması unsurları hem uluslararası hukuktan hem de Anayasadan kaynaklanan bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu Tasarı öncelikle en temel insan hakkı olan yaşam hakkının korunması, kadın cinayetlerinin son bulması amacıyla kurumların şiddetle mücadelenin her aşamasında aktif rol almasını sağlamayı hedeflemektedir. Yine bu Tasarıda Devletin şiddeti önlemesi, şiddete uğrayanı çok yönlü koruması ve şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan kişinin, verilecek koruyucu tedbir kararları ile rehabilite edilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, Tasarıda medya organlarına sorumluluk yükleyen yeni düzenlemelere yer verilmiştir. Zira modern medya araçları ve özellikle televizyonun, bireylerin bilgi, kanaat, tutum, duygu ve davranışları üzerinde büyük oranda şekillendirici ve belirleyici bir etkileme gücüne sahip olduğu herkes tarafından kabul edilmektedir. Televizyon ile ilgili olarak gerçekleştirilen "içerik analizleri" ve "kanaat-davranış araştırmaları", televizyon programlarının aile, eğitim, iş, yaş ve cinsiyet, doğum ve ölüm gibi birçok toplumsal gerçeklikler konusunda etkilerinin olduğunu, programlarda sergilenen mesajların bireyler üzerinde etki yaptığını ortaya koymaktadır. Öte yandan, medyanın önemli bir bilgi yayma, geniş halk kitlelerini bilgilendirme aracı olma niteliği de bulunduğundan, bireyleri koruma, kuvvetlendirme ve dengeleme amaçları doğrultusunda da çok önemli hizmetler yerine getirebileceği, onların yaşam alanlarına, evlerine kadar taşınan farklı mesajları çok sayıda insana iletebileceği kuşkusuzdur. Medyada defalarca yinelenerek verilen şiddet görüntülerinin, bireylerin beyinlerinin ve kalplerinin derinliklerine işleyerek kalıcı izler bıraktığı özellikle de özdeşim kurma eğilim ve ihtiyacında olan bireyleri derinden etkilediği gözönüne alınmalıdır. Ayrıca toplumsal rollerle ilgili örnek davranış kalıpları ve hayatla ilgili örnek yaşam modellerinin bireylere sunulması toplumumuzdaki bireylerin kişiliklerine olumlu etki yapacak ve toplumumuzun daha sağlıklı gelişmesine katkı sağlayacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddede Kanunun amacı ve kapsamı düzenlenmiştir. Buna göre şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, tüm çocukların, aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarının Kanun hükümlerine göre korunmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Madde 2- Maddede, Kanunun değişik yerlerinde geçen terimler tanımlanmak suretiyle, gereksiz tekrarların önüne geçilmek istenilmiştir.

Madde 3- Madde ile şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kişiler hakkında mülki idare amiri ve gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk amirleri tarafından verilecek koruyucu tedbirler ayrıntılı ve karışıklığa yer vermeyecek şekilde düzenlenmiştir. Ayrıca kişilerin içinde bulundukları özel durumlar dikkate alınarak, olayın özelliklerine uygun tedbirlerin alınacağı hususu da hüküm altına alınmıştır.

Madde 4- Maddede hâkim tarafından verilecek şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kişilerin güvenliğinin ve korunmasının sağlanması amacıyla verilecek koruyucu tedbir kararları düzenlenmiştir.

Madde 5- Maddede hâkim tarafından şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan kişiler hakkında verilebilecek önleyici tedbir kararları düzenlenmiştir. Şiddet mağduruna yönelik olarak şiddete ve korkuya yönelik söz ve davranışlarda bulunulmaması, şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali olan kişinin müşterek konuttan veya halen bulunduğu yerden derhal uzaklaştırılması ve müşterek konutun korunan kişiye tahsis edilmesi, korunan kişilere, bulundukları konuta, okula, işyerine yaklaşmaması, silahlarını kolluğa teslim etmesi, silah taşımak zorunda olan kamu görevlisi olması durumunda da silahını kurumuna teslim etmesi; gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, yirmidört saat içinde hâkime sunulmak kaydıyla, kolluk amirlerine de yetki ve görev verilmesi düzenlenmiştir.

Madde 6- Maddede, kişinin silah bulundurması, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmasının suç oluşturmaya dolayısıyla ya da fiilinin başka bir suç oluşturmaya nedeniyle, soruşturma ve kovuşturma evresinde koruma tedbirlerine veya denetimli serbestlik tedbirlerine, mahkûmiyet halinde ceza veya güvenlik tedbirlerinin infazına ve bu çerçevede uygulanabilecek olan denetimli serbestlik tedbirlerine ilişkin kanun hükümlerinin saklı olduğu düzenlenmiştir.

Madde 7- Maddede tedbir kararının gerektiğinde delil ve belge aranmaksızın, dosya üzerinden verilebileceği, ancak zorunlu hallerde duruşma yapılabileceği, tedbir kararının ilk defasında en çok altı ay için verilebileceği, resen veya korunan kişi ya da Bakanlığın talebi üzerine tedbirlerin süresinin veya şeklinin değiştirilmesine, bu tedbirlerin kaldırılmasına veya aynen devam etmesine karar verilebileceği, gerekli olması halinde korunan kişinin ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri, kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adreslerinin gizli tutulacağı, yapılacak tebligatlara ilişkin olarak ayrı bir adres tespit edileceği, korunan kişinin talebi olmaksızın verilen koruyucu tedbir kararlarının, ancak ilgilinin kabulü halinde uygulanabileceği, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde mülkî amirler ve kolluk tarafından da tedbir kararları verilirken delil ve belge aranmayacağı, talep halinde ilgililere kişisel eşya ve belgelerin, kolluk marifetiyle tesliminin sağlanacağı düzenlenmiştir.

Madde 8- Maddede Kanun hükümlerine göre verilen kararlara karşı itiraz yolu ve başvurulacak merci düzenlenmiştir.

Madde 9- Maddede tedbir kararlarının, Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlükleri ile verilen kararın niteliğine göre Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluğa en seri vasıtalarla bildirileceği, Kanun kapsamında ilgili mercilere yapılan tüm başvurular ile bu başvuruların kabul ya da reddine ilişkin kararlar, başvuru yapılan merci tarafından ilgili Bakanlığın il ve ilçe müdürlüklerine derhal bildirileceği, korunan kişinin geçici koruma altına alınmasına ilişkin koruyucu tedbir kararı ile şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan kişi hakkında verilen önleyici tedbir kararlarının yerine getirilmesinden, şiddet mağdurunun ya da şiddet uygulayanın yerleşim yeri veya bulunduğu ya da tedbirin uygulanacağı yer kolluk birimi görevli ve yetkili olduğu düzenlenmiştir.

Ayrıca tedbir kararının, kolluk amirince verilip uygulandığı veya korunan kişinin kollukta bulunduğu hallerde, kolluk birimleri tarafından kişinin Bakanlığın ilgili il veya ilçe müdürlüklerine ivedilikle ulaştırılacağı, bunun mümkün olmaması halinde kendisine ve beraberindekilere geçici olarak barınma imkânı sağlanacağı, tedbir kararının ilgililere tefhim veya tebliğ edilmemesinin kararın uygulanmasına engel teşkil etmeyeceği, Bakanlığın hakkında barınma yeri sağlanmasına karar verilen kişileri, Bakanlığa ait veya Bakanlığın gözetim ve denetimi altında bulunan yerlere yerleştireceği, barınma yerinin yetersiz olduğu hallerde korunan kişilerin mülki amirin, acele hallerde kolluğun veya Bakanlığın ilgili il veya ilçe müdürlüklerinin talebi üzerine kamu kurum ve kuruluşlarının misafirhane, dinlenme tesisi, yurt veya benzeri yerlerinde barındırabileceği, iş yerinin değiştirilmesi yönündeki tedbir kararının, kişinin tabi olduğu ilgili mevzuat hükümlerine göre yetkili, makam, merci veya kişi tarafından yerine getirileceği hususları düzenlenmiştir.

Madde 10- Maddede Kanun kapsamında yerine getirilecek kolluk görevlerinin, Kanunda belirtilen hizmetlerle ilgili eğitim almış ve ilgili kolluk birimlerince belirlenmiş olan yeteri kadar personel tarafından yerine getirileceği düzenlenmiştir.

Madde 11- Maddede, Kanun kapsamında verilecek koruyucu tedbir kararlarının takibinin, teknik araç ve yöntemler kullanılmak suretiyle de yapılabileceği, buna ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüştür. Teknik yöntemlerle takip, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun "Teknik araçlarla izleme" kenar başlıklı 140 ıncı maddesinde tahdidi olarak sayılan suçlar için geçerli olan teknik araçlarla izlemeden farklı olup adı geçen Kanun kapsamında değerlendirilmemelidir.

Teknik yöntemlerle takip, şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali olan kişiye yönelik olarak elektronik kelepçe veya bileklik, korunan kişinin sabit ev içi ikaz cihazı ya da mağdura hareket özgürlüğü tanyan ev dışında da kullanılabilen telefon görünümlü mobil cihazın kullanılması gibi yöntemlerle yapılabilecektir.

Madde 12- Maddeyle, şiddete uğrayan veya uğrama ihtimali bulunan kişinin daha etkin bir şekilde korunması yönünden hakkında tedbir kararı verilen kişiye, tedbirin ihlali nedeniyle zorlama hapsi verilmesi öngörülmektedir. Zorlama hapsi, diğer bir deyimle tazyik hapsi, bir kişiyi kendisine düşen yükümlülüğün gereğini yerine getirmeye zorlamak amacıyla verilen bir yaptırımdır. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde disiplin hapsinin tanımı yapılmakta ve bu tanımlamada disiplin hapsinin sadece sonuçlarına değinilmekte olup, tazyik hapsiyle ilgili olarak herhangi bir tanıma Kanunda yer verilmemektedir. Bununla birlikte, doktrin ve uygulamada da olduğu gibi, bir suç karşılığında öngörülen ceza olmayıp yaptırım altına alınmış bir fiil olması dolayısıyla, niteliği ve doğurduğu sonuçlar itibarıyla, disiplin hapislerinin sonuçları için geçerli olan seçenek yaptırımlara çevrilememe, ön ödeme uygulanamama, tekerrüre esas olmama, şartla salıverilme hükümleri uygulanamama, ertelenememe ve adli sicil kayıtlarına geçirilmeme hususları, maddeyle öngörülen zorlama hapislerinde de geçerli olacaktır.

Madde öngörülen düzenlemeye göre, kişi, verilen tedbir kararına aykırı davranması durumunda, fiili suç oluştursa bile, ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre hâkim kararıyla üç günden on güne kadar zorlama hapsine tabi tutulacaktır. Tedbir kararının gereklerine aykırılığın her tekrarında, ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre zorlama hapsinin süresi artmaktadır. Maddede, zorlama hapsinin toplam süresinin altı ayı geçemeyeceğine dair hüküm bulunmaktadır. Zorlama hapsine ilişkin kararlar, Cumhuriyet savcılığınca yerine getirilecektir.

Madde 13- Maddede, şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek hizmetinin verildiği ve izleme çalışmalarının yedi gün yirmidört saat esası ile yürütüldüğü şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kurulması, çalışma usul ve esasları düzenlenmiştir.

Madde 14- Maddede şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından şiddetin önlenmesi ve alınan tedbirlerin etkin olarak uygulanmasının izlenmesi, korunan kişi ve şiddet uygulayan veya şiddet

uygulama ihtimali olan kişi hakkında verilecek destek hizmetlerinin çeşitleri ve amaçları, Bakanlık bünyesinde kurulan çağrı merkezinin Kanun amacına uygun olarak yaygınlaştırılması, Kanun kapsamında şiddetin sonlandırılması için çalışan ilgili sivil toplum kuruluşları ile işbirliği ilkesi düzenlenmiştir.

Madde 15- Maddede Kanunun uygulanması sırasında işbirliğinin ve koordinasyonun Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yerine getirileceği hüküm altına alınmıştır. Maddede medya organlarına da sorumluluk yüklenmiş olup, kadınların çalışma yaşamına katılımı, özellikle kadın ve çocuk olmak üzere kişilere yönelik şiddetle mücadele mekanizmaları konusunda hazırlanan materyallerin yayınlanmasına ilişkin zorunluluk ve eğitim programlarının düzenlenmesi ve koordinasyonu hükme bağlanmıştır.

Madde 16- Maddede geçici maddi yardım yapılması, yapılacak ödemelerden vergi alınmayacağı ve yapılan ödemelerin şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan kişiden veya gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilen kişiden 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsili düzenlenmiştir.

Madde 17- Maddede, korunan kişinin hayatını devam ettirebilmesi için nafakaya hükmedilmesi halinde nafakanın tahsili için icra müdürlüğü tarafından gerekli icrai işlemlerin yapılacağı ve icra müdürlüklerinin nafakanın tahsili işlemlerine ilişkin posta giderlerinin Cumhuriyet başsavcılığının suçüstü ödeneğinden karşılanacağı düzenlenmiştir.

Madde 18- Maddede Kanun uyarınca şiddet mağdurlarının Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre gerekli prim ödeme gün sayısının bulunmaması veya prim borcunun bulunması nedeniyle fiilen genel sağlık sigortasından yararlanamayanların bu hallerinin devamı süresince her türlü muayene ve tedavisinin yapılması, şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunan kişilerin ise rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanmasına karar verilenlerin sağlık giderlerinin Bakanlık tarafından karşılanacağına ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir.

Madde 19- Maddede Kanun kapsamında yapılacak başvurular ile icra ve infaz işlemlerinin harç, yargılama gideri ve masraflardan muaf tutulacağı düzenlenmiştir.

Madde 20- Maddede Kanun hükümlerine göre çıkarılması gereken yönetmeliklerin çıkarılma usulü hüküm altına alınmıştır.

Madde 21- Maddede, 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmış ve daha önce 4320 sayılı Kanun hükümlerine göre verilen kararların uygulanmasına devam edileceği hususu hüküm altına alınmıştır.

Geçici Madde 1- Maddede, şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kuruluşları tamamlanıncaya kadar bu merkezlere verilen görevlerin Bakanlığın diğer birimleri tarafından yapılacağına dair düzenleme yapılmıştır.

Geçici Madde 2- Maddede, Kanunla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına verilen yeni görevler gözönünde bulundurularak kadro ihdası düzenlenmiştir.

Madde 22- Yürürlük maddesidir.

Madde 23- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

23. Dönemde, TBMM Başkanlığı'na verilmiş bulunan (2/896) Esas Numaralı Kanun Teklifini yeniliyorum.

Saygılarımla arz ederim.

M. Akif Hamzaçebi

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/38 Esas Numaralı Kanun Teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ömer Suha Aldan

Muğla

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/38 Esas Numaralı Kanun Teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Turgut Dibek

Kırklareli

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/38 Esas Numaralı Kanun Teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/38 Esas Numaralı Kanun Teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Hülya Güven

İzmir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/38 Esas Numaralı Kanun Teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Gülsün Bilgehan

Ankara

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/38 Esas Numaralı Kanun Teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Gürkut Acar

Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/38 Esas Numaralı Kanun Teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Sedef Küçük

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/24-26-28-29-30-31-35-38-42-47-51-56-59-62-69-70-76-84-86-87-88 Esas Sayılı, İlişkin Kanun Tekliflerine katılmak istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

22.11.2011

Ayşe Nedret Akova

Balıkesir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/35-38-60-61-62-65-66-69-73-86 Esas Sayılı, İlişkin Kanun Tekliflerine katılmak istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Sezgin Tanrıkulu

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kadını Şiddetten Koruma Kanunu Teklifi ve gerekçeleri ektedir.

Gereği müsadelerinize sunulur.

M. Akif Hamzaçebi

Trabzon

Nevin Gaye Erbatır

Adana

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/38)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Araştırmalara göre Türkiye’de evli kadınların % 39’undan fazlası, yaşamlarının en az bir döneminde eş şiddetine uğramıştır. Aradan geçen sürede önlem alınmadığı gibi iktidarın cinsiyet ayrımcılığına yönelik içtenliksiz tutum ve politikaları nedeniyle kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin tırmanış göstermesi kamuoyunda infial yaratmaktadır. Bu mücadelede en önemli araç olan 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun, içerik olarak zayıf ve adı itibarıyla de sorunlu olduğundan kadını, şiddetten korumaya yetmemektedir. Öyle ki kanunun adındaki aile sözcüğü nedeniyle kimi hâkimler, bir erkekle yakın yaşam arkadaşlığı sürdüren veya boşanmış olan kadınları, kanunun korumasından yararlandırmamıştır. Bu nedenle teklifte kanunun adı, “Kadını Şiddetten Koruma Kanunu” olarak değiştirilmiş; böylece medeni durumundan ötürü bir kısım kadını kapsam dışında tutan daraltıcı ve farklı yorumların önüne geçilmiştir. Uluslararası birikim ve kadın hareketinin tarihsel geçmişine de uygun olan bu adlandırma, kuşkusuz kanunun çocuklar ve diğer güçsüz bireyler lehine uygulanmasına engel değildir.

Kanunun hedefi, kadın ile erkeğin bir arada yaşamaları ve aralarındaki eşitsiz güç ilişkisi nedeniyle gerçekleşen ya da gerçekleşebilecek şiddetin önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin hemen alınmasını sağlamaktır. Korunmak istenen değer, bir insan hakkı olarak kadının şiddetten korunması, yani can güvenliğidir. Bu amaçla teklifte önceki kanundan farklı olarak koruyucu tedbirleri alan Mahkemeye, uygulamayı izleyerek, gerektiğinde tedbirleri kendiliğinden değiştirip kaldırma ve karara aykırılık halinde de kişiyi cezalandırma olanağı tanınmış; böylece Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin 9 Haziran 2009 günlü Nahide Opuz-Türkiye kararında vurgulanan etkili korumanın sağlanması için önemli bir adım atılmıştır. Şiddet; hafta sonları ve diğer tatil günlerinde tatil yapmadığından Cumhuriyet savcılarının, tedbirlere hükmedip ilk iş gününde mahkemeden onay alınmasına fırsat verilmiş; aynı biçimde mahkemede çalışan uzmanların bu sürece etkin katkısı sağlanmıştır.

Yine aynı araştırmalar, şiddete uğrayan kadınların % 92’sinin ekonomik, sosyal güçsüzlükleri ve bir işe yaramayacağı düşüncesiyle kamuya başvurmaktan çekindiğini, başvuruların tamamının verilen hizmetten memnun olmadığını göstermektedir. Teklifte aile mahkemeleri kadını güçlendirecek önlemleri almak konusunda cesaretlendirilmiş, kadını evinde koruma amacına yönelik olarak nafaka, elektrik, su, kira ve velayete ilişkin düzenlemeleri yapma yetkisi de tanınarak, sosyal devletin işletilmesi sağlanmıştır. Gerekğinde nafakanın ilk elde devlet tarafından ödenip şiddet uygulayan bireyden tahsili olanağı getirilmiştir.

Mevcut kanunun 13 yıllık uygulamasının birikiminden yararlanılması için kanunun dilinde önemli değişiklik yapılmamış; ancak etkili, adil uygulama ve yeknesaklığın sağlanması amacıyla görev, yetki, süre ve kanıt aranmaması gibi usule ilişkin tartışmalı konularda çözümler gösterilmiştir. Kanunda, mahkemece verilen kararın denetimine ilişkin bir düzenlemenin olmayışı, verilen kararın kesin olduğu yanlışlığına ve haksız sonuçlara yol açabilmektedir. Oysa Anayasanın 40. maddesindeki emredici düzenleme nedeniyle aleyhine karar verilen kişiye bildirimden itibaren başvuracağı makam ve sürenin bildirilmesi zorunludur. Bu nedenle, yasanın koruduğı değer ve amacına uygun düşecek şekilde aynı mahkemeye bildirimden itibaren on gün içinde “yeniden inceleme” isteme olanağı tanınmış; ayrıca kişilere bildirimin nasıl ve infazın da ne şekilde yapılacağı da gösterilmiştir.

İnsan ilişkilerindeki hızlı değişimin getirdiğı karmaşıklık ve çeşitlilik nedeniyle şiddetin tanımı yapılmamış; bu husus öğretiye ve hakimın takdirine bırakılmıştır. Ancak tedbir kararının verilmesi için şiddetin gerçekleşmesinin aranıp aranmayacağı hususu uygulamada tereddüt oluşturduğundan, kadına bir kere şiddete uğra, sonra korurum denemeyeceğı için şiddetin gerçekleşmesinin aranmayacağı hususuna kanunda yer verilmiştir.

Kadını şiddetten korumak için alınması gereken acil tedbirleri içeren bu kanunun başarıya kavuşması uygun tedbirlere hükmetmek yanında, tedbirlere uyulmasını sağlamayı da gerektirmektedir. Teklifte, bu amaçla tedbirlere aykırı davranış halinde öngörülen ceza miktarı artırılmış; tutuklama tedbiri etkinleştirilmiştir.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ'NİN
TEKLİFİ (2/38)

KADINI ŞİDDETEN KORUMA KANUNU TEKLİFİ
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Temel İlkeler

Amaç

MADDE 1- Bu kanunun amacı, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda 20 Aralık 1993 tarihinde kabul edilen "Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge" başta olmak üzere, uluslararası sözleşmelerdeki yükümlülüklerimizi yerine getirerek, bireyleri cinsiyet ayrımcılığı temelli şiddetten korumaktır.

Kapsam

MADDE 2- Bu kanun, medeni durumlarına bakılmaksızın, bir arada yaşıyor olmaktan veya kadınla erkek arasındaki eşitsiz güç ilişkisinden kaynaklanan şiddete uğrayan ya da şiddete uğrama tehlikesi altındaki kadın, çocuk ve güçsüz konumdaki diğer bireyleri şiddetten korumaya ilişkin hükümleri kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- Bu Kanunda yer alan;

a) Bakanlık: Adalet Bakanlığı,

b) Hâkim: Aile Mahkemesi hâkimi,

c) Mahkeme: Aile Mahkemesi,

ç) Korumucu Tedbir: Aile Mahkemesi hâkimi veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının, olayın kapsam ve özelliği dikkate alınarak, istem üzerine veya kendiliğinden hükmedeceği tedbirleri,

d) Şikâyet ve İhbar: Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi olan bireyin, aile mahkemesine başvurması veya kendisinin ya da başka bir kişinin olayı Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluk kuvvetlerine yazılı, sözlü veya herhangi bir biçimde bildirmesidir.

Temel İlkeler

MADDE 4- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Kadına insan hakları çerçevesinde, adil, etkili ve hızlı davranılması,

b) Hakkında koruma tedbir kararı alınan kişilere, sunulan hizmetin insan onuruna yaraşır şekilde yerine getirilmesi,

c) Hizmetin sunulması ve yürütülmesi sırasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasi veya diğer fikir yahut düşünceleri; felsefi inanç, millî veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konuları yönünden ayırım yapılmaması,

ç) Korumucu tedbir kararı verilmesi ve uygulanması sırasında hakkında koruma tedbiri verilen kişilerin, varsa özel durumlarına özen gösterilmesi,

d) Aleyhine tedbir kararı verilen kişi için tedbirlerin uygulanmasının, şiddeti önleme amacı dışına çıkmaması,

e) Bu Kanun kapsamında öngörülen tedbirlerin alınması ve uygulanması sırasında; sivil toplum kuruluşları başta olmak üzere, barolar gibi kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, vakıf, dernek ve diğer, gönüllü gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarıyla, özel sektörün işbirliği içinde çalışması ve bu konuda toplumsal sorumluluğun paylaşılmasının sağlanması,

f) Bu Kanun kapsamında verilen hizmetin ülke çapında eşit ve dengeli sunulması, ilkeleri gözetilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Usule İlişkin Hükümler

Görev ve Yetki

MADDE 5- Bu kanunu, ceza hükümleri dahil, uygulamakla görevli mahkeme, aile mahkemeleri olup; korunma, yetki koşulu aranmaksızın her yerden istenebilir.

Ceza hükümlerinin uygulanmasında, bu kanunda düzenleme olmayan durumlarda, 4.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Ceza Kanunu hükümleri uygulanır.

Hâkimin Kendiliğinden Tedbirlere Hükmetmesi

MADDE 6- Aile mahkemesi hakimi, bakmakta olduğu bir dava sırasında gerek görürse, istek beklemeden bu kanun uyarınca gerek gördüğü tedbirlere hükmedebilir.

Şiddetin Gerçekleşmesinin Aranamaması

MADDE 7- Şiddetin gerçekleşme olasılığının varlığı, tedbir kararının verilmesi için yeterlidir, gerçekleşmesi aranmaz.

Başvuru ve Yargılama Usulü

MADDE 8- Yargılamanın yazılı usulle yapılması ve duruşma açılması zorunlu değildir. Yazılı başvuru ve delil aranmaz.

Koruma Kararının Uygulanışı

MADDE 9- Cumhuriyet Başsavcılığı, kararın uygulanmasını Genel Kolluk Kuvvetleri marifeti ile takip eder. Kolluğun takip görevi, koruma kararının verildiği tarihte başlar. Kolluk kuvveti, koruma kararının içeriğine göre ilgililere bildirimde bulunur. Bu bildirim tutanak altına alınır ve karar süresince tedbirlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilir. Bu kontrol lehine koruma kararı verilen kişinin:

- Bulunduğu konutun haftada en az bir kez ziyaret edilmesini,
- Birinci derece yakınları ile iletişim kurulmasını,
- Komşularının bilgisine başvurulmasını,
- Oturulan yerin muhtarından bilgi alınmasını,
- Bulunduğu konutun çevresinde araştırma yapılmasını,

içerir.

Mahkeme Uzmanlarının İzleme Görevi

MADDE 10- Mahkeme bir aylık sürelerle verilen tedbir kararının uygulanmasını kendi uzmanları aracılığıyla da izleyebilir. Kolluk güçleri, uzmanlara gereken kolaylık ve yardımı sağlar. Düzenlenecek raporlara göre mahkemece re'sen başka tedbirler alınabilir ya da tedbirler kaldırılabilir. Uzmanların yol ve diğer harcamaları Aile Mahkemelerinin İşleyişine İlişkin Yönetmelik çıkarılıncaya değin, suçüstü ödeneğinden karşılanır.

Koruma Kararına Aykırı Davranış

MADDE 11- Koruma kararına uymadığının tespit edilmesi halinde bu husus, kolluk tarafından tutanağa bağlanır ve re'sen soruşturma yapılarak evrak en kısa zamanda Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

Cumhuriyet savcısı, evrakla birlikte getirilen ve koruma kararına aykırı davranan kişiyi sorguya çeker ve kamu davası açıp açmayacağını takdir eder.

Kararın Yeniden İncelenmesi

MADDE 12- Aleyhine koruma kararı verilen kişi, kararı öğrenmesinden itibaren 10 gün içerisinde aynı mahkemeden kararın yeniden incelenmesini isteyebilir. Mahkeme başvuru üzerine, evrak üzerinde karar verebileceği gibi dilerse tarafların hazır olabileceği en yakın günde duruşma açar. Taraflar iddia ve savunmalarını her türlü delille kanıtlayabilirler ve mahkeme gerek görürse uzmanlardan rapor alır. Başvurudan itibaren en geç 15 gün içinde kesin olarak karar verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tedbirler

Aleyhine Karar Verilen Kişiye Yönelik Tedbirler

MADDE 13- Aile mahkemesi hâkimi, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununda öngörülen tedbirlerden ayrı olarak, istem üzerine veya kendiliğinden, o an taraflar arasında yaşanabilecek şiddeti önlemek için uygun göreceği tedbirlere hükmeder.

a) Aleyhine karar verilen kişinin;

1. Korunan bireye karşı şiddete yönelik söz ve davranışlardan kaçınması,
2. Ortak konuttan uzaklaştırılması ve konutun korunan bireylere tahsisi,
3. Korunan bireylere ve konut, okul ya da işyerlerine yaklaşmaması,
5. Korunan bireyin eşyalarına ve ortak kullandığı eşyalara zarar vermemesi,
6. Korunan bireyi iletişim araçları ile rahatsız etmemesi,
7. Silah veya benzeri araçlarını kolluk kuvvetlerine teslim etmesi,

8. Alkol, uyarıcı veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanmış olarak korunan bireylere ya da bu bireylerin yaşamakta olduğu konuta, okula veya işyerine yaklaşmaması ve belirtilen maddeleri bu yerlerde kullanmaması,

9. Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurmamasının ve tedavisinin sağlanması,

10. Bir evlilik danışmanına başvurulmasının ya da psikolojik destek alınmasının sağlanması gibi tedbirleridir.

Bu tedbirlerden, "Korunan bireye karşı şiddete yönelik söz ve davranışlardan kaçınma" tedbiri zorunludur.

Koruyucu Tedbir Kararında Yer Alacak Hususlar

MADDE 14- Koruyucu tedbir kararında;

- a) Aleyhine tedbir kararı verilen kişilerin açık kimlik ve adres bilgilerine,
 - b) Tedbir veya tedbirlerin şekli ve süresine,
 - c) Geçici maddi yardım veya tedbir nafakası öngörülmüş ise, bunun süresi ve miktarına,
 - ç) Karara karşı, kararı veren aile mahkemesine bu kararın kaldırılması veya değiştirilmesi için başvuruda bulunabileceğine ve bunun süresine,
 - e) Hakkında tedbir kararı verilen kişinin kararın gereklerini yerine getirmemesi halinde gözaltına alınabileceği veya tutuklanabileceğine,
 - f) Kararın verilme nedenine,
- ilişkin hususlara yer verilir.

Koruyucu Tedbir Kararlarına Aykırı Davranma

MADDE 15- Koruyucu tedbir kararlarına uyulmaması durumu, ilgili kolluk tarafından Cumhuriyet savcısına bildirilir. Cumhuriyet savcısı kişinin gözetimine alınmasına karar verebilir.

Cumhuriyet savcısı, koruyucu tedbir kararlarının gereklerini yerine getirmeyen kişinin tutuklanmasını talep edebilir. Hâkim, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun tutuklamaya ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın tutuklamaya karar verebilir.

Korunana Yönelik Tedbirler

MADDE 16- Hâkim, korunan birey lehine:

1. Barınma yeri olmaması hâlinde, kendisine ve çocuklarına uygun barınma yeri sağlanmasına,
2. Fizikî koruma altına alınmasına,
3. Şiddet mağdurunun istihdamına,
4. Şiddet uygulayan aile bireyinin ortak konuttan uzaklaştırılması durumunda, veya gerekli görülen hallerde, tedbir süresince çocukların velayet hakkının, diğer eş tarafından kullanılmasına,
5. 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda öngörülen koruyucu ve destekleyici tedbirler ile Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre velayet, vesayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması hususlarında karar verebilir.

İlgili kamu görevlileri her durumda; sivil kuruluşlar ise, olanak dahilinde bu tedbirlere uygun davranmak ve yerine getirmekle yükümlüdür.

Kolluk görevlileri, şiddete maruz kalan birey hakkında gerekli güvenlik tedbirlerini derhal alır.

Tedbir Nafakası

MADDE 17- Ortak konuttan uzaklaştırılan kişi, geçimi sağlıyorsa ve korunanın, geçimini sağlayacak geliri yoksa, yaşam düzeyleri göz önünde bulundurularak, konutta barınanlar için tedbir nafakasına hükmedilir. Uzaklaştırılan kişi aynı zamanda, konutun kira, aydınlanma, ısıtma, su, telefon gibi giderlerini ödeyen kişi ise bu yükümlülüklerinin devam edeceğine de yer verilir.

Tedbir nafakasına ilişkin kararın bir örneği, mahkeme tarafından re'sen ilgili icra müdürlüğüne gönderilir. Nafaka ödemekle yükümlü kılınan kişinin herhangi bir sosyal güvenlik kurumu ile bağlantısı olması durumunda, nafaka, şiddet mağdurunun başvurusu aranmaksızın ilgilinin maaş ya da ücretinden icra müdürlüğü tarafından harç alınmaksızın derhal tahsil edilir. Giderler suçüstü ödeneğinden karşılanır.

Geçici Maddi Yardım

MADDE 18- Nafakanın herhangi bir nedenle derhal tahsil edilemeyeceğinin anlaşılması durumunda, korunan ve varsa çocukları için geçici maddi yardım yapılmasına karar verilir.

Bu durumda:

- a) Bütçe kanunlarıyla belirlenen miktarda, aylık ödeme yapılır. Bu ödemelerden vergi veya benzeri herhangi kesinti yapılmaz.
 - b) Bu ödemeler, Adalet Bakanlığının bütçesinde yer alan suçüstü ödeneğinden karşılanır.
 - c) Bu Kanun uyarınca bağlanan nafakanın tahsiline başlanması ile geçici maddi yardım kesilir.
 - d) Yapılan bu ödemeler, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre aleyhine karar verilen kişiden tahsil edilir.
 - e) Gerçeğe aykırı beyanda bulunmak suretiyle alınan geçici maddi yardımlar, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.
 - e) Gerekli fon, her yıl bütçe kanunu uyarınca suçüstü ödeneği kapsamında oluşturulur. Bütçe Kanununda ödenekten kişi başına takdir edilebilecek nafaka miktarlarının üst sınırı belirlenebilir.
- Bu madde hükümlerine göre uygulanacak tedbirlerin esas ve usulleri yönetmelikte gösterilir.

Koruyucu Tedbir Kararlarının İzlenmesi

MADDE 19- Kararı veren hâkim, istem üzerine veya re'sen, koruyucu tedbir kararlarının işleyiş ve uygulanmasını, denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğüne de izlettirebilir. İnceleme sonunda hazırlanan raporda, uygulanan tedbirlerin ve sürelerin değiştirilmesine veya tedbirin sona erdirilmesine ilişkin önerilere de yer verilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Bildirim Yükümlülüğü

MADDE 20- Adli ve idarî merciler, kolluk görevlileri, sağlık ve eğitim kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları herhangi bir şekilde öğrendikleri şiddet eylemlerini, mahkemeye, Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluğa bildirmekle yükümlüdür.

Gizlilik Kuralı

MADDE 21- Bu Kanunun uyarınca barınma yeri sağlanmasına karar verilen ve kimlikleri ile adresleri gizli tutulan kişilerle ilgili olarak alınan kararlar ve yürütülen işlemler gizlidir. Bu kapsamda görev alan bütün birimler, gizliliğin sağlanmasına yönelik gerekli bütün tedbirleri almakla yükümlüdür.

Tedbirlerin Süresi

MADDE 22- Hâkim tarafından hükmedilecek tedbirlerin yerine getirilmesi amacıyla öngörülen süre bir kerede altı ayı geçemez. Koruma tedbirinin uygulanması, kararda öngörülen sürenin dolması ya da altı aylık sürenin bitmesiyle tedbir kendiliğinden sona erer.

Yeni durumlarda aynı veya başka tedbirlere karar verilebilir.

Süre, ilgili açısından kararın tebliğinden itibaren başlar. Bu hüküm, karar veya başvuru üzerine kolluğun koruma önlemleri almasına engel değildir.

Uzmanlardan Ön Rapor

MADDE 23- Doğrudan mahkemeye başvuru haliyle sınırlı olacak biçimde ya da savcılık tarafından tarafların hazır edilmesi halinde, kararın o gün içinde verilmesini engellemeyecek biçimde, mahkemelerde çalışan uzmanlardan ön rapor alınabilir. Bu amaçla büyük adliyelerde çalışan uzmanlar için oluşturulacak nöbet sistemi ve yapılacak ödeme, çıkarılacak olan aile mahkemelerinin işleyişine ilişkin yönetmelikte düzenlenir.

Cumhuriyet Savcılarının Geçici Tedbir Verebilme Yetkisi

MADDE 24- Hafta sonları ve diğer tatil günlerinde nöbetçi Cumhuriyet savcısı, gereksinme duyulması halinde, bu kanun uyarınca tedbirlere hükmedip ilk iş gününde bunu, aile mahkemesinin onayına sunar. Mahkeme bu tedbiri aynı gün içinde onar, değiştirir ya da kaldırır.

Teşkilat

MADDE 25- Bu kanun kapsamındaki görevleri yerine getirmek için Cumhuriyet Savcılığı Kadını Şiddetten Koruma Bürosu kurulur. Cumhuriyet başsavcısının yeterli sayıda Cumhuriyet savcısı, bu büroda görevlendirilir. Bu kapsamda Kolluk güçlerince de kadını şiddetten koruma birimi İçişleri Bakanlığınca oluşturulur.

Şiddetten Koruma Bürosunun ve kolluğun ilgili biriminin işleyişi, çıkarılacak olan yönetmelikte gösterilir.

Denetimli serbestlik ve yardım Merkezi Şube Müdürlüğü, aile mahkemeleri veya Cumhuriyet Savcılığı tarafından bu kanun kapsamında verilen görevleri derhal yerine getirmekle yükümlüdür.

Görevlilerin Eğitimi

MADDE 26- Aile mahkemesi hâkimleri ve çalışanlarıyla, Cumhuriyet savcıları, kolluk görevlileri, sosyal çalışma görevlileri ile denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğünde görevli denetim görevlilerinin, görevlerine başlamadan önce veya görevleri süresince, cinsiyet ayrımcılığı konusunda gerekli eğitimi almaları sağlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

Yaptırım

MADDE 27- Eylemi başka bir suç oluştursa bile bu kanun uyarınca, aleyhine verilen koruyucu tedbir kararlarına aykırı davranan kişi altı aydan on dört aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Cumhuriyet savcısı, koruyucu tedbir kararlarının gereklerini yerine getirmeyen kişinin tutuklanmasını ilgili ceza hâkiminden talep edebilir. Ceza mahkemesi hâkimi Ceza Muhakemesi Kanununun tutuklamaya ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın tutuklamaya karar verebilir.

Gizliliğin İhlali

MADDE 28- (1) Bu Kanunun uygulanması nedeniyle öğrendikleri bilgi ve belgeleri açıklayan, yayınlayan veya her ne şekilde olursa olsun başkalarının bu bilgi ve belgeleri edinmesini kolaylaştıranlar 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 258 inci maddesi hükmüne göre cezalandırılır.

Koruyucu Tedbir Kararlarının Yerine Getirilmesi

MADDE 29- (1) Verilen koruyucu tedbir kararı mahkemece ivedilikle Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir. Cumhuriyet başsavcılığı derhal kolluk kuvvetleri aracılığıyla kararın ilgililere tebliğini sağlar ve uygulanmasını takip eder.

Harç ve Masraflardan Yoksunluk

MADDE 30- (1) Bu Kanun kapsamındaki başvurular ile verilen kararların icra ve infazı için yapılan işlemlerden harç ve posta giderleri gibi masraflar alınmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

Yönetmelik

MADDE 31 - (1) Bu Kanun hükümlerine göre çıkarılması gereken yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde Adalet ve İçişleri Bakanlıkları, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ile birlikte hazırlanır.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 32- (1) 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 33- (1) Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'na bir fıkra eklenmesi ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'a bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifim ve gerekçelerini ekte sunuyorum.

Gereğini arz ederim.

Gürkut Acar

Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

2/24-26-28-29-30-31-35-38-42-47-51-56-59-62-69-70-76-84-86-87-88 Esas Sayılı İlişkin Kanun Tekliflerine katılmak istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

22.11.2011

Ayşe Nedret Akova

Balıkesir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/51)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Büyük Atatürk'ün en önemli devrimlerinden birisi Kadın-Erkek eşitliği devrimidir. Bu devrimin yaşama geçirilmesi, ülkemizin çağdaş, aydınlık bir ülke olmasının vaz geçilmez koşullarından biridir.

Ancak yaşanan gelişmeler, kadın-erkek eşitliği bir yana, kadınlarımızın can güvenliklerinin bile sağlanamadığını açıkça göstermektedir. Kadına yönelik şiddet olayları her geçen gün artmakta, çok vahim örnekler yaşanmaktadır. Geçtiğimiz aylarda, bir erkeğin karısını benzin dökerek yakması sırasında on yaşındaki oğlunun “yapma baba!” diyerek annesiyle birlikte yanması bütün yurttaşlarımızın vicdanını sızlatmıştır. Bu örnek bile devletin kadına yönelik şiddetin önlenmesi konusunda daha ciddi adımlar atması gerektiğini ortaya koymaktadır. Devlet; yaşamsal tehlike altında bulunan kadınları, yine kadınların talebi doğrultusunda Tanık Koruma Kanunu kapsamındaki koruma tedbirleri gibi tedbirler alarak korumalıdır.

Ayrıca, ülkemizde nafaka ödeme konusunda da ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Erkek; çoğu kez, mallarını kaçırmak suretiyle, kadına nafaka ve tazminatları ödememeye çalışmaktadır. Nafakanın kadın tarafından tahsili çok gecikmektedir. Bu nedenle mahkemece, kadın lehinde hükmolunan nafaka ödenmediği takdirde, devlet ödemeli ve kocadan tahsili devlet tarafından sağlanmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Yaşamsal tehlike altındaki kadınların, taleplerine bağlı olarak Mahkeme kararıyla uygulanabilecek koruma tedbirlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Kadın lehine hüküm altına alınan nafakanın, icra takibinin sonuçsuz kalması veya ödemeden aciz belgesi alınması durumunda, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Bütçesi'ne bu amaçla konulacak ödenekten karşılanması amaçlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

ANTALYA MİLLETVEKİLİ GÜRKUT ACAR'IN TEKLİFİ (2/51)

**TÜRK MEDENİ KANUNU İLE AİLENİN KORUNMASINA DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 176 ncı Maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Kadın lehine hüküm altına alınan nafaka, icra talebinin sonuçsuz kalması veya borç ödemedен aciz belgesi alınması durumunda, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, yapılan ödemeleri ilgiliye rücu eder."

MADDE 2- 14/11/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunun 2 nci Maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Kadının talebi doğrultusunda mahkeme kararı ile aşağıda sayılan koruma tedbirlerinden biri veya birkaçı aynı anda uygulanabilir.

- a) Kimlik ve adres bilgilerinin kayda alınarak gizli tutulması ve kendisine yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilmesi.
- b) Adli sicil, vergi, nüfus, sosyal güvenlik ve benzeri bilgi ve kayıtlarının değiştirilmesi ve düzenlenmesi.
- c) Nüfus cüzdanı, sürücü belgesi, pasaport, diploma ve her türlü ruhsat gibi resmi belgelerin değiştirilmesi ve düzenlenmesi.
- ç) Taşınır ve taşınmaz mal varlığıyla ilgili hakların kullanılmasına yönelik işlemlerin yapılması.
- d) Geçici olarak geçimini sağlama amacıyla maddi yardım yapılması
- e) Çalışan kişinin iş yerinin ya da iş alanının değiştirilmesi veya öğrenim görenin devam etmekte olduğu her türlü eğitim ve öğretim kurumunun değiştirilmesi.
- f) Yurtiçinde başka bir yerleşim biriminde yaşamasının sağlanması.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

26.09.2004 Tarih ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ve 14.01.1998 Tarih ve 4320 Sayılı Ailenin Korunması Kanunu Hakkında Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ilâşikte sunulmuştur.

Sebahat Tuncel

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/145)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye’de kadın cinayetleri gün geçtikçe artmaktadır. Sadece istatistikler incelendiğinde neredeyse günde 5 kadının cinayetlere kurban gittiği bir tablo ile karşı karşıya kalınmaktadır. Yapılan araştırmalar, katillerin genellikle kadınların “en yakını” olan erkeklerden oluştuğunu yani koca, erkek kardeş, nişanlı, sevgili, baba, akrabalık bağı olan erkeklerin olduğunu göstermektedir. Cinayet bahaneleri ise namus, kıskançlık, aşkına karşılık vermemeden başlamakla birlikte sofrada tuzu geç uzatmaya, işsiz kaldığı için cinnet geçirmeye kadar varmaktadır. Gerekçeler değişse bile kadınlar açısından sonuç değişmemektedir.

Kadın cinayetleri uzun yıllardır var olan bir gerçek, ancak özellikle son yıllarda ciddi bir artış göstermiş durumdadır. Adalet Bakanlığı’nın 2010 yılı Ağustos ayında yaptığı açıklamaya göre kadın cinayetleri son 7 yılda % 1,400 artmıştır. Hükümetin yapmış olduğu açıklamada kadına yönelik şiddete “sıfır tolerans” gösterildiği iddia edilmesine rağmen bu sonuçlara ulaşılmıştır. Kadın cinayetlerine karşı bütünlüklü ve kapsamlı politikalarla yaklaşılması sorunu daha da derinleştirmektedir.

Sadece geçtiğimiz yıla ait verileri incelemek bile ürkütücü tabloyu ortaya çıkarmaya yetmektedir. Dünya Ekonomi Forumunda kadın erkek eşitliğinde 135 ülke arasında 126. sırada yer alan Türkiye, kadına yönelik şiddette 2010 yılında rekor kırmıştır. Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı’ndan ulusal basına verilen bilgiye göre 2010 yılının ilk 7 ayında Türkiye’de kadına yönelik işlenen suçlarda büyük artış yaşandı. 2010 yılının ilk 7 ayında 226 kadın cinayete kurban gitti. Cinayetleri işleyen erkeklerin yüzde 45’i güvenlik güçlerindeki ifadelerinde, “Aldatıldık” iddiasında bulundular. Aynı dönem içinde cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar kapsamında 478 kadın tecavüze uğrarken, 722 kadın taciz edildi. Aile içi şiddet kapsamında 6423 kadın şiddete maruz kalarak hastanelik oldu.

Kadın cinayetlerine sebep olan etmenlerin ortadan kaldırılmasına dönük çalışmaların çok sınırlı düzeyde olduğu yasalardan anlaşılmaktadır. Yasalarla kadınların korunmadığına sıkça tanık olunmaktadır. Örneğin, cezaların varlık nedeni suç işlenmesinde için caydırıcı olmaktır. Ancak kadın cinayetlerinde katillere verilen cezalar caydırıcı değildir. Kadın katillerine verilen cezalara, başka hiçbir

cinayet türünde olmadığı kadar fazla oranda ceza indirimleri uygulanmaktadır. Bu durum yeni kadın katillerinin ortaya çıkmasını teşvik ettiği açıkça görülmektedir. Şiddete uğrayan kadınlar evlerine geri gönderilmektedir ve kocaları ile “uzlaşmaları” sağlanmaktadır. Bin bir zorluğu aşarak şikâyetle bulunabilmiş olan kadınların şikâyetleri ya dikkate alınmamakta ya da koruma sağlamamaktadır. Bu noktada devletin yaklaşımı çok önemli olmaktadır. Kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin “münferit” olaylar gibi ele alınması sorunun çözülmesinde en büyük engel olarak görülmelidir. Sadece istatistikler incelendiğinde dahi bu sorunun münferit olmadığı görülmelidir. Diğer yandan kadına yönelik şiddet ve kadın hakları alanında çalışan kurumlar, kadın cinayetlerinin sistematik olduğunu her defasında dile getirmektedir. Kadın hakları savunucuları ve kadın kuruluşları, kadınların şiddete uğramasının, cinayetlerle katledilmelerinin önüne geçecek gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını, yapılan yasal düzenlemelerin ise amacına uygun biçimde uygulanıp uygulanmadığının denetlenmesini talep etmektedir.

Diğer yandan şiddete uğrayan bazı kadınlar en yakınındaki karakola gidip şikayette bulunduğu halde, polisler tarafından “eşindir, her evde olur böyle şeyler”, “eşindir dön evine, barışırsınız” şeklinde evlerine gönderildikten sonra yaşamını yitirmiştir. Kimi kadınlar failleri hakkında daha önce savcılığa suç duyurusunda bulundukları halde hiçbir işlem yapılmadığı için öldürülmüşlerdir. Kamuoyuna da mal olan devlet koruyamadığı için yaşamını yitiren kadınlardan bazı örnekler aşağıda sunulmuştur.

7 Aralık 2010 günü Ankara’da Ayşe Paşalı, eski kocası İstikbal Yetkin tarafından sokak ortasında 11 yerinden bıçaklanarak öldürüldü. Uzun yıllar şiddete ve cinsel saldırıya maruz bırakan kocasından boşanan Ayşe Paşalı, uğradığı şiddet ve aldığı ölüm tehditleri üzerine defalarca savcılığa suç duyurusunda bulunmasına karşın koruma talebi reddedildi, eski kocası ise gözaltına alınıp “Pişmanım” demesi üzerine serbest bırakıldı. Cinayeti işlemeyen önce İstikbal Yetkin’in internetten “TCK adam öldürme” araştırmalar yaptığı ve kaç yıl ceza alacağını kafasından hesap ederek cinayeti işlediği ortaya çıktı.

- 7 Şubat 2011 günü İstanbul Bahçelievler’de Sakine Akkuş ayrı yaşadığı kocası Erdal Akkuş tarafından sokak ortasında öldürüldü. Şiddete uğradığı için kocasından kaçarak bir sığınma evine yerleştirilen Sakine Akkuş, buradan çıkarılıp ailesinin yanına gönderilmesinin ardından kocası tarafından katledildi. İfadesi alınan Erdal Akkuş “İffetsizdi, öldürdüm” diyerek ceza indirimi almaya çalıştı.

- 10 Şubat 2011 günü İstanbul Ümraniye’de Arzu Yıldırım birlikte yaşadığı Mustafa Metin Çilingir tarafından kurşun yağmuruna tutularak öldürüldü. Arzu Yıldırım öldürülmeden iki gün önce savcılığa suç duyurusunda bulunarak şiddete uğradığını ve ölüm tehditleri aldığını söylemişti. Arzu Yıldırım, iki ay önce de yine suç duyurusunda bulunmasına karşın herhangi bir işlem yapılmadığını söylediği Mustafa Metin Çilingir hakkında, “Başıma bir şey gelirse sorumlusu odur.” demişti. Ancak yine koruma tedbiri alınmadığı için öldürüldü.

- 2008 yılı Mart ayında Şanlıurfa’da, Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi Hüseyin Zengin, aşkına karşılık vermeyen sınıf arkadaşı 22 yaşındaki Çağla Arin’i 47 yerinden bıçaklayarak öldürdü. Şanlıurfa 3’üncü Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki son duruşmada, “geleceği” düşünülerek Hüseyin Zengin’e ceza indirimi verildi ve cezası 25 yıl 10 aya düşürüldü. Çağla Arin öldürülmeden önce telefonla tehdit mesajları aldığı gerekçesiyle Hüseyin Zengin hakkında suç duyurusunda bulunmuş, ancak “Rahatsız oluyorsa bir daha mesaj göndermem.” şeklinde ifade veren Hüseyin Zengin serbest bırakılmıştı.

- İzmir’in Urla İlçesi’nde 2005 yılının Kasım ayında kız arkadaşı 16 yaşındaki Funda İşsiz’i bıçaklayarak öldüren Celalettin Erkal, cesedi derin dondurucuda saklamıştı. “Testere cinayeti” olarak bilinen bu cinayetin faili Celalettin Erkal müebbet hapis cezasına çarptırılmıştı, ancak Yargıtay’ın henüz

mahkumiyet kararını onamadığı gerekçesiyle, geçtiğimiz günlerde CMK’nın tutukluluk sürelerini düzenleyen 102. maddesinden yararlanarak tahliye edildi. Yargıtay’ın kararı onaması sonrasında katil tekrar tutuklanmış da olsa, böylesine vahşi bir cinayeti işleyen bir katilin bile serbest bırakılmış olması, hukukun kadınlardan yana işlemediğinin önemli bir göstergesi oldu.

• Eşinin cinsel ilişki teklifini kabul etmeyen Ö.Y. yataktan ittiği gerekçesiyle öldürüldü. Kocaeli 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılanan Ü.Y. hakkında haksız tahrik indirimi uygulanarak 24 yıl hapis ve 440 TL adli para cezasına çarptırıldı.

Tüm bu örnekler gösteriyor ki, “haksız tahrik”, “iyi hal”, “gelecek” gibi gerekçelerle kadın katillerine ceza indirimi verilmekte, yeni çıkarılan CMK 102 gibi yasalar yine katillerin lehine işlemektedir. Son yaşanan Ayşe Paşalı cinayetinde katilin internetten kaç yıl ceza alacağını hesap ederek cinayeti işlemesi münferit bir olay değildir. İndirim uygulandıktan sonra caydırıcılığı kalmayan cezalar, her geçen gün artan sayılarda kadının katledilmesinin başlıca nedenlerinden birini oluşturmaktadır.

Bu amaçla “TÜRK CEZA KANUNU VE AİLENİN KORUNMASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ” hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 - Son zamanlarda giderek artmakta olan kadınlara karşı işlenen cinayetlerde, namus ve diğer kadınlara yönelik cinsiyet ayrımcılığına dayandırılan gerekçeler öne sürülmektedir. Ayrıca cinsel yöneliminden ve cinsiyet kimliğinden kaynaklı işlenen cinayetlerde de ayrımcılığa dayandırılan gerekçeler öne sürülmektedir. Bu değişiklik ile kadın cinayetlerinin kanunda belirtilen nitelikli hallerden biri haline getirilmesi amaçlanmıştır. Böylece kadın cinayetleri de ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılabilecektir. Bu değişiklikle bağlantılı olarak da haksız tahrik, gelecek vb. indirimlerin uygulanmaması da son bulmuş olacaktır.

Madde 2 - Kadınlara karşı işlenen cinayetlerde verilen cezaların çeşitli gerekçelere dayandırılarak indirim tabi tutulmasının, başka cinayetlerin işlenmesinde önemli rolü vardır. Cezaların caydırıcı olma rolünü hayata geçirebilmek ve gittikçe sayısı artan kadın cinayetlerini durdurabilmek üzere bahsi geçen eklerin yapılması hayati önem taşımaktadır.

Madde 3 - 4320 sayılı Kanunun ve ilgili yönetmeliğin içeriği sadece “Ailenin Korunmasını” kapsamadığından, asıl amaç kadına yönelik şiddetin önlenmesi olduğundan kanunun başlığının da içeriğiyle uyumlu olarak “Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun” şeklinde değiştirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 4 - Kadına yönelik şiddetle mücadelede tüm kadınların korunma güvencesini sağlamak üzere zorunlu düzenlemeler aşağıda belirtilen gerekçelere dayanarak yapılmıştır.

a) Kanunun anlaşılabilirlik açısından düzenlenerek, uzun cümleler ve fazla miktarda bağlaçlar yerine maddeler halinde ve anlaşılmayı kolaylaştıran bir biçimde yazılması gerekmektedir. 1. Madde’nin özellikle ilk cümlesi bu şekilde düzenlenmiştir.

b) Evlenerek ayrılan veya evli olduğu halde eşinden ayrı yaşayan kadının, hem eşinin hem eşinin akrabalarının şiddetine maruz kaldığı hallerde Aile Mahkemesince eşin akrabalarıyla aynı çatı altında yaşanmadığı gerekçesiyle koruma kararı verilmediği, aynı şekilde bir çok olay yaşandığı ve yaşanabileceğinden dolayı “aynı çatı altında” ifadesi çıkarılarak “diğer aile bireyleri” şeklinde yazılması uygun olacaktır.

c) Kanun evlilik bağı olan kadınları koruduğu halde, eski eşinden şiddet gören veya şiddet görme ihtimali bulunan kadınları ve evlilik bağı olmaksızın birlikte yaşayan, yaşamış ve ayrılmış olan kadınları korumamaktadır. Şiddete uğrayan tüm kadınlarla ilgili koruma tedbiri kararlarının alınması kadın cinayetlerinin önlenmesinde çok önemli bir yer tuttuğundan kanunun ilgili maddesi buna uygun biçimde düzenlenmiştir.

d) İngiltere ve Amerika’daki düzenlemeler gibi kadınları yakın çevrelerinin şiddetinden koruma amaçlı olarak getirilen düzenlemeler dikkate alınarak “ortak çocuk paylaşan bireylerin” ifadesinin eklenmesinin uygun olacağından buna uygun eklemeler yapılmıştır.

e) Kanunda bahsi geçen “aile”nin tanımı net biçimde yapılmadığından ve önerilen düzenlemelerin “aile” olarak tanımlanmama ihtimali bulunan bireyleri de kapsayıcı mahiyette olması açısından, “aile içi” ifadesinin çıkarılması uygun olacaktır. Kanunun ilgili bölümleri buna göre düzenlenmiştir.

f) Yönetmelikte “ihbar” mekanizması da bulunduğu ve yönetmelikte kullanılan “başka bir şahsın” ifadesinin kanunda da yer almasının uygun olacağından, buna uygun düzenlemeler yapılmıştır.

g) Şiddeti tekrarlayan bireyle ilgili tutuklama yaptırımının olması, şiddeti tekrar etme noktasında caydırıcı olacağından kanun bu yönde düzenlenmiştir.

h) Bazı Aile Mahkemesi hâkimleri şiddet mağdurunun da, şiddeti uygulayanın da gelirinin belgelenmesi koşuluyla tedbir nafakasına hükmettiklerinden, her birey için en az beş kuruma müzekkere yazma gerekliliği ve müzekkere masraflarının da şiddet görenden tahsili yoluna gidileceğinden “gelirin belgelenmesi aranmaksızın” ifadesinin eklenmesi gerektiğinden buna uygun biçimde düzenleme yapılmıştır.

i) Genellikle evin geçimini sağlayan kişi erkek olduğundan, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama ihtimali bulunan kadınlar ekonomik kaygılarla şikayette bulunmaktan çekinmektedir. Bu nedenle şiddete uğrayan veya şiddete uğrama ihtimali bulunan kadınların ekonomik olarak devlet tarafından güvence altına alınması son derece önemlidir. Ayrıca, nafaka borçlusundan nafaka tahsil etmek neredeyse imkansız olduğundan -nafaka yükümlülüğünden kaçınmak için defalarca adres değiştirenler mevcuttur- hazine alacaklarının ise AATUHK’na göre öncelikli alacaklar olması ve tahsil imkanının daha yüksek olması sebebiyle, şiddet mağdurunu fazladan bir de ekonomik şiddet mağduru da yapmamak amacıyla gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Madde 5 - “Kolluğun izleme görevi, koruma kararının verildiği tarihte başlar.” ifadesi Yönetmelikte bulunmakla birlikte kolluğun görevini sıklıkla ihmal ettiği, koruma kararını şiddet uygulayana bildirdiği tarih itibarıyla izleme görevine, -dolayısıyla şiddet mağdurunu korumaya- başladığı pratik edilmekle bu düzenlemenin kanunda da bulunmasının vurgulayıcı olacağı, yönetmelikten daha bağlayıcı bir hüküm olarak bulunmasının uygun olacağı öngörülmüştür.

“Koruma kararının şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan bireylere bildirildiği tarih kollukça ivedilikle Cumhuriyet Başsavcılığına, Cumhuriyet Başsavcılığınca da kararı veren mahkemeye bildirilir.” Yönlü düzenlemeyi pek çok açıdan gerekli görmekteyiz. Öncelikle kolluk kuvveti karar infaz edilmediği, yani koruma süresi dolmadığı sürece infaza ilişkin hiçbir bilgiyi Cumhuriyet Başsavcılığına ilemediğinden infazın başlangıç ve bitiş tarihleri bilinebilir durumda olmamakta. Şiddet uygulayanın cezai sorumluluğunun başlangıç tarihi şiddet mağduru tarafından bilinmediğinden karara muhalefet sebebiyle şikayet süresinin başlangıç tarihi de bilinmemektedir. Yani sıra, şiddet tehlikesi devam ederken sürenin dolup dolmadığı bilinmediğinden yeni bir koruma kararına ne zaman başvurmak gerektiği de bilinmemektedir.

“Hapis cezası paraya çevrilemez, ertelenemez, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilemez.” Yönlü düzenlemenin koruma kararlarına muhalefet açısından nispeten caydırıcı olacağı, şiddet mağdurunun kendisini daha güvende hissedebileceği görüşündeyiz. Cezanın paraya çevrilmesinin “parasıyla değil mi, döverim” inancını pekiştirici mahiyette olduğu, ertelenmesinin veya hükmün açıklanmasının geri bırakılmasının ise şiddet mağdurunun yargılama biter bitmez daha da vahim boyutta bir şiddete maruz kalmasına zemin hazırlayıcı uygulamalar olabileceği, bu sebeplerle cezalar açısından böyle bir düzenlemenin gerekli olduğu müşahade edilmiştir.

Madde 6 - Savcılıklara intikal etmiş şiddet vakalarında Savcının gerekli soruşturmayı yaptıktan ve Ceza Mahkemesine dava açtıktan sonra Aile Mahkemesi Hâkimine başvurduğu, bu sürecin ise üç ay sürdüğü pratikte görülmektedir. Şiddet mağdurunun derhal koruma altına alınabilmesi için Savcılıkların Aile Mahkemesine 24 saat içinde başvurmasını öngören düzenlemenin zorunlu olduğu dikkate alınarak ilgili düzenleme yapılmıştır. Şiddet mağdurunun korunmasının yanı sıra yemek, barınma gibi temel ihtiyaçlarının da giderilmesini zorunlu görmekteyiz. Şiddet mağduru için çoğunlukla şiddet uygulayanın evden uzaklaştırılmış olması korunması manasına gelmemekte, müşterek konutta yaşamaya devam etmesi ciddi can güvenliği sorunlarına sebep olmaktadır. Şiddet mağdurunun hayatını idame ettirmesi gerekliliğinin yanı sıra, şiddet sebebiyle yaşadığı travma ve psikolojik bozukluklardan kurtulmak için de profesyonel destek alması gerekmektedir. Hiçbir sosyal güvencesi olmayan, sağlık güvencesi olduğu halde katkı payını dahi ödeyemeyecek durumda olan şiddet mağdurları için sağlık hizmetlerine ücretsiz ulaşma imkanı oldukça önemlidir. Barınma ihtiyaçları için ise hâkimin gerek görürse kendiliğinden bir sığınma evine veya bulunan il/ilçenin imkanları dahilinde şiddet mağdurunun Devlet himayesinde olabileceği başkaca bir yere yönlendirilmesinin mağduriyeti geçici de olsa gidereceği düşüncesiyle böyle bir düzenleme teklifi getirilmiştir.

Madde 7 - Şiddet mağdurunun korunmasının yanı sıra yemek, barınma gibi temel ihtiyaçlarının da giderilmesini zorunlu görmekteyiz. Şiddet mağduru için çoğunlukla şiddet uygulayanın evden uzaklaştırılmış olması korunması manasına gelmemekte, müşterek konutta yaşamaya devam etmesi ciddi can güvenliği sorunlarına sebep olmaktadır. Şiddet mağdurunun hayatını idame ettirmesi gerekliliğinin yanı sıra, şiddet sebebiyle yaşadığı travma ve psikolojik bozukluklardan kurtulmak için de profesyonel destek alması gerekmektedir. Hiçbir sosyal güvencesi olmayan, sağlık güvencesi olduğu halde katkı payını dahi ödeyemeyecek durumda olan şiddet mağdurları için sağlık hizmetlerine ücretsiz ulaşma imkanı oldukça önemlidir. Barınma ihtiyaçları için ise hâkimin gerek görürse kendiliğinden bir sığınma evine veya bulunan il/ilçenin imkanları dahilinde şiddet mağdurunun Devlet himayesinde olabileceği başkaca bir yere yönlendirilmesinin mağduriyeti geçici de olsa gidereceği düşüncesiyle böyle bir düzenleme teklifi getirilmiştir.

Madde 8 - Hakkında koruma kararı verilen şiddet mağdurunun müşterek çocuklarının okula kaydında gizlilik gerekebilmektedir. Ancak uygulamada bu tür durumlarda yetkili makamlarca velayete ilişkin mahkeme kararı talep edilmektedir. Bu açıdan da, velayet hakkının kime ait olduğunun koruma kararında tedbiren düzenlenmesi, çocukların eğitim hakkının temini ve koruma kararının amacına uygun şekilde infazı için zorunludur.

Madde 9- Yürürlük maddesidir.

Madde 10- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SEBAHAT TUNCEL’İN TEKLİFİ (2/145)
**5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU VE 4320 SAYILI AİLENİN KORUNMASI
KANUNU’NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 81. maddesinin k fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

k) Namus saikiyle,

l) Kadınlara yönelik cinsiyet ayrımcılığı nedeniyle,

m) Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle,

MADDE 2- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun Birinci Kitap, İkinci Kısım, İkinci Bölüm’ünde yer alan 29. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Haksız tahrik

MADDE 29.- (1) Haksız bir fiilin meydana getirdiği hiddet veya şiddetli elemin etkisi altında suç işleyen kimseye, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine onsekiz yıldan yirmidört yıla ve müebbet hapis cezası yerine oniki yıldan onsekiz yıla kadar hapis cezası verilir. Diğer hâllerde verilecek cezanın dörtte birinden dörtte üçüne kadarı indirilir. Bu kanunun 82. Maddesi ile düzenlenen namus saikiyle işlenen kasten öldürme suçları, Kadınlara yönelik cinsiyet ayrımcılığı nedeniyle işlenen kasten öldürme suçları, Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle işlenen kasten öldürme suçlarında bu madde uygulanmaz.

MADDE 3- 4320 sayılı Ailenin Korunması Kanunu’nun ismi “Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 4- 4320 sayılı Ailenin Korunması Kanunu’nun 1. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 1- Türk Medenî Kanununda öngörülen tedbirlerden ayrı olarak, şiddete maruz kalan ya da şiddete maruz kalma ihtimali bulunan aşağıda sayılan bireylerle ilgili koruma tedbirleri alınır.

a) Eşlerden birinin veya çocukların veya diğer aile bireylerinden biri;

b) Mahkemece ayrılık kararı verilen veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı olan veya evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaşayan aile bireylerinden biri;

c) Evlilik birliği sona ermiş olan eski eşlerden birinin veya bunların çocukların veya diğer aile bireyleri;

ç) Evlilik bağı olmaksızın bir arada yaşamakta olan yakın yaşam arkadaşlarından birinin veya bunların çocuklarının veya diğer aile bireyleri;

d) Evlilik bağı olmaksızın bir arada yaşamış olup bu beraberlikleri sona ermiş bireylerden birinin veya bunların çocuklarının veya diğer aile bireyleri;

e) Ortak çocuk paylaşan bireyler

şiddete maruz kaldıklarında veya şiddete uğrama tehlikesi altında olduklarında koruma tedbiri sağlanır. Şiddeti veya şiddet ihtimalini kendilerinin, başka bir şahsın veya Cumhuriyet Başsavcılığının bildirmesi üzerine Aile Mahkemesi Hâkimi meselenin mahiyetini göz önünde bulundurarak duruşma yapmaksızın ve şiddetin belgelenmesini aramaksızın, aynı gün re’sen aşağıda sayılan tedbirlerden bir ya da bir kaçına birlikte veya uygun göreceği benzeri başka tedbirlere de hükmedebilir:

Şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan bireyin;

- a) Birinci fıkrada belirtilen bireylere karşı şiddete veya korkuya ya da tehdide yönelik söz ve davranışlarda bulunmaması,
- b) Müşterek evden uzaklaştırılarak bu evin birinci fıkrada belirtilen bireylere tahsisi ile bu bireylerin birlikte ya da ayrı oturmakta olduğu eve veya işyerlerine ya da bu bireylere yaklaşmaması,
- c) Birinci fıkrada belirtilen bireylerin eşyalarına zarar vermemesi,
- ç) Birinci fıkrada belirtilen bireyleri iletişim araçları ile rahatsız etmemesi,
- d) Varsa silah veya benzeri araçlarını genel kolluk kuvvetlerine teslim etmesi,
- e) Alkollü veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanmış olarak şiddet mağduruna yaklaşmaması ya da şiddet mağdurunun yaşamakta olduğu konuta veya işyerine gelmemesi veya bu yerlerde bu maddeleri kullanmaması,
- f) Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurusu.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanması amacıyla öngörülen süre bir kerede altı ayı geçemez ve kararda hükmolunan tedbirlere aykırı davranılması halinde tutuklanacağı ve hakkında hapis cezasına hükmedileceği hususu şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan bireye ihtar olunur. Şiddetin tekrarı durumunda, şiddet uygulayan birey hakkında Aile Hâkimi tarafından tutuklama kararı verilir.

Eğer şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan birey aynı zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan kişi ise hâkim, bu konuda mağdurların yaşam düzeylerini göz önünde bulundurarak daha önce Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla talep edilmese dahi gelirin belgelenmesi aranmaksızın tedbir nafakasına hükmedebilir. Nafakanın tahsil edilemeyeceği durumlar göz önünde bulundurularak nafaka devlet tarafından ödenir. Devlet, şiddet uygulayana veya şiddet uygulama ihtimali bulunana rücu eder.

MADDE 5- 4320 sayılı Ailenin Korunması Kanunu'nun 2. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 2 - Koruma kararının bir örneği mahkemece Cumhuriyet Başsavcılığına tevdi olunur. Cumhuriyet Başsavcılığı kararın uygulanmasını genel kolluk kuvvetleri marifeti ile izler. Kolluğun izleme görevi, şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan bireye kararın bildiriminin yapılmış olma şartı aranmaksızın, koruma kararının verildiği tarihte derhal başlar.

Koruma kararının şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan bireylere bildirildiği tarih kollukça ivedilikle Cumhuriyet Başsavcılığına, Cumhuriyet Başsavcılığınca da kararı veren mahkemeye bildirilir.

Verilen tedbir kararlarına itiraz halinde yeniden inceleme kararı verilebilir.

Şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan bireylerle ilgili bu kanuna dayanarak tedbir kararı alma yetkisi hafta sonlarında veya diğer tatil günlerinde geçici olarak Nöbetçi Cumhuriyet Savcılıklarındadır.

Koruma kararına uyulmaması halinde genel kolluk kuvvetleri, mağdurların şikâyet dilekçesi vermesine gerek kalmadan re'sen soruşturma yaparak evrakı en kısa zamanda Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirir.

Cumhuriyet Başsavcılığı koruma kararına uymayan şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan bireyler hakkında Sulh Ceza Mahkemesinde kamu davası açar.

Fiili başka bir suç oluştursa bile, koruma kararına aykırı davranan bireyler hakkında ayrıca üç aydan altı aya kadar hapis cezasına hükmolunur. Verilen cezalar ertelenemez, hapis cezası adli para cezasına veya tedbirlerden birine çevrilemez, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilemez.

Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 6- 4320 sayılı Ailenin Korunması Kanunu’na 2. maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

MADDE 3 - Cumhuriyet Savcılığı şiddeti öğrendiği andan itibaren en geç yirmi dört saat içinde Aile Mahkemesinden Koruma Tedbiri ister.

MADDE 7- 4320 sayılı Ailenin Korunması Kanunu’na aşağıdaki 4. madde eklenmiştir.

MADDE 4 - Hâkim, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama ihtimali olan bireyin barınması, geçinmesi, bir sağlık kuruluşunda ücretsiz tedavi ve rehabilite edilmesi için ihtiyacı olan her türlü sosyal, ekonomik, hukuki ve psikolojik imkanların sağlanması üzere gerekli önlemleri alır.

Bu Kanun kapsamındaki başvurular ve verilen kararın infazı için yapılan icraî işlemler harca tâbi değildir.

MADDE 8- 4320 sayılı Kanuna 5. madde olarak aşağıdaki metin eklenmiştir:

MADDE 5 - Koruma kararında, sahip olunan müşterek çocukların velayetinin kime ait olacağı tedbiren düzenlenir.

MADDE 9- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Medeni Kanunu ve Ailenin Korunmasına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz gerekçesi ile ekte sunulmuştur.

Saygılarımızla arz ederiz.

Aylin Nazlıka

Ankara

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/328)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

TUİK verilerine göre 2011 yılının 3. Döneminde 25 bin 858 evlilik sona ermiştir. Bu oran 2010 yılının aynı dönemine göre yüzde 4.2 oranında artış göstermiştir. Yine TUİK verilerine göre 2011 yılının 3. Döneminde meydana gelen boşanmaların yüzde 40.2’si evliliğin ilk beş yılı içinde, yüzde 23.62’si ise 16 yıl ve daha fazla süre evli olan kişiler arasında yaşanmıştır.

Boşanma sonrasında kadınlar sadece sosyal anlamda değil ekonomik anlamda da sıkıntılar yaşamaktadırlar.

Nafakaların toptan veya irat şeklinde her ay peşin olarak ödeneceği Medeni Kanun’da düzenlenmiştir. Ancak hakim kararı ile ödenmesine karar verilen bu nafakaların nereye ödeneceği düzenlenmemiş ve bir ödeme yeri saptanmamıştır. Bu durum ödenmesi hükmedilen nafakalara ait mahkeme kararlarının büyük çoğunluğunun İcra Dairelerinde icraya konmasıyla sonuçlanmaktadır. Nafaka borçluları, mahkeme kararında bir ödeme yeri gösterilmediği için nafakayı nasıl ödeyecekleri hususunda tereddüde düşmektedir. Nafaka alacaklısı ise nafakaya ulaşmak adına nafaka kararını icraya göndermektedir.

Mahkeme kararı ile hükmedilen nafakanın icraya konmasından sonra İcra daireleri nafaka borçlusuna çalışmakta ise maaş aldığı kuruma, emekli ise emekli maaşını aldığı kuruma haciz yazısı göndermekte ve nafakanın icra dosyasına yatırılmasını maaşı ödeyen kurumlardan istemektedir. Nafaka borçlusuna çalışma karşılığı bir maaş ya da emekli maaşı almamakta ise icra dairesi nafaka borçlusuna tebligat çıkararak nafakanın icra dosyasına ödenmesini talep etmektedirler. Bu uygulama uzmanların ifadesi ile yarım asrı aşkın zamandır böyle devam etmektedir.

Türkiye’nin her il ve ilçesindeki icra dairelerinde nafakaya ilişkin önemli sayıda icra dosyası bulunmaktadır. Nafaka dosyalarının alacaklıları, her ay nafakalarını tahsil etmek için nafaka dosyasının icraya konmuş olduğu İcra Dairesinin bulunduğu Adliye’ye gelmek zorunda olup her gelişlerinde güncel ulaşım gideri olarak en az 5 TL harcamaktadır. Bazen icra dosyasına nafakanın yatmamış olmasından dolayı iki veya daha çok gelmekte ve anılan ulaşım giderini harcamak zorunda kalmaktadırlar.

Nafaka alacağı dosyaları; 100 ile 400 TL arasındaki bir fiyat aralığında ve yüzdesel ağırlığı aşağıya doğru olan bir miktarsal yoğunluk içermektedir. Her ay nafakanın tahsili için ödemek zorunda kalınan 5 TL ve katları nafaka miktarı içinde önemli bir orana ulaşmaktadır. Öte yandan icra dairesinden çekilen 100 TL üzeri nafakalardan yüzde 3,96 resmi tahsil harcı ve yüzde 2 cezaevi yapı pulu bedelinin kesilmesi bir yasal zorunluluk olduğundan nafaka alacaklısı yüzde 10’a kadar varan eksik nafaka almaktadır. Nafaka ile geçimini sağlayan kadın için bu kesinti çok önemli bir miktardır.

Nafaka dosyasının icrada yerinde bulunamaması, nafakanın icra çalışanlarınca banka ya da PTT’den çekilmemiş olması veya adliyeye gidiş geliş saatlerinin icralarda para ödeme zamanına denk gelmemesi gibi nedenlerle, nafaka ile geçimini sağlayan kadınlarımız adliyeye boş yere gelip geri dönmektedir. Özellikle büyük kentlerde icralardaki işlerin yoğun olması nedeniyle nafaka alacaklısı vatandaşlarımız adliyede icra dairesi önünde saatlerce beklemek zorunda kalmaktadırlar.

İşyerinden izin alarak veya bakmakla yükümlü olduğu çocuğunu başka kişilere emanet ederek nafakasını icra dairesinden tahsil etmeye gelen nafaka alacaklılarının bir başka gün gelmek üzere geri dönmeleri veya mesai saati sonuna dek saatlerce icra dairesinin kapısı önünde beklemeleri Anayasada düzenlenen sosyal devlet, yasalarımızda düzenlenen adalete eşit erişim ve bizzatı Medeni Kanun’da tanzim edilen ve mahkeme kararı ile ödenmesine hükmedilen NAFAKA ilkelerine uymamaktadır.

Nafaka alacaklısı vatandaşlarımız açısından yaşamlarında önemli bir dönüm noktasının başlangıç ya da bitişini temsil eden anı ve olaylar barındıran adliyeye gelmek zorunda kalmalarının sosyal devlet anlayışı ile bağdaşmadığı ve adalet duygusunu zedelediği çok açıktır.

Kadınlarımız bir an önce kendilerinin ve çocuklarının yoksulluklarını gidermek, eğitimlerini sürdürmek, yaşamlarını idame ettirmek için icra dairesine kendi başlarına ya da çocukları ile gelmekte ve yargı gücü tarafından sosyal ve toplumsal adalet duygusunu tatmin etme amacına hizmet eden en insani gerekçelerle hükmedilmiş nafakalarının icra dosyalarına yatıp yatmadığını sormak zorunda bırakılmaktadır. Bu durum hayat mücadelesi veren bu vatandaşlarımızın başlı başına bir travma yaşamalarına neden olmaktadır.

Bu yasa değişikliği hem devletin hem de çağdaş dünyada tüm insanların sosyal ve ahlaki borç ve ödevlerini ifa etmesini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Nafaka alacaklılarının ödenmesinde nafaka alacaklısının adına açılmış ya da açılacak olan bir banka hesabının öncelikli ödeme yeri olarak belirlenmesi gerekmektedir. Nafaka borçlusunun nafaka borcunu belirlenen banka hesabına ödememesi durumunda, nafaka alacağının icra kanalı ile tahsili yoluna gidilecektir.

ANKARA MİLLETVEKİLİ AYLİN NAZLIKA’NIN TEKLİFİ (2/328)
**TÜRK MEDENİ KANUNU VE AİLENİN KORUNMASINA İLİŞKİN KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunun 169 uncu maddesinin başlığı “Geçici önlemler ve nafaka alacakları” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Nafaka alacakları aşağıdaki usul ve esaslara tabidir:

a) Birinci fıkra, bu Kanunun 175, 182, 328, 364 ve 366 maddeleri ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunun 1 inci maddesine göre nafaka ödenmesine ilişkin mahkeme kararlarında nafaka alacaklısının mahkemeye bildirmiş olduğu kendi adına açılmış banka hesabı veya böyle bir hesap bildirilmemiş ise nafaka alacaklısının Mernis adresinin bulunduğu yerde bulunan bir bankada nafaka alacaklısı adına mahkemece açılacak bir banka hesabının nafaka borçları için öncelikli ödeme yeri olarak ve nafakanın ödeme tarihiyle birlikte belirtilmesi zorunludur.

b) İkinci fıkroda belirtilen kanun maddelerine göre hükmedilecek nafaka alacaklarının icraya konabilmesi için, nafaka kararını içeren ara kararı ya da mahkeme kararının borçlunun Mernis adresine tebliğ edilerek hükmedilen nafaka alacaklarının bağlanma tarihinden yazı tarihine dek birikmiş olanlarının ve daha sonra ödenecek olanların ödeme yeri olan banka hesabına düzenli olarak ödenmesinin istenmesine ve ödeme tarihlerinin bildirilmiş olmasına rağmen tebliğden 2 hafta içinde ödenmemiş olması gereklidir.

c) Nafaka alacaklısının banka hesabı bildirmek üzere icra dairesine başvurması ya da başvurup da borçlunun nafaka alacaklarını banka hesabı yerine icra dairesine ödemeye devam etmesi durumunda, icra dairesi alacaklının Mernis adresinin bulunduğu yerde bir bankada hesap açtırarak icra dosyasına yatan nafaka alacakları hakkında keseceği reddiyat makbuzundan sonra bu banka hesabına 3 gün içinde aktarır.

ç) Nafaka alacakları her tür harç ve ceza evi yapı pulu bedelinden muaftır.

d) Nafaka ödeme yeri olarak açılacak banka hesaplarından bankalarca hesap işletim ücreti, yıllık aidat gibi hiçbir ödentı alınmaz.”

MADDE 2- 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1 - Türk Medenî Kanununda öngörülen tedbirlerden ayrı olarak, eşlerden birinin veya çocukların veya aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireylerinden birinin veya mahkemece ayrılık kararı verilen veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı olan veya evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaşayan aile bireylerinden birinin aile içi şiddete maruz kaldığını kendilerinin veya Cumhuriyet Başsavcılığının bildirmesi üzerine Aile Mahkemesi Hâkimi meselenin mahiyetini göz önünde bulundurarak re’sen aşağıda sayılan tedbirlerden bir ya da birkaçına birlikte veya uygun göreceği benzeri başka tedbirlere de hükmedebilir:

Kusurlu eşin veya diğer aile bireyinin;

- a) Aile bireylerine karşı şiddete veya korkuya yönelik söz ve davranışlarda bulunmaması,
- b) Müşterek evden uzaklaştırılarak bu evin diğer aile bireylerine tahsisi ile bu bireylerin birlikte ya da ayrı oturmakta olduğu eve veya işyerlerine yaklaşmaması,
- c) Aile bireylerinin eşyalarına zarar vermemesi,
- ç) Aile bireylerini iletişim araçları ile rahatsız etmemesi,
- d) Varsa silah veya benzeri araçlarını genel kolluk kuvvetlerine teslim etmesi,

e) Alkollü veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanılmış olarak şiddet mağdurunun yaşamakta olduğu konuta veya işyerine gelmemesi veya bu yerlerde bu maddeleri kullanmaması,

f) Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurusu.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanması amacıyla öngörülen süre altı ayı geçemez ve kararda hükmolunan tedbirlere aykırı davranılması halinde tutuklanacağı ve hakkında hapis cezasına hükmedileceği hususu şiddet uygulayan eş veya diğer aile bireyine ihtar olunur.

Eğer şiddeti uygulayan eş veya diğer aile bireyi aynı zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan kişi ise hâkim bu konuda mağdurların yaşam düzeylerini göz önünde bulundurarak daha önce Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla talep edilmese dahi tedbir nafakasına hükmedebilir.

Bu Kanun kapsamındaki başvurular ve verilen kararın infazı için yapılan icraî işlemler harca tâbi değildir.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

14/01/1998 Tarihli ve 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. M. Sezgin Tanrıku

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/383)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

14/01/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunması Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesinden bu yana gerçekleştirilen uygulamalar ışığında bir kısım konularda yetersiz olduğu değerlendirilmiş ve anılan kanunun yetersiz kalan bölümlerinin özellikle yargı kararlarıyla ihtiyaca cevap verir hale getirildiği gözlemlenmiştir. Ne var ki, yargı kararlarıyla uygulaması genişletilen ilgili kanunun uygulanmasında birliğin sağlanması ve koruma alanının genişletilmesi amacıyla işbu kanun teklifi hazırlanmıştır.

Bilindiği gibi taraf olunun uluslararası sözleşmeler ve yerel mevzuatımızda “kadına yönelik şiddetin engellenmesi” üstün tutulması gereken menfaat olarak yer almaktadır. Hal böyleyken bu konudaki güncel sorunların aşılması ve hukuk uygulamasında birliğin sağlanması için aşağıda belirtilen değişikliklerin yapılmasında zorunluluk bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 14/01/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunması Hakkında Kanun maddeleri incelendiğinde, şiddet gören kadının korunması için ülkemiz gerçeklerine pek de uygun düşmeyen şekilde ayrı yasalar dahi “resmi nikah” şartı getirilmekte ve çoğunlukla nikahsız yaşamayı tercih eden veya buna zorlanan kadınlara karşı şiddetin korunmayacağı sonucuna ulaşılmaktadır. Her ne kadar, yargı kararlarıyla anılan husus düzeltilmeye çalışılmakta ise de bu konunun tüm ülkede uygulanacak yeknesak bir kural haline getirilmesi ihtiyacı aşıkardır. Amaç kadını aile içi şiddetten korumak ise, medeni durumlarına bakılmaksızın bütün kadınları şiddetten koruyacak önlemlerin alınması gerekmekte veya nikahsız birlikteliği de “aile birliği” olarak değerlendirmek gerekmektedir.

Bu nedenledir ki, nikahsız bir birliktelik olsa dahi fiili veya ekonomik şiddete uğrayan bireyin ve çocukların korunması; bu amaçla koruma uygulanacak bireylerin ve koruma kapsamının nafaka yükümlülükleri de dahil olmak üzere genişletilmesi gerekmektedir.

Madde 2- Genel gerekçede açıklandığı üzere korunması gereken ve üstün tutulan menfaat doğrultusunda şiddet gören kadının korunması için “özel yetkili” veya “uzman” Cumhuriyet Savcıları, adli personel ve birim oluşturulmasının uygulamanın etkinliğini artırmakta önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir.

Madde 3- Bu ek madde ile şiddete karşı korunma ihtiyacı olan veya bu nedenle suça sürüklenen kadınlar hakkında hukuki işlem yapıldığında ilgili Baro, ilgili Bakanlık ve ilgili Sivil Toplum Kuruluşları’na yapılacak bildirimle kadının korunması için uzman kişilerce etkin ve süratli bir çalışma yapılması sağlanacaktır.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU’NUN TEKLİFİ (2/383)

**AİLENİN KORUNMASINA DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1-Türk Medenî Kanununda öngörülen tedbirlerden ayrı olarak, eşlerden birinin veya çocukların veya aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireylerinden birinin veya mahkemece ayrılık kararı verilen veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı olan veya evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaşayan aile bireylerinden birinin veya nikahsız yaşayan bireylerden birinin birliktelik içinde şiddete maruz kaldığını kendilerinin veya Cumhuriyet Başsavcılığının bildirmesi üzerine Aile Mahkemesi Hâkimi meselenin mahiyetini göz önünde bulundurarak re’sen aşağıda sayılan tedbirlerden bir ya da birkaçına birlikte veya uygun göreceği benzeri başka tedbirlere de hükmedebilir:

Kusurlu eşin, diğer aile bireyinin veya nikahsız birliktelikteki diğer bireyin;

- a) Birliktelik içindeki bireylere karşı şiddete veya korkuya yönelik söz ve davranışlarda bulunmaması,
- b) Müşterek evden uzaklaştırılarak bu evin diğer aile veya birliktelik içindeki bireylere tahsisi ile bu bireylerin birlikte ya da ayrı oturmakta olduğu eve veya işyerlerine yaklaşmaması,
- c) Aile bireylerinin veya birliktelik içindeki bireylerin eşyalarına zarar vermemesi,
- ç) Aile bireylerini veya birliktelik içindeki bireyleri iletişim araçları ile rahatsız etmemesi,
- d) Varsa silah veya benzeri araçlarını genel kolluk kuvvetlerine teslim etmesi,
- e) Alkollü veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanılmış olarak şiddet mağdurunun yaşamakta olduğu konuta veya işyerine gelmemesi veya bu yerlerde bu maddeleri kullanmaması,
- f) Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurusu.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanması amacıyla öngörülen süre altı ayı geçemez ve kararda hükmolunan tedbirlere aykırı davranılması halinde tutuklanacağı ve hakkında hapis cezasına hükmedileceği hususu şiddet uygulayan eş, birliktelik içindeki diğer birey veya diğer aile bireyine ihtar olunur.

Eğer şiddeti uygulayan eş, birliktelik içindeki diğer birey veya diğer aile bireyi aynı zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan kişi ise hâkim bu konuda mağdurların yaşam düzeylerini göz önünde bulundurarak daha önce Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla talep edilmese dahi tedbir nafakasına hükmedebilir.

Bu Kanun kapsamındaki başvurular ve verilen kararın infazı için yapılan icraî işlemler harca tâbi değildir.”

MADDE 2- Ailenin Korunmasına Dair Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Cumhuriyet Başsavcılıklarında bir “kadın bürosu” kurulur. Cumhuriyet Başsavcısınca atanacakları bölgeye veya bir alt bölgeye hak kazanmış, adlî yargıda görevli, tercihen kadına karşı şiddetle ilgili alanda uzmanlaşmış, sosyal psikoloji ve sosyal hizmet alanlarında eğitim almış olan Cumhuriyet savcıları bu büroda görevlendirilir.”

MADDE 3- Ailenin Korunmasına Dair Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Kadına karşı şiddetle ilgili kolluk görevi, öncelikle kolluğun kadın birimleri tarafından yerine getirilir.

Kolluğun kadın birimi, şiddete karşı korunma ihtiyacı olan veya bu nedenle suça sürüklenen kadınlar hakkında işleme başlanıldığında durumu, ilgili Baroya, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’na ve bu alanda faaliyet gösteren kadın örgütlerine veya sivil toplum kuruluşuna bildirir.

Kolluğun kadın birimlerindeki personeline, yılda iki defa kadına karşı şiddetle mücadele konularında eğitim verilir.

Kadının korunma ihtiyacı içinde bulunduğunun bildirimi hâlinde kolluğun çocuk birimi, durumun gerektirdiğı önlemleri almak suretiyle kadının güvenliğini sağlar.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu

Esas No: 1/572

1.3.2012

Karar No: 16

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 1/572 esas numaralı "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı" Başkanlık tarafından 27 Şubat 2012 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza, İçişleri Komisyonuna, Plan ve Bütçe Komisyonuna ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak Adalet Komisyonuna sevk edilmiştir. Tasarı, Komisyonumuzun 1 Mart 2012 tarihli toplantısında, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü temsilcilerinin katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Aile içi şiddetin önlenmesi 1998 yılında yürürlüğe giren 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun kapsamında düzenlenmiştir. Ancak kanun günümüz ihtiyaçlarına cevap vermediğinden hem aile içi hem de aile dışında kadına yönelik şiddetin önlenmesinde yetersiz kalmaktadır. Ülkemizde çok önemli bir gündem maddesi olan kadına yönelik şiddetin önlenmesinde daha kapsamlı ve günümüz şartlarına cevap verebilecek nitelikte kanuni düzenlemenin yapılması insan haklarına saygılı sosyal bir hukuk devleti olmanın gereği olduğu gibi ülkemizin uluslararası taahhütleri açısından temel bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır.

"Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı" ile kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tebdirlere ilişkin esas ve usûller düzenlenmektedir. Tasarı ve gerekçesinde;

Şiddet eylemlerine maruz kalan kişilere ve aile bireylerine koruma sağlanırken insan haklarına saygılı, adil, etkili ve süratli bir usûl izleneceği, hizmet sunulan kişiler arasında hiçbir nedenle ayırım yapılmayacağı, kamu kurumlarının ve özel kurumların işbirliği içinde çalışacağı ve hizmetin ülke çapında eşit ve dengeli sunulmasına özen gösterileceği,

En temel insan hakkı olan yaşama hakkının korunması ve kadın cinayetlerinin son bulması amacıyla kurumların şiddetle mücadelenin her aşamasında aktif rol almasının sağlanmasının hedeflendiği,

Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kişiler hakkında mülki idare amirleri ve gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk amirleri tarafından verilecek koruyucu tedbirlerin ve hakim tarafından verilecek koruyucu tedbir kararlarının ayrıntılı olarak düzenlendiği,

Koruyucu tedbirler arasında şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan kişilere barınma yeri sağlanması, geçici maddi yardım yapılması, psikolojik, mesleki, hukuki ve sosyal bakımdan rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi, hayati tehlike bulunması durumunda geçici koruma altına alınması, çocuklar için kreş imkanı sağlanması, gerekli durumlarda işyeri değişikliği, kimlik ve diğer bilgi ve belgelerin değiştirilmesi gibi unsurların öngörüldüğü,

Şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan kişinin verilecek önleyici tedbir kararları ile rehabilite edilmesinin amaçlandığı, bu kapsamda kişilerin müşterek konuttan veya bulunduğu yerden derhal uzaklaştırılmasının, korunan kişilere ve onların bulundukları mekanlara yaklaşmamasının, silahlarını kulluğa veya kurumuna teslim etmesinin öngörüldüğü,

Tedbir kararlarının gerektiğinde delil ve belge aranmaksızın dosya üzerinden verilebileceği, verilen kararlara ilişkin itiraz yolu ve başvurulacak mercilerin düzenlendiği,

Verilen tedbir kararlarının teknik araç ve yöntemlerle uygulanabileceği, tedbirin ihlali halinde hakkında tedbir kararı verilen kişiye zorlama hapsi verilebileceği,

Şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek hizmetlerinin verildiği ve izleme çalışmalarının yedi gün yirmi dört saat esaslı ile yürütüldüğü şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kurulacağı ve çalışma usul ve esasları,

İşbirliği ve koordinasyonun Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yerine getirileceği, medya organlarına da sorumluluk yüklenerek kadınların çalışma yaşamına katılımı ve şiddetle mücadele mekanizma ve politikalarına ilişkin yayın yapmalarının sağlanacağı

belirtilmiştir.

Tasarı, Komisyonumuza tali olarak havale edilmiş olduğundan, İçtüzüğün 23. maddesi uyarınca tasarının geneli üzerinde görüşme yapılmasına karar verilmiştir.

Komisyon toplantısı esnasında Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun sözkonusu tasarının görüşülmesi için esas komisyon olarak belirlenmesinin daha yerinde olduğuna ilişkin değerlendirmeler dile getirilmiştir.

Komisyon toplantısına katılan milletvekillerinin yanısıra sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri de tasarıya ilişkin görüş ve önerilerini belirtmişlerdir. Kanun tasarısının isminin kadına yönelik şiddeti aile merkezli olarak ele aldığı eleştirisi getirilmiş, Türk Ceza Kanunu'nda, söz konusu kanun tasarısının gerekçe bölümünde yahut diğer mevzuatta bulunduğu gerekçesiyle madde metinlerinde bulunmayan ancak tasarının daha önceki halinde yer alan ihbar mecburiyeti, tanımlar, toplumsal cinsiyet eşitliği ve bu yöndeki eğitimlere yönelik hükümlerin kanun metnine eklenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Komisyonumuz, tasarının geneli üzerinde yürüttüğü çalışmalar neticesinde tasarının esas Komisyon olan Adalet Komisyonuna, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından Başbakanlığa iletilen ilk şekliyle gönderilmesine oy çokluğu ile karar vermiştir.

Raporumuz, Esas Komisyon olan Adalet Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili <i>Binnaz Toprak</i> İstanbul (KEFEK'te yeterince görüşülmemiştir)	Başkanvekili <i>Öznur Çalık</i> Malatya	Sözcü <i>Tülay Kaynarca</i> İstanbul
Üye <i>Fatma Salman Kotan</i> Ağrı	Üye <i>Nurdan Şanlı</i> Ankara	Üye <i>Gürkut Acar</i> Antalya (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Gökçen Özdoğan Enç</i> Antalya	Üye <i>Ayşe Nedret Akova</i> Balıkesir (Muhalefet şerhim vardır)	Üye <i>Canan Candemir Çelik</i> Bursa

Üye <i>Nurcan Dalbudak</i> Denizli	Üye <i>Ruhsar Demirel</i> Eskişehir (Muhalefet şerhim vardır)	Üye <i>Kemalettin Aydın</i> Gümüşhane
Üye <i>Sedef Küçük</i> İstanbul (Muhalefet şerhim vardır)	Üye <i>Sebahat Tuncel</i> İstanbul (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>Hülya Güven</i> İzmir (Muhalefet şerhim vardır)
	Üye <i>Safiye Seymenoğlu</i> Trabzon	

MUHALEFET ŞERHİ

Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının uygulanmasından sorumlu Bakanlık olarak içinde kadın ismi geçmeyen bir Bakanlığın sorumlu olmasını şiddetle eleştiriyoruz. Baştan kadın aile kavramı içerisine hapsedilerek, tek başına yaşayabileceği ve birey olabileceği kabul edilmemekte, aile kavramı içinde değilse dikkate alınmayacağı ve korunmayacağı mesajı verilerek şiddete örtülü destek olunmaktadır. Benzer şekilde Kanunun adının da Ailenin Korunması olarak başlaması, kadın şiddet görse de öncelik aile birliğinin korunması, 'kolun kırılıp yen içinde kalması' mesajını toplumsal zihniyete işlemektedir. Mükemmel yasalar hazırlansa dahi bu şekilde gizlenen mesajlar ile yola çıkılınca kadını ikinci sınıf gören, evinde en az üç çocuğa bakmakla yükümlü kılan geleneksel toplumsal zihniyet değişimine hiçbir katkı yapılamayacaktır.

Kanun Tasarısının kapsamı ve tanımlar ilk taslağa göre oldukça daraltılmış, hukuki düzenlemelerdeki vurgu azaltılmıştır. Şiddetin ihbarıyla ilgili maddenin çıkarılması, tedbir kararının verilmesinin bile zorlaştırılması, eğitim maddelerinde "**toplumsal cinsiyet eşitliği**", "**kadının insan hakları**", "**kadın erkek eşitliği**" gibi kavramların olmaması, Kanunun amacından uzaklaşmasına ve yetersiz hale gelmesine neden olmaktadır.

Kanun tasarısının "**Ailenin korunması**" ifadesiyle başlaması, yasanın, evli olmayan, nişanlı, sevgili, boşanmış ya da evlilik birliği olmadan birlikte yaşayan kadınları korumama, hakimlerin kanaatini bu doğrultuda kullanmama olasılığına mahal vermektedir. Kadını şiddete karşı koruma da kadının içinde bulunduğu duruma göre ayırım yapılması, bizzat şiddete davetiye çıkarmaktadır.

Kanun Tasarısının ilk taslağında yer alan "**Amaç, Kapsam, Temel İlkeler**" bölümündeki açıklamaların tamamen çıkarılması, böylece yasanın kapsamını daraltmıştır. Tanımlar başlığının altındaki 2 nci Maddenin uluslararası sözleşmelerden arındırılmış olması, iç hukuktan üstün olduğunu kabul edilen bu sözleşmelerin ışığı olmadan Tasarı oluşturulması önemli bir eksikliktir.

Şiddet uygulanan kişi, çoğu zaman korku, eğitim yetersizliği ve maddi imkansızlıklar yüzünden, kendisine şiddet uygulandığını ihbar etmemekte; şiddete karşı devlet tarafından korunabileceğini bilmediğinden dolayı da şiddete boyun eğmektedir. Şiddetle mücadele yollarının varlığından habersiz olan mağdur, hayatı ve vücut bütünlüğü çoğu zaman tehlikeye girmektedir. Bu vahim sonuçları ortadan kaldırmak için, şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı durumunda, şiddet uygulanan kişinin haricindekiler de yetkili mercilere ihbarda bulunabilmelidir.

Türkiye'nin taraf olduğu CEDAW ve imzaladığı İstanbul Sözleşmesi'nde ve diğer ilgili uluslararası insan hakları belgelerinde ve sözleşmelerinde olduğu gibi kadına karşı şiddetle mücadelede kadın erkek eşitsizliğine atf yapılmalı; bununla mücadele edileceği belirtilmelidir.

Kanun maddeleri ne kadar mükemmel olsa da, toplumsal zihniyet değişimine neden olacak eğitim hükümleri düzenlenmeden, kadına karşı şiddetle mücadele etmek mümkün değildir. Toplumsal cinsiyet eşitliği hususunda gerek ilköğretim seviyesinde verilecek zorunlu ders ile gerekse ilgili kamu ve kuruluşlarda çalışan personelin alacağı toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı eğitim çalışmaları ile kadına karşı şiddetle ilgili çok daha etkili adımlar atılması ve Kanunun uygulanabilirliğinin artırılması mümkün olacaktır.

Tasarının 7 nci Maddesi (4) üçüncü fıkrası

Tasarının 9 uncu Maddesi (7) nci fıkrası

Tasarının 9 uncu Maddesi

Tasarının 3 üncü Maddesi (1) inci fıkrası e bendi

Tasarının 3 üncü Maddesi (1) ve (2) nci fıkrası

Tasarının 4 üncü Maddesi (1) inci fıkrası a bendi

Tasarının 4 üncü Maddesi (1) inci fıkrası d bendi

Tasarının 6 ncı Maddesi

Tasarının 10 uncu Maddesi

Tasarının 12 nci Maddesi (2) nci fıkrası

Tasarının 15 inci Maddesi (4) ve (5) inci fıkrası

Tasarının 13 üncü Maddesi (1) inci fıkrası

Tasarının 20 nci Maddesi

Tasarının geçici Madde (1) inci fıkrası

Tasariya eklenmesini istenilen ihbar başlıklı madde

Hakkındaki değişiklik tekliflerinin değerlendirilmemesi nedeniyle,

Aile konutu şerhi hususunda, Tapu Sicil Nizamnamesinde değişiklik yapılarak, Aile Konut Şerhinin kolaylaştırılmaması nedeniyle;

Bu değerlendirmelerle, Tasarı ve Komisyon Raporuna muhalefet ettiğimizi beyan ediyoruz.

1 Mart 2012

Ayşe Nedret Akova

Hülya Güven

Sedef Küçük

Balıkesir

İzmir

İstanbul

Gürkut Acar

Antalya

MUHALEFET ŞERHİ

Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısına ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak; Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın Tali Komisyon olarak Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda Asli Komisyon olarak ise Adalet Komisyonunda görüşülmesine olan muhalefetimizin yanı sıra;

Tasarının genel gerekçe bölümünde CEDAW ve 4320 sayılı yasaya atıf yapılmakla beraber TBMM'nin Kasım 2011'de kabul ettiği Avrupa Konseyi İstanbul Sözleşmesi'ne hiçbir biçimde değinilmemesi kabul edilemez.

Tasarı metninde yalnızca aile içindeki kadınların uğrayacağı şiddetin göz önüne alınacağı imasını içeren ve içeriğinin kimleri kapsayacağının net olmadığı düzenlemeler tarafımızca kabul edilemez.

Toplumsal cinsiyet ayrımı, kadın erkek (fırsat) eşitliği, sığınma evi, mobbing ifadelerinin ve bu konulardaki sorunlara yönelik önlemlerin yer almadığı bir tasarı eksiktir.

Tasarının beşinci bölüm, Çeşitli ve Son Hükümler Kısımının Yönetmelik Madde 20- (1)'de ifade edilen bakanlıklar kapsamında Milli Eğitim Bakanlığının yer almayor olması bile bu tasarının kapsayıcı ve önleyici olmadığının bir göstergesidir.

Sonuç: Yukarıda açıkladığımız nedenlerle Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının usul ve esaslarına muhalif olduğumuzu bilgilerinize arz ederim.

1 Mart 2012

Ruhsar Demirel

Eskişehir

MUHALEFET ŞERHİ

1 Mart 2012 tarihinde Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi Kanun Tasarısını tali komisyon olarak gündemine almıştır. Kadına yönelik her türlü şiddetin önlenmesi konusunda gerekli yasal düzenlemeler yapılması herkesin temel isteğidir. Ancak kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve şiddete maruz kalanların sorunlarının giderilmesi konusunda yapılan yasal düzenlemenin amacına ulaşmasının tek yolu kadın erkek eşitliğinin esas alınmasıdır. Toplumsal cinsiyet eşitliği sağlanmadan mevcut erkek egemen zihniyet kendisini her alanda devam ettirecektir. Kadına yönelik şiddet eşitsiz politikalarla kaynaklanmaktadır. Ancak mevcut tasarı bu perspektiften yoksun, sadece günü kurtarmak, şiddetin önlenmesi değil şiddete maruz kalanların sorunlarına kısmi sorun olabilecek bazı düzenlemeler içermektedir. Kadın örgütlerinin, kadın mücadelesi yürütenlerin uzun süredir çıkmasını beklediği bu kanun tasarısı beklentileri karşılamamaktadır. Özellikle ailenin korunması yaklaşımı, aile bireylerinin karşılaştığı şiddeti görünmez kılmakta, aile içinde şiddeti örtmekte ve mücadelesini engellemektedir. O nedenle kadınları ailenin bir parçası olarak değil özgür bir birey olarak ele almak şiddeti önlemekte önemli bir başlangıç olacaktır.

Kanun tasarısında kadına yönelik şiddetle mücadele ve şiddetin önlenmesi perspektifinden ziyade sadece şiddete maruz kalanların sorunlarına çözüm arayan bir yaklaşımla ele alınmıştır. Tasarıda, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın vurgusu yok denecek kadar azdır. Yine cinsiyet kimliğinden dolayı şiddete maruz kalanların sorunlarına dair hiçbir düzenleme bulunmamaktadır. Bu tasarı, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için kalıcı çözümler içermemektedir. Kısmi olarak şiddete uğrayanların sorunlarına çözüm getirmektedir.

Kadına yönelik şiddet gibi önemli bir soruna sadece hukuki düzenlemelerle çözüm bulma arayışı eksik kalmaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitliğini esas alan, bu konuda çalışan kamu kuruluşları, kadın sivil toplum örgütleriyle eşgüdümlü çalışarak uzun vadeli politikalar oluşturulmalıdır. Diğer yandan bu kanun tasarısının kadın-erkek fırsat eşitliği komisyonunda esas olarak tartışılması gerekirken, iktidar milletvekilleri komisyon üyelerinin ve kadın sivil örgütlerinin çok ciddi itirazlarına rağmen, çoğunluk olmanın verdiği güçle yasa tasarısını adalet komisyonuna havale etmiştir.

Saygılarımla.

Sebahat Tuncel

İstanbul

Alt Komisyon Raporu

ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

“Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı (1/572)” 27/2/2012 tarihinde esas Komisyon olarak Adalet Komisyonu’na ve tali komisyon olarak İçişleri Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu’na; “Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin; Kadını Şiddetten Koruma Kanun Teklifi (2/38)” 1/10/2011 tarihinde esas Komisyon olarak Adalet Komisyonu’na ve tali komisyon olarak İçişleri Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu’na; “Antalya Milletvekili Gürkut Acar’ın; Türk Medeni Kanunu ile Ailenin Korunmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/51)” esas Komisyon olarak Adalet Komisyonu’na ve tali komisyon olarak Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu’na; “İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel’in; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ve 4320 Sayılı Ailenin Korunması Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/145)” 23/11/2011 tarihinde esas Komisyon olarak Adalet Komisyonu’na ve tali komisyon olarak Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu’na; “Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka’nın; Türk Medeni Kanunu ve Ailenin Korunmasına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/328)” 7/2/2012 tarihinde esas Komisyon olarak Adalet Komisyonu’na ve tali komisyon olarak Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu’na; “İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun; Ailenin Korunmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/383)” 29/2/2012 tarihinde esas Komisyon olarak Adalet Komisyonu’na ve tali komisyon olarak İçişleri Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu’na havale edilmiştir. Muğla Milletvekili Ömer Süha Aldan, Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek, Uşak Milletvekili Dilek Akagün Yılmaz, İstanbul Milletvekili Sedef Küçük, Ankara Milletvekili Ayşe Gülsün Bilgehan, İzmir Milletvekili Hülya Güven, Antalya Milletvekili Gürkut Acar ve İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu 2/38 esas numaralı Kanun Teklifine; Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova 2/38 ve 2/51 esas numaralı Kanun Teklifine katıldığı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına vermiş olduğu dilekçeyle bildirmiştir. Tasarı ve Teklifler Adalet Komisyonu’nun 1/3/2012 tarihli 10’uncu toplantısında Adalet Komisyonu Başkanı Ankara Milletvekili Ahmet İyimaya başkanlığında Hükümeti temsilen Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüş ve birbirleri ile ilgili olduklarından İçtüzüğü’nün 35’inci maddesi uyarınca Tasarı esas alınmak üzere birleştirilmiştir. Söz konusu işler, üzerinde derinlemesine inceleme yapılabilmesini teminen beş üyeden müteşekkil Alt Komisyona havale edilmiştir. Ayrıca Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu’nun 1/3/2012 tarihli ve 16 sayılı Raporu, yine aynı tarihte Adalet Komisyonu’na ulaşmıştır.

Havale edilen işler, Alt Komisyonumuzun 2/3/2012 tarihli toplantısında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür. Yapılan görüşmelerde aşağıdaki düşünceler ifade edilmiştir.

Son yıllarda başta kadınlar ve çocuk olmak üzere, yaralamadan adam öldürmeye kadar varan fiziksel şiddet olaylarının toplumu sarsan boyutlara ulaştığı endişeyle müşahade edilmektedir. Diğer taraftan kadınlar ve çocukların bu boyutlardaki fiziksel şiddetin yanında manevi bir şiddete maruz bırakıldıkları da yadsınmaz bir gerçektir. Bunlardan dolayı kişilerde özgüven eksikliğinden kimlik bunalımında ve toplumsal hayattan soyutlanmaya varan ve insan onuruna yakışmayan muhtelif neticeler doğmaktadır. Kanunkoyucunun bu sorunların çözümüne yönelik en etkin enstrümanları derhal geliştirmesi bir zorunluluktur.

En temel insan hakkı olan yaşama hakkının korunması konusunda Devletin yükümlülükleri, sadece yasama faaliyeti ile kalmamalı, aynı zamanda bu yönde toplumsal bilincin uyandırılması ve geliştirilmesi amacıyla gereken her türlü koruyucu ve giderici tedbirin alınması gerekmektedir. Bir diğer ifadeyle şiddet mağdurlarının sorunları en etkin bir şekilde çözülmeli ve bunun yanında da topluma kazandırılmaları için gereken azami ihtimam gösterilmelidir.

Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW), kadınlara karşı yapılan ayrımcılığı “kadınların medeni durumlarına bakılmaksızın ve kadın ile erkek eşitliğine dayalı olarak politik, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni ve diğer alanlardaki insan hakları ve temel özgürlüklerinin tanınmasını, kullanılmasını ve bunlardan yararlanılmasını engelleyen veya ortadan kaldıran veya bunu amaçlayan ve cinsiyete bağlı olarak yapılan herhangi bir ayırım, mahrumiyet veya kısıtlama” şeklinde tanımlamaktadır (m.1). Yine aynı Sözleşmenin 2’nci maddesinde de Devletlerin “kadınlara karşı ayrımcılık oluşturulan mevcut yasa, yönetmelik, adet ve uygulamaları değiştirmek veya feshetmek için yasal düzenlemeler de dâhil gerekli bütün uygun önlemleri almayı” kadınlara karşı ayırımı ortadan kaldıracı bir politika ve yükümlülük olarak kabul ettiklerini hükme bağlamıştır. Sözleşme’nin gerek belirtilen iki maddesi gerekse sistematik olarak tamamı bir arada değerlendirildiğinde Tasarı’nın bu yükümlülükleri karşılamaktan uzak olduğu görülmektedir.

Tasarının adı da bünyesinde sorunları barındırmaktadır. Şöyle ki, öncelikle aile kavramından ne anlaşılacaktır. Aile kavramından salt 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu uyarınca kurulmuş olan evlilik birliği anlaşıldığı takdirde, aile gibi bir arada yaşıyor olsa bile nikâhsız birliktelikler ve nikâhsız birlikteliklerin bir görünümü olan dini nikâha dayanan birliktelikler içerisinde meydana gelen şiddet ve benzeri olayların ne kapsamda değerlendirileceği şüpheye yer vermektedir. Bu dahi CEDAW’ın “kadınların medeni durumlarına bakılmaksızın” gerekli tedbirlerin alınması yükümlülüğünün ihlali niteliğindedir. Bu nedenle Kanunun adının bu şüpheyi giderecek şekilde düzeltilmesi gerekir. Tasarının adının “Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı” şeklinde değiştirilmesi uygun olacaktır.

Her ne kadar yukarıda belirtilen düşünceler ifade edilmişse de Tasarının reformist anlayışı, aşağıda belirtilenler çerçevesinde değerlendirildiğinde, söz konusu eleştirilerin karşılandığı görülecektir.

14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun günümüzün ihtiyaçlarına cevap vermekten uzak olduğunda şüphe yoktur. Tasarı’nın hazırlanmasında mezkûr Kanunun ihtiyaçlara cevap verememesi gerçeğinden hareket edilmiştir. Belirtilen eksiklikler ve ihtiyaçlar Tasarı ile giderilmektedir.

Tasarının 1 inci maddesinde amaç ve kapsam sarıh bir şekilde ortaya konulmaktadır. Şöyle ki, Tasarının amacı, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. Dolayısıyla Tasarı, salt evlilik birliğinden kaynaklanan şiddetin engellenmesi amaçlanmamakta, aksine 4721 sayılı Kanun uyarınca kurulmuş evlilik birliğine dayalı şiddet mağdurları ile evlilik birliği olmasa dahi kapsamda yer

alan şiddet mağdurlarını koruma amacına yönelmektedir. Kaldı ki, 4320 sayılı Kanunun adı “Ailenin Korunmasına Dair Kanun” iken Tasarının adı “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı” olduğundan, Tasarı ile sadece aile içi şiddetin engellenmesinin amaçlandığı ve kadının korunmadığı yönündeki iddialar doğru değildir. Tasarı bir bütün halinde değerlendirildiğinde bu yöndeki yanlış algılama ve psikolojik direncin yersiz olduğu görülecektir.

Tasarı ile salt evlilik birliğinden kaynaklanan şiddetin engellenmesi değil, aksine 4721 sayılı Kanun uyarınca kurulmuş bir evlilik birliğinden arı olarak maddede zikredilen şiddet mağdurları da korunduğundan, CEDAW’ın taraf Devletlere yüklediği “kadınların medeni durumlarına bakılmaksızın” gerekli tedbirlerin alınması yükümlülüğü de yerine getirilmiş olmaktadır.

Diğer taraftan şiddetin engellenmesi ve önlenmesi amacıyla gerek mülki amirlere gerek hâkimlere ve gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kolluk amirlerine tedbir alabilme yetkisi verilerek en hızlı şekilde sonuç alınmasının yolu açılmaktadır. Ayrıca 4320 sayılı Kanunda şiddetin engellenmesi ve önlenmesine ilişkin tedbirler yetersiz olmasına rağmen, Tasarı’da kapsamlı ve sonuç odaklı tedbirlere yer verilmiştir.

Tasarı ile şiddet mağdurlarının, şiddetten korunmasından toplumsal hayata kazandırılmalarına (Bu imkânlar: Şiddet mağdurlarına geçici maddi yardım yapılması, şiddet mağdurlarının sağlık yardımlarından yararlandırılması, barınmaları, meslek edinmeleri, çalışmaları durumunda çocuklarının kreşe devam etmelerinin sağlanması ve diğerleri olarak sıralanabilir.) kadar birçok koruyucu ve giderici tedbir imkânı getirilmektedir. İfade etmek gerekir ki, tedbirlerin uygulanmasında, en uygun ve orantılı olanın tercih edilmesi yoluyla, aile birliğinin devamının sağlanması gözetilmelidir. Ancak diğer yandan, şiddetin devam etme riskinin bulunduğu hallerde, güvenli bir ortam oluşmadan şiddet uygulayanla şiddet mağdurunun aynı ortamlarda yaşamaya veya bulunmaya sevk ederek daha ağır şiddetin meydana gelmesine sebebiyet verilmemelidir. Bu nedenle tedbir kararlarının verilmesi ve uygulanmasında bu iki husus dikkatli bir biçimde değerlendirilmelidir.

Son yıllarda başta kadınlar ve çocuklar olmak üzere toplumu sarsan boyutlara ulaşan şiddet olaylarının engellenmesinde Tasarı’nın reformist düzenlemeleriyle ciddi bir merhale kat edileceği Alt Komisyonumuzca müşahade edilmiştir. Özellikle vurgulamak gerekir ki, tasarı esas itibarıyla şiddetin önlenmesi ile şiddet mağdurunun korumasına ilişkin tedbirleri içermektedir. Kadınlara ve aile bireylerine yönelik şiddetin suç oluşturma halinde, başta 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu olmak üzere ilgili mevzuatın uygulanması gündeme gelecektir. Amaç özellikle kasten öldürme gibi neticesi ağır suçların işlenmesinden önce suçu önlemektir. Bu nedenle Tasarı’da şiddet mağduru ve şiddet uygulayanla ilgili tedbir kararlarının süratle alınmasına ve etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik sistem öngörülmektedir. Etkin uygulamayı sağlamak için Tasarı’da yer alan önemli yenilik ise zorlama hapsidir. Önemle belirtmek gerekir ki zorlama hapsi, bir suç karşılığı uygulanan ceza yaptırımını değil aksine şiddet uygulayanı tedbirlere uymaya zorlamayı amaçlayan önleyici nitelikte müessesedir. Mevcut uygulamada, tedbir kararlarının gereklerine aykırı davranılması halinde oluşan suç nedeniyle açılan ceza davalarının uzun sürmesi ve öngörülen hapis cezasının ise çok nadiren uygulanması dolayısıyla caydırıcılık etkisi olmadığı yolundaki haklı eleştiriler, Tasarı’da zorlama hapsi müessesesi ile giderilebilecektir.

Tasarının maddeleri üzerinde yapılan değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

Şiddet mağdurlarının şiddetten korunması için alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasların diğer taraftan da uygulama ve hizmetlerin sunulmasında esas alınacak temel ilkelerin düzenlenmesi amacıyla Tasarının 1’inci maddesine fıkra eklenmiş ve eklenen fıkra doğrultusunda da birinci bölümün ve maddenin başlığı değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikler doğrultusunda 1’inci madde kabul edilmiştir.

Tasarının 2'nci maddesi Tasarıda geçen terimlerin tanımının tam anlamıyla yapılabilmesi amacıyla değiştirilmiştir.

Tasarının 3'üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Şiddet mağdurlarının toplumsal hayata katılmalarının bir yöntemi olarak çalışma hayatına katılmak istemeleri durumunda varsa çocuklarının kreşe devam edebilmelerinin sağlanması gerektiğinden, Tasarının 4'üncü maddesine (d) bendi eklenmiştir. Yapılan değişiklikler doğrultusunda 4'üncü madde kabul edilmiştir.

Şiddet mağdurlarının tehdit, hakaret veya buna benzer söz ve davranışların muhatabı olmasının engellenmesi amacıyla hükümlenacak tedbirlerin kapsamının genişletilmesi gerekmiştir. Bu nedenle Tasarının 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi değiştirilmiş ve çocuklarla kişisel ilişkilerin ne şekilde kurulacağını belirlenmesi amacıyla da fıkraya (ç) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir. Yapılan değişiklikler doğrultusunda madde kabul edilmiştir.

Tasarının 6'ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı halinde, herkes bu durumu resmi makam veya mercilere ihbar edebilmelidir. Bu kapsamda ihbar, şiddet tehlikesinin ortaya çıktığı durumlarda yani bir suç olmaksızın da söz konusu olduğundan suçun ihbarı ile birebir örtüşen bir nitelik taşımamaktadır. İhbarı alan kamu görevlileri gerekenleri gecikmeksizin yerine getirmek zorundadır. Bu hususlara ve uygulanması gereken diğer tedbirlere ilişkin olarak yetkilileri haberdar etme yükümlülüğünün tespiti amacıyla Tasarının 6'ncı maddesinden sonra gelmek üzere 7'nci madde ihdas edilmiş ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Şiddetin en hızlı şekilde engellenmesi veya önlenmesini teminen tedbir kararlarının en çabuk ve kolay ulaşılabilecek yer aile mahkemesinden, mülki amirden ya da gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk amirinden talep edilebilmesi gerekir. Ayrıca bu durum, usul ekonomisinin de bir gereğidir. Verilen tedbir kararlarının değiştirilmesi, kaldırılması ve yahut aynen devam etmesine karar verilebilmelidir. Bu nedenle Tasarının 7'nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları değiştirilmiştir. Tasarının 7'nci maddesi yapılan teselsül doğrultusunda 8'inci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 8'inci maddesi, yapılan teselsül nedeniyle 9'uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Sosyal tesislerin yaygın olmaması nedeniyle hakkında barınma yeri sağlanmasına karar verilen kişilere temin edilecek barınma yerlerinin genişletilmesi amacıyla Tasarının 9'uncu maddesinin altıncı fıkrası değiştirilmiştir. Tasarının 9'uncu maddesi yapılan teselsül doğrultusunda 10'uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 10'uncu maddesi, Tasarı kapsamında yerine getirilecek kolluk görevlerinin, kadın hakları ve kadın-erkek eşitliği konularında eğitim almış ve ilgili kolluk birimlerince belirlenmiş olan yeteri kadar personel tarafından yerine getirilmesi amacıyla değiştirilmiştir. Tasarının 10'uncu maddesi, yapılan teselsül doğrultusunda 11'inci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 11'inci maddesi yapılan teselsül doğrultusunda 12'nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 12'nci maddesi yapılan teselsül doğrultusunda 13'üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 13'üncü maddesi, şiddet önleme ve izleme merkezlerinde durumun gereklerine göre tercihen kadın personel istihdam edilebilmesi amacıyla değiştirilmiştir. Tasarının 13'üncü maddesi, yapılan teselsül doğrultusunda 14'üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 14'üncü maddesi, şiddet önleme ve izleme merkezlerinde, korunanların da meslek edindirme kurslarına katılmalarına yönelik faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla değiştirilmiştir. Tasarının 14'üncü maddesi, yapılan teselsül doğrultusunda 15'inci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarıda öngörülen görevlerin yerine getirilmesi sırasında kamu kurum ve kuruluşlarının personelinin Bakanlık görevlilerine yardımcı olmalarını ve kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları personel ve üyelerinin bu Kanunun etkin bir biçimde uygulanması amacıyla Bakanlığın hazırlayıp koordine edeceği kadın hakları ile kadın-erkek eşitliği konusunda eğitim programlarına katılmasını sağlamak amacıyla Tasarının 15'inci maddesi değiştirilmiş ve yapılan teselsül doğrultusunda 16'ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 16'ncı maddesi, yapılan teselsül doğrultusunda 17'nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 17'nci maddesi, yapılan teselsül doğrultusunda 18'inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 18'inci maddesi, yapılan teselsül doğrultusunda 19'uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 19'uncu maddesi başlığıyla birlikte, Bakanlığın, gerekli görmesi halinde kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet veya şiddet uygulanması ihtimali dolayısıyla açılan idari, cezai, hukuki her tür davaya ve çekişmesiz yargıya katılabilmesini teminen değiştirilmiştir. Tasarının 19'uncu maddesi, yapılan teselsül doğrultusunda 20'nci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının geçici 2'nci maddesi ile kadrolar ihdas edilmektedir. Kadro ihdasının geçici madde ile yapılması kanun yapım tekniğine aykırı olduğundan 21'inci madde olarak kabul edilmiş ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Tasarının 20'nci maddesi, yapılan teselsül doğrultusunda 22'nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 21'inci maddesi, yapılan teselsül doğrultusunda 23'üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının geçici 1'inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 22'nci maddesi, yapılan teselsül doğrultusunda 24'üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 23'üncü maddesi, yapılan teselsül doğrultusunda 25'inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının maddeleri görüşmeler sırasında ve yapılan değişiklikler doğrultusunda redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz Komisyon Başkanlığına saygı ile arz olunur.

5/3/2012

Başkan
Ramazan Can
Kırıkkale

Üye
Oktay Öztürk
Erzurum

Üye
Mevlüt Akgün
Karaman

(Toplantıya katılamadı)

Üye
Murat Göktürk
Nevşehir

Üye
Dilek Akagün Yılmaz
Uşak

(Muhalefet şerhim vardır)

ADALET KOMİSYONU
AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR
TASARI ALT KOMİSYONU
MUHALEFET ŞERHİ

Öncelikle tasarının ismine ilişkin tüm itirazlarımız dikkate alınmamıştır. Tasarının dayanağı olan uluslararası anlaşmanın ismi dahi "Kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleyle ilişkin Avrupa Konseyi sözleşmesi" olmasına rağmen bu dahi gözardı edilmiştir. Söz konusu uluslararası anlaşmayı İstanbul'da ilk imzalayan ülke olmaktan ve TBMM'de ilk onaylayan ülke olmaktan haklı olarak gurur duyarken aynı duyarlılığın tasarının hazırlanması ve isimlendirilmesi konusunda gösterilmemesi garip bir çelişkidir.

Bu durumda uluslararası anlaşma sadece Türkiye'nin imajını düzeltmek amacıyla mı imzalandı sorusu geliyor aklımıza çünkü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından 9 Haziran 2009 tarihinde Nahide Opuz davasında Türkiye kadına karşı şiddeti önlememekten ilk ve tek mahkum olan ülke unvanını almıştır. Bu durum doğal olarak ülkemizin uluslararası itibarını zedelemiş ve ardından ise Kadınlara yönelik şiddetin önlenmesine dair Avrupa Konseyi sözleşmesi İstanbul'da imzalanmıştır.

Ancak uluslararası anlaşmaların imzalanması ve TBMM'de onaylanması ne yazık ki ülkemizde kadına, çocuklara ve aile bireylerine yönelik şiddeti ortadan kaldırmaya yetmeyecektir. Öncelikle bu konuda bir zihniyet dönüşümü gerekmektedir. İşte bunun içindir ki tasarının adı "**Kadın ve aile bireylerinin şiddetten korunmasına dair kanun**" tasarısı olmalıdır. Yani kadın önce eşit haklara sahip bir birey olarak kabul edilmelidir. Aile içinde ya da dışında, evli, boşanmış, bekar ya da 18 yaş altında çocuk yaşta olsun öncelikle kadının şiddetten korunması düşünülmelidir. Kadına ve çocuğa uygulanan her türlü şiddetin bir insan hakkı ihlali olduğu kabul edilmelidir. Yani ailenin korunması adına kadına ve çocuğa yapılan şiddete ve eziyete göz yumulmamalıdır. Bu nedenle tasarının adı kesinlikle değiştirilmelidir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından kadın örgütleri ile aylarca çalışıldıktan sonra Başbakanlığa gönderilen taslak değiştirilerek ve kapsamı daraltılarak, neredeyse temel anlayış, kadın erkek eşitliği vurgusu ortadan kaldırılarak TBMM Adalet Komisyonuna gönderilmiştir. Ancak Kadın örgütlerinin yoğun tepkisi üzerine tasarı eski haline döndürülmek üzere AKP'li milletvekilleri tarafından önergeler verilmiştir. Bu nedenle tasarı ve ilk taslak birbirine karışmış, önümüze tam ve sağlıklı metin konamamıştır.

Bu nedenle her türlü itiraz hakkımız saklı kalmak kaydıyla tasarıda gördüğümüz eksiklikleri yazılı olarak da ifade etmek zorunluluğu doğmuştur.

Öncelikle tasarıya dayanak olarak aldığımız İstanbul sözleşmesine tasarının gerekçesinde dahi yer verilmemiş, atıf dahi yapılmamıştır. Bu nedenle Uluslararası anlaşmaların yanında İstanbul sözleşmesine de tasarıda yer vermek gerekmektedir. Çünkü yasayı uygulayan hukukçular genel olarak yasa metnine bakmakta ve Anayasa gereği de olsa uluslararası anlaşmaları gözardı etmekte ya da bilmemektedirler. Bu durumda ise uygulamadan kaynaklanan tereddütler iç hukuk kuralı haline gelen, Anayasa'ya dahi aykırılığı ileri sürülemeyen uluslararası anlaşmalar dikkate alınmaksızın hakimın takdirine göre çözümlenmektedir.

Tasari hazırlanırken dahi dayanak İstanbul sözleşmesinde olmasına rağmen devletin şiddete uğrayan vatandaşın zararını tazmin (m.30), sığınma evleri açma zorunluluğu (m.23), Arabuluculuk ve uzlaştırma yasağı (m.48), şikayete bağlı olmama (m.55) hükümlerine tasarıda hiç yer verilmemiş, bu maddeler görmezden gelinmiştir.

Tasarı m. 8/4 fıkrasında koruyucu tedbir kararlarının uygulanması şiddet görenin kabulüne bağlanmış, yani şikayete tabi tutulmuştur. AİHM'nin Opuz kararında ülkemizin mahkum edilme nedeninin şikayetin geri çekilmesine rağmen işlemin devam ettirilmemesi olduğu gözardı edilmiştir. Bu durumda şiddet mağdurlarının baskı altında koruyucu tedbirlerin uygulanmaması yolunda taleplerinin dikkate alınması yasanın uygulanmaz hale gelmesine mağdurların ciddi zarar görmesine neden olabilecektir.

Tasarı m.3'te mülki amirlere verilen yetkilerin yargıçlara verilmemesi uygulamada ciddi sorunlara ve şiddet mağdurlarının korunmasının gecikmesine ve koruma tedbirlerinin yetersizliğine neden olacaktır.

Tasarının 6. maddesinde koruma tedbirleri sırasında işlenen suçlarla ilgili olarak denetimli serbestlik ve diğer seçenek yaptırımlara başvurma hükümlerinin saklı tutulması yerinde değildir. Koruyucu tedbir kararları verilmesi aşamasında işlenen suçlarda şiddete başvuran kişiler için denetimli serbestlik, erteleme, paraya çevirme vb. yöntemlere başvurulması engellenmelidir.

Tasarının 11. maddesinde düzenlenen kolluk birimleri içinde kadın ve çocukları şiddetten koruma birimleri kurulmalı ve bu birimler içinde de kadın görevliler mutlaka olmalıdır.

Tasarının 13. maddesinde zorlama hapsinin 6 ay ile sınırlandırılması doğru değildir. Çünkü koruyucu tedbir kararlarının ihlalinde bu ceza verilebilecektir. Sürekli bu tedbirleri ihlal eden şiddet uygulayan kişiler açısından getirilen sınırlama yerinde değildir. Örneğin nafakayı ihlal suçları da aynı nitelikte olup, herhangi bir sınırlama sözkonusu değildir. Bu sınırlama şiddete başvuranları caydırıcı nitelikte değildir.

Tasarının 15/1-d bendiyle düzenlenen çağrı merkezleri 7/24 çalışmalı ve şiddet mağdurlarının çağrısı ile mobil hizmet vermelidir. Mobil ekipler içinde mutlaka uzman bir kadın görevli olmalıdır. Bu uygulama Ankara Barosu tarafından Gelincik projesi adıyla uygulanmakta olup, gerçekten şiddet mağdurlarının korunması amaçlanıyor ise aynı uygulamanın Bakanlık birimleri tarafından da hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Tasarı m. 16'da düzenlenen TV ve radyo yayınları ile yapılan bilgilendirme çalışmalarında Barolar Birliği, kadın örgütleri, STK ve Bakanlık birimleri yayın metinlerini birlikte hazırlamalıdır.

İlköğretim, ortaöğretim kurumlarında kadın erkek eşitliği, kadının insan hakları, kadına yönelik şiddetin önlenmesi konusunda dersler konmalı, farkındalık yaratılmalıdır.

Tasarı m. 17'de düzenlenen geçici maddi yardım korunan bireye nafaka borçlusundan nafaka tahsil edilinceye değin devam ettirilmelidir.

Alt komisyonda bildirilen tüm bu itirazlarımız dikkate alınmamıştır. Ancak işin özüne ilişkin ve uygulamada çıkabilecek yasal düzenlemeyi etkisiz hale getirecek sorunları tespit ederek çözümlemek komisyonun görevlerindendir.

Kadınları, çocukları ve aile bireylerini şiddetten koruma adına çıkacak olan bu özel yasada varolan eksiklikler nedeniyle kamuoyunun beklentisi karşılanmaz ve acil, etkili çözümler üretilmez ise "dağ fare doğurdu" imajı oluşacak ve biz ne yazık ki kadın cinayetlerini ve aile içi şiddeti önleyemeyeceğiz.

Bu nedenle tüm itirazlarımızın ve tarafımızdan verilecek önergelerin dikkate alınarak kadınlara ve çocuklara yönelik şiddeti önlemek adına Adalet Komisyonu olarak tarihi bir görevi yerine getirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Saygılarımla

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

ALT KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN

**AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN
ÖNLENMESİNE DAİR KANUN TASARISI**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Temel İlkeler ve Tanımlar

Amaç, kapsam ve temel ilkeler

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında ve gereken hizmetlerin sunulmasında aşağıdaki temel ilkelere uyulur:

a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve yürürlükteki tüm kanuni düzenlemeler esas alınır.

b) Şiddet mağdurlarına ilişkin verilecek destek ve hizmetlerin sunulmasında temel insan haklarına dayalı, kadın erkek eşitliğine duyarlı, sosyal devlet ilkesine uygun, adil, etkili ve süratli bir usûl izlenir.

c) Şiddet mağduru ve şiddet uygulayan için alınan tedbir kararları insan onuruna yaraşır bir şekilde yerine getirilir.

ç) Bu Kanun kapsamında kadınlara yönelik cinsiyete dayalı şiddeti önleyen ve kadınları cinsiyete dayalı şiddetten koruyan özel tedbirler ayrımcılık olarak değerlendirilemez.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda yer alan;

a) Bakanlık: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,

b) Bakanlık il ve ilçe müdürlükleri: Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri kuruluncaya kadar bu Kanun kapsamındaki destek ve izleme hizmetlerinin verileceği ve gerekli bildirimlerin yapılacağı mercii,

c) Ev içi şiddet: Şiddet mağduru ve şiddet uygulayanla aynı haneyi paylaşmasa da aile veya hanede ya da aile mensubu sayılan diğer kişiler arasında meydana gelen her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddeti,

ç) Hâkim: Aile mahkemesi hâkimini,

d) Kadına yönelik şiddet: Kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan ve bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan her türlü tutum ve davranışı,

e) Şiddet: Kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı,

f) Şiddet mağduru: Bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışlara doğrudan ya da dolaylı olarak maruz kalan veya kalma tehlikesi bulunan kişiyi ve şiddetten etkilenen veya etkilenme tehlikesi bulunan kişileri,

g) Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri: Şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmidört saat esası ile yürüten merkezleri,

ğ) Şiddet uygulayan: Bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışları uygulayan veya uygulama tehlikesi bulunan kişileri,

h) Tedbir kararı: Bu Kanun kapsamında, şiddet mağdurları ve şiddet uygulayanlar hakkında hâkim, kolluk görevlileri ve mülkî amirler tarafından, istem üzerine veya resen verilecek tedbir kararlarını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Koruyucu ve Önleyici Tedbirlere İlişkin Hükümler

Mülkî amir tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları

MADDE 3- (1) Bu Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak aşağıdaki tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere mülkî amir tarafından karar verilebilir.

a) Kendisine ve gerekiyorsa beraberindeki çocuklara, bulunduğu yerde veya başka bir yerde uygun barınma yeri sağlanması.

b) Diğer kanunlar kapsamında yapılacak yardımlar saklı kalmak üzere, geçici maddi yardım yapılması.

c) Psikolojik, meslekî, hukukî ve sosyal bakımdan rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi.

ç) Hayatî tehlikesinin bulunması hâlinde, ilgilinin talebi üzerine veya resen geçici koruma altına alınması.

d) Korunan kişinin çalışması durumunda varsa çocukları için gerektiğinde ücreti bu Kanun kapsamında karşılanmak suretiyle kreş imkânının sağlanması.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde birinci fıkranın (a) ve (ç) bentlerinde yer alan tedbirler, ilgili kolluk amirlerince de alınabilir. Kolluk amiri evrakı en geç kararın alındığı tarihi takip eden ilk işgünü içinde mülkî amirin onayına sunar. Mülkî amir tarafından kırksekiz saat içinde onaylanmayan işlemlerin uygulanmasına son verilir.

Hâkim tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları

MADDE 4- (1) Bu Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak aşağıdaki koruyucu tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir:

a) İşyerinin değiştirilmesi.

b) Kişinin evli olması hâlinde müşterek yerleşim yerinden ayrı yerleşim yeri belirlenmesi.

c) 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunundaki şartların varlığı hâlinde ve korunan kişinin talebi üzerine tapu kütüğüne aile konutu şerhi konulması.

ç) Korunan kişi bakımından hayatî tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağının anlaşılması hâlinde ve ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayalı olarak 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu hükümlerine göre kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesi.

d) Şiddet mağdurunun çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere varsa çocukları için gerektiğinde ücreti bu Kanun kapsamında karşılanmak suretiyle kreş imkânının sağlanması.

Hâkim tarafından verilecek önleyici tedbir kararları

MADDE 5- (1) Şiddet uygulayanlarla ilgili olarak aşağıdaki önleyici tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir:

a) Şiddet mağduruna yönelik olarak, şiddet tehdidi, hakaret, aşağılama veya küçük düşürmeyi içeren söz ve davranışlarda bulunmaması.

b) Müşterek konuttan veya bulunduğu yerden derhal uzaklaştırılması ve müşterek konutun korunan kişiye tahsis edilmesi.

c) Korunan kişilere, bu kişilerin bulundukları konuta, okula ve işyerine yaklaşmaması.

ç) Çocuklarla ilgili daha önce verilmiş bir kişisel ilişki kurma kararı varsa, kişisel ilişkinin refakatçi eşliğinde yapılması, kişisel ilişkinin sınırlanması ya da tümüyle kaldırılması.

d) Gerekli görülmesi hâlinde korunan kişinin, şiddete uğramamış olsa bile yakınlarına, tanıklarına ve kişisel ilişki kurulmasına ilişkin haller saklı kalmak üzere çocuklarına yaklaşmaması.

e) Korunan kişinin şahsi eşyalarına ve ev eşyalarına zarar vermemesi.

f) Korunan kişiyi iletişim araçlarıyla veya sair surette rahatsız etmemesi.

g) Bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim etmesi.

ğ) Silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi.

h) Korunan kişilerin bulundukları yerlerde alkol ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmaması ya da bu maddelerin etkisinde iken korunan kişilere ve bunların bulundukları yerlere yaklaşmaması, bağımlılığının olması hâlinde, hastaneye yatmak dâhil, muayene ve tedavisinin sağlanması.

ı) Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması ve tedavisinin sağlanması.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan tedbirler, ilgili kolluk amirlerince de alınabilir. Kolluk amiri evrakı en geç kararın alındığı tarihi takip eden ilk işgünü içinde hâkimin onayına sunar. Hâkim tarafından yirmidört saat içinde onaylanmayan işlemlerin uygulanmasına son verilir.

(3) Bu Kanunda belirtilen tedbirlerle birlikte hâkim, 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yer alan koruyucu ve destekleyici tedbirler ile 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre velayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması hususlarında karar vermeye yetkilidir.

(4) Şiddet uygulayan, aynı zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan kişi ise, 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla hâkim şiddet mağdurunun yaşam düzeyini göz önünde bulundurarak talep edilmese dahi tedbir nafakasına hükmedebilir.

Suçlara ilişkin saklı tutulan hükümler

MADDE 6- (1) Kişinin silah bulundurması, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmasının suç oluşturmaya dolayısıyla ya da fiilin başka bir suç oluşturmaya nedeniyle;

a) Soruşturma ve kovuşturma evresinde koruma tedbirlerine veya denetimli serbestlik tedbirlerine,

b) Mahkûmiyet hâlinde ceza veya güvenlik tedbirlerinin infazına ve bu çerçevede uygulanabilecek olan denetimli serbestlik tedbirlerine,

ilişkin kanun hükümleri saklıdır.

İhbar

MADDE 7- (1) Şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı hâlinde herkes bu durumu resmi makam veya mercilere ihbar edebilir. İhbarı alan kamu görevlileri bu Kanun kapsamındaki görevlerini gecikmeksizin yerine getirmek ve uygulanması gereken diğer tedbirlere ilişkin olarak yetkilileri haberdar etmekle yükümlüdür.

Tedbir kararının verilmesi, tebliği ve gizlilik

MADDE 8- (1) Tedbir kararı, ilgilinin talebi, Bakanlık veya kolluk görevlileri ya da Cumhuriyet savcısının başvurusu üzerine verilir. Tedbir kararları en çabuk ve en kolay ulaşılabilecek yer hâkiminden, mülkî amirden ya da kolluk biriminden talep edilebilir.

(2) Tedbir kararı ilk defasında en çok altı ay için verilebilir. Ancak şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin devam edeceğinin anlaşıldığı hallerde, resen, korunan kişinin ya da Bakanlık veya kolluk görevlilerinin talebi üzerine tedbirlerin süresinin veya şeklinin değiştirilmesine, bu tedbirlerin kaldırılmasına veya aynen devam etmesine karar verilebilir.

(3) Hâkim tedbir kararını, duruşma yapmaksızın ve gerektiğinde şiddetin uygulandığı hususunda delil veya belge aramaksızın verir. Zorunlu hallerde duruşma yapılabilir.

(4) Korunan kişinin talebi olmaksızın verilen koruyucu tedbir kararları, ancak korunan kişinin kabulü hâlinde uygulanır.

(5) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, mülkî amirlerce ve kolluk tarafından tedbir kararları verilirken de delil ve belge aranmaz.

(6) Tedbir kararı, korunan kişiye ve şiddet uygulayana tefhim veya tebliğ edilir. Tedbir talebinin reddine ilişkin karar ise sadece korunan kişiye tebliğ edilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ilgili kolluk birimi tarafından verilen tedbir kararı şiddet uygulayana bir tutanakla derhal tebliğ edilir.

(7) Tedbir kararının tefhim ve tebliğ işlemlerinde, tedbir kararına aykırılık hâlinde şiddet uygulayan hakkında zorlama hapsinin uygulanacağı ihtar yapılır.

(8) Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

(9) Talep hâlinde ilgililere kişisel eşya ve belgelerinin kolluk marifetiyle teslimi sağlanır.

İtiraz

MADDE 9- (1) Bu Kanun hükümlerine göre verilen kararlara karşı tefhim veya tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde ilgililer tarafından aile mahkemesine itiraz edilebilir.

(2) Hâkim tarafından verilen tedbir kararlarına itiraz üzerine dosya, o yerde aile mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen daireye, son numaralı daire için birinci daireye, o yerde aile mahkemesinin tek dairesi bulunması hâlinde asliye hukuk mahkemesine, aile mahkemesi hâkimi ile asliye hukuk mahkemesi hâkiminin aynı hâkim olması hâlinde ise en yakın asliye hukuk mahkemesine gecikmeksizin gönderilir.

(3) İtiraz mercii kararını bir hafta içinde verir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

Tedbir kararlarının bildirimi ve uygulanması

MADDE 10- (1) Bu Kanun hükümlerine göre alınan tedbir kararları, Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlükleri ile verilen kararın niteliğine göre Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluğa en seri vasıtalarla bildirilir.

(2) Bu Kanun kapsamında ilgili mercilere yapılan başvurular ile bu başvuruların kabul ya da reddine ilişkin kararlar, başvuru yapılan merci tarafından Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlüklerine derhal bildirilir.

(3) Korunan kişinin geçici koruma altına alınmasına ilişkin koruyucu tedbir kararı ile şiddet uygulayan hakkında verilen önleyici tedbir kararlarının yerine getirilmesinden, hakkında koruyucu veya önleyici tedbir kararı verilen kişilerin yerleşim yeri veya bulunduğu ya da tedbirin uygulanacağı yer kolluk birimi görevli ve yetkilidir.

(4) Tedbir kararının, kolluk amirince verilip uygulandığı veya korunan kişinin kollukta bulunduğu hallerde, kolluk birimleri tarafından kişi, Bakanlığın ilgili il veya ilçe müdürlüklerine ivedilikle ulaştırılır; bunun mümkün olmaması hâlinde kendisine ve beraberindekilere geçici olarak barınma imkânı sağlanır.

(5) Tedbir kararının ilgililere tefhim veya tebliğ edilmemesi, kararın uygulanmasına engel teşkil etmez.

(6) Hakkında barınma yeri sağlanmasına karar verilen kişiler, Bakanlığa ait veya Bakanlığın gözetim ve denetimi altında bulunan yerlere yerleştirilir. Barınma yerlerinin yetersiz kaldığı hallerde korunan kişiler; mülkî amirin, acele hallerde kolluğun veya Bakanlığın talebi üzerine kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesis, yurt veya benzeri yerlerde barındırılabilir.

(7) İşyerinin değiştirilmesi yönündeki tedbir kararı, kişinin tabi olduğu ilgili mevzuat hükümlerine göre yetkili merci veya kişi tarafından yerine getirilir.

Kolluk görevleri

MADDE 11- (1) Kolluk görevleri, kolluğun merkez ve taşra teşkilâtında bu Kanunda belirtilen hizmetlerle ilgili olarak, kadının insan hakları ile kadın erkek eşitliği konusunda eğitim almış ve ilgili kolluk birimlerinde belirlenmiş olan yeteri kadar personel tarafından yerine getirilir.

Teknik yöntemlerle takip

MADDE 12- (1) Bu Kanun hükümlerine göre verilen tedbir kararlarının takibi, teknik araç ve yöntemler kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

(2) Teknik araç ve yöntemlerle takibe ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Tedbir kararlarına aykırılık

MADDE 13- (1) Bu Kanun hükümlerine göre hakkında tedbir kararı verilen şiddet uygulayan, bu kararın gereklerine aykırı hareket etmesi hâlinde, fiili bir suç oluştursa bile ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre hâkim kararıyla üç günden on güne kadar zorlama hapsine tabi tutulur.

(2) Tedbir kararının gereklerine aykırılığın her tekrarında, ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre zorlama hapsinin süresi onbeş günden otuz güne kadardır. Ancak zorlama hapsinin toplam süresi altı ayı geçemez.

(3) Zorlama hapsine ilişkin kararlar, Cumhuriyet Başsavcılığınca yerine getirilir. Bu kararlar Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlüklerine bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Merkezlerin Kurulması, Destek Hizmetleri ve Kurumlararası Koordinasyon

Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kurulması

MADDE 14- (1) Bakanlık, gerekli uzman personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmidört saat esasına göre yürüten çalışma usûl ve esasları yönetmelikle belirlenen, şiddet önleme ve izleme merkezlerini kurar.

(2) Kurulan merkezlerde şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik izleme çalışmaları yapılır ve destek hizmetleri verilir.

Destek hizmetleri

MADDE 15- (1) Bu Kanun kapsamında şiddetin önlenmesi ve verilen tedbir kararlarının etkin olarak uygulanmasının izlenmesi bakımından şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

- a) Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak.
- b) Korunan kişiye verilen barınma, geçici maddi yardım, sağlık, adli yardım hizmetleri ve diğer hizmetleri koordine etmek.
- c) Gerekli hallerde tedbir kararlarının alınmasına ve uygulanmasına yönelik başvurularda bulunmak.
- ç) Bu Kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılmasına yönelik bireysel ve toplumsal ölçekte programlar hazırlamak ve uygulamak.
- d) Bakanlık bünyesinde kurulan çağrı merkezinin bu Kanunun amacına uygun olarak yaygınlaştırılması ve yapılan müracaatların izlenmesini sağlanmak.
- e) Bu Kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılması için çalışan ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmak.

(2) Korunan kişilerle ilgili olarak şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

- a) Kişiye hakları, destek alabilecekleri kurumlar, iş bulma ve benzeri konularda rehberlik etmek ve meslek edindirme kurslarına katılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak.
- b) Verilen tedbir kararıyla ulaşılmak istenen amacın gerçekleşmesine yönelik önerilerde bulunmak ve yardımlar yapmak.
- c) Tedbir kararlarının uygulanmasının sonuçlarını ve kişiler üzerindeki etkilerini izlemek.
- ç) Psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde yardım ve danışmanlık yapmak.
- d) Hâkimin isteği üzerine; kişinin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik ve psikolojik durumu hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.
- e) İlgili merci tarafından istenilmesi hâlinde, tedbirlerin uygulanmasının sonuçları ve ilgililer üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak.

f) 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümleri uyarınca maddi destek sağlanması konusunda gerekli rehberliği yapmak.

(3) Şiddet uygulayanla ilgili olarak şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

a) Hâkimin isteği üzerine; kişinin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik ve psikolojik durumu ile diğer kişiler ve toplum açısından taşıdığı risk hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.

b) İlgili makam veya merci tarafından istenilmesi hâlinde, tedbirlerin uygulanmasının sonuçları ve ilgililer üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak.

c) Teşvik edici, aydınlatıcı ve yol gösterici mahiyette olmak üzere kişinin;

1) Öfke kontrolü, stresle başa çıkma, şiddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranış değiştirmeyi hedefleyen eğitim ve rehabilitasyon programlarına katılmasına,

2) Alkol, uyuşturucu, uçucu veya uyarıcı madde bağımlılığının ya da ruhsal bozukluğun olması hâlinde, bir sağlık kuruluşunda muayene veya tedavi olmasına,

3) Meslek edindirme kurslarına katılmasına,

yönelik faaliyetlerde bulunmak.

(4) Şiddet mağduru ile şiddet uygulayana yönelik hizmetler, zorunlu haller dışında farklı birimlerde sunulur.

Kurumlararası koordinasyon ve eğitim

MADDE 16- (1) Bu Kanun hükümlerinin yerine getirilmesinde kurumlararası koordinasyon Bakanlık tarafından gerçekleştirilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler, bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak kendi görev alanına giren konularda işbirliği ve yardımda bulunmak ve alınan tedbir kararlarını ivedilikle yerine getirmekle yükümlüdür. Gerçek ve tüzel kişiler, bu Kanun kapsamında Bakanlık çalışmalarını desteklemek ve ortak çalışmalar yapmak üzere teşvik edilir.

(3) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan özel televizyon kuruluşları ve radyolar, ayda en az doksan dakika kadınların çalışma yaşamına katılımı, özellikle kadın ve çocukla ilgili olmak üzere şiddetle mücadele mekanizmaları ve benzeri politikalar konusunda Bakanlık tarafından hazırlanan ya da hazırlattırılan bilgilendirme materyallerini yayınlamak zorundadır. Bu yayınlar, asgari otuz dakikası 17.00-22.00 saatleri arasında olmak üzere 08.00-22.00 saatleri arasında yapılır ve yayınların kopyaları her ay düzenli olarak Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna teslim edilir. Bu saatler dışında yapılan yayınlar aylık doksan dakikalık süreye dâhil edilmez. Bu süreler Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından denetlenir.

(4) Bu Kanunda öngörülen görevlerin yerine getirilmesi sırasında kamu kurum ve kuruluşlarının personeli Bakanlık görevlilerine yardımcı olurlar.

(5) Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, personel ve üyelerinin bu Kanunun etkin bir biçimde uygulanması amacıyla Bakanlığın hazırlayıp koordine edeceği kadının insan hakları ile kadın erkek eşitliği konusunda eğitim programlarına katılmasını sağlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Geçici maddi yardım yapılması

MADDE 17- (1) Bu Kanun hükümlerine göre geçici maddi yardım yapılmasına karar verilmesi hâlinde, onaltı yaşından büyükler için her yıl belirlenen aylık net asgari ücret tutarının otuzda birine kadar günlük ödeme yapılır. Bu ödemeler gelir vergisi ile veraset ve intikal vergisinden; bu ödemeler için düzenlenen kâğıtlar ise damga vergisinden müstesnadır.

(2) Bu ödemeler, Bakanlık bütçesine, geçici maddi yardımlar için konulan ödenekten karşılanır. Yapılan ödemeler, şiddet uygulayandan tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde tahsil edilir. Bu şekilde tahsil edilemeyenler 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ilgili vergi dairesi tarafından takip ve tahsil edilir.

(3) Korunan kişinin gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit hâlinde yapılan yardımlar, bu kişiden 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Nafaka

MADDE 18- (1) Bu Kanun hükümlerine göre nafakaya karar verilmesi hâlinde, kararın bir örneği, resen nafaka alacaklısının veya borçlusunun yerleşim yeri icra müdürlüğüne gönderilir.

(2) Nafaka ödemekle yükümlü kılınan kişinin Sosyal Güvenlik Kurumu ile bağlantısı olması durumunda, korunan kişinin başvurusu aranmaksızın nafaka, ilgilinin aylık, maaş ya da ücretinden icra müdürlüğü tarafından tahsil edilir. İcra müdürlüklerinin nafakanın tahsili işlemlerine ilişkin posta giderleri Cumhuriyet Başsavcılığının suçüstü ödeneğinden karşılanır.

Sağlık giderleri

MADDE 19- (1) Bu Kanun hükümlerine göre hakkında tedbir kararı verilen kişilerden, genel sağlık sigortalısı olmadığı gibi genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına girmeyen veya genel sağlık sigortası prim borcu sebebiyle fiilen genel sağlık sigortasından yararlanamayan ya da diğer mevzuat hükümleri gereğince tedavi yardımından yararlanma hakkı bulunmayanların; bu hallerin devamı süresince, resmî sağlık kurum ve kuruluşlarında yapılacak muayene ve tedavilerinden (diş tedavisi dâhil), laboratuvar tetkik ve tahlilleri ile diğer tanı yöntemlerinin uygulanmasından, teşhis ve tedavileri için gerekli olabilecek kan ve kan ürünleri, kemik iliği, aşı, ilaç, ortez, protez, tıbbî araç ve gereç, kişi kullanımına mahsus tıbbî cihaz temininden, tamirinden veya yenilenmesinden kaynaklanan giderler; herhangi bir katılım payı alınmaksızın, genel sağlık sigortalıları için belirlenmiş olan usûl ve esaslar ile tutarlar uygulanmak suretiyle Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır.

(2) Bu Kanun hükümlerine göre hakkında önleyici tedbir kararı verilen kişinin aynı zamanda rehabilitasyonunun veya tedavi edilmesinin gerekli olduğuna karar verilmesi hâlinde, genel sağlık sigortalısı olmadığı gibi genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına girmeyen veya genel sağlık sigortası prim borcu sebebiyle fiilen genel sağlık sigortasından yararlanamayan ya da diğer mevzuat hükümleri gereğince tedavi yardımından yararlanma hakkı bulunmayanların, bu hallerin devam ettiği süre içinde görecekları rehabilitasyon hizmetlerine yönelik giderler ile rehabilitasyon hizmetleri kapsamında verilmesi gereken diğer sağlık hizmetlerinin giderleri, birinci fıkrada belirtilen usûl ve esaslar çerçevesinde, Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır.

Harçlar ve masraflardan muafiyet ve davaya katılma

MADDE 20- (1) Bu Kanun kapsamındaki başvurular ile verilen kararların icra ve infazı için yapılan işlemlerden yargılama giderleri, harç, posta gideri ve benzeri hiçbir ad altında masraf alınmaz.

(2) Bakanlık, gerekli görmesi hâlinde kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet veya şiddet uygulanması ihtimali dolayısıyla açılan idarî, cezaî, hukukî her tür davaya ve çekişmesiz yargıya katılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kadrolar

MADDE 21- (1) Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

Yönetmelik

MADDE 22- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar altı ay içinde, Adalet, İçişleri, Maliye ve Sağlık Bakanlıklarının görüşleri alınmak suretiyle Bakanlık tarafından hazırlanan yönetmeliklerle düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler ve atıflar

MADDE 23- (1) 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta 4320 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

(3) Bu Kanununun yürürlüğe girmesinden önce 4320 sayılı Kanun hükümlerine göre verilen kararların uygulanmasına devam olunur.

Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin faaliyete geçmesi

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun 14 üncü maddesinde kurulması öngörülen şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kuruluşları tamamlanıncaya kadar, merkezlerin görevlerinin Bakanlığın hangi birimlerince yürütüleceği Bakanlıkça belirlenir.

Yürürlük

MADDE 24- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ALT KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTE

KURUMU : AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SERBEST KADRO

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Kuruluş Müdürü	2	10	10
GİH	Kuruluş Müdürü	3	4	4
TH	Sosyolog	3	10	10
TH	Sosyolog	4	10	10
TH	Sosyolog	5	5	5
TH	Sosyolog	7	20	20
SH	Psikolog	3	20	20
SH	Psikolog	4	20	20
SH	Psikolog	5	20	20
SH	Psikolog	7	30	30
SH	Sosyal Çalışmacı	3	10	10
SH	Sosyal Çalışmacı	4	10	10
SH	Sosyal Çalışmacı	5	10	10
SH	Sosyal Çalışmacı	7	15	15
SH	Çocuk Gelişimcisi	4	5	5
SH	Çocuk Gelişimcisi	5	5	5
SH	Çocuk Gelişimcisi	7	10	10
SH	Çocuk Gelişimcisi	9	22	22
SH	Hemşire	3	4	4
SH	Hemşire	4	15	15
SH	Hemşire	7	15	15
SH	Hemşire	9	50	50
YH	Bakıcı Anne	5	10	10
YH	Bakıcı Anne	7	10	10
YH	Bakıcı Anne	12	22	22
TOPLAM			362	362

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No : (1/572), (2/38), (2/51), (2/145), (2/328), (2/383)

Karar No : 7

Tarih : 6/3/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı (1/572)” 27/2/2012 tarihinde esas Komisyon olarak Adalet Komisyonu’na ve tali komisyon olarak İçişleri Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu’na; “Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin; Kadını Şiddetten Koruma Kanunu Teklifi (2/38)” 1/10/2011 tarihinde esas Komisyon olarak Adalet Komisyonu’na ve tali komisyon olarak İçişleri Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu’na; “Antalya Milletvekili Gürkut Acar’ın; Türk Medeni Kanunu ile Ailenin Korunmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/51)” 1/10/2011 tarihinde esas Komisyon olarak Adalet Komisyonu’na ve tali komisyon olarak Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu’na; “İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel’in; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ve 4320 Sayılı Ailenin Korunması Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/145)” 23/11/2011 tarihinde esas Komisyon olarak Adalet Komisyonu’na ve tali komisyon olarak Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu’na; “Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka’nın; Türk Medeni Kanunu ve Ailenin Korunmasına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/328)” 7/2/2012 tarihinde esas Komisyon olarak Adalet Komisyonu’na ve tali komisyon olarak Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu’na; “İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun; Ailenin Korunmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/383)” 29/2/2012 tarihinde esas Komisyon olarak Adalet Komisyonu’na ve tali komisyon olarak İçişleri Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu’na havale edilmiştir. Muğla Milletvekili Ömer Süha Aldan, Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek, Uşak Milletvekili Dilek Akagün Yılmaz, İstanbul Milletvekili Sedat Küçük, Ankara Milletvekili Ayşe Gülsün Bilgehan, İzmir Milletvekili Hülya Güven, Antalya Milletvekili Gürkut Acar ve İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu 2/38 esas numaralı Kanun Teklifine; Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova 2/38 ve 2/51 esas numaralı Kanun Tekliflerine katıldığını Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına vermiş olduğu dilekçeyle bildirmiştir. Tasarı ve Teklifler Adalet Komisyonu’nun 1/3/2012 tarihli 10’uncu toplantısında Adalet Komisyonu Başkanı Ankara Milletvekili Ahmet İyimaya başkanlığında Hükümeti temsilen Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüş ve birbirleri ile ilgili olduklarından İçtüzüğü’nün 35’inci maddesi uyarınca Tasarı esas alınmak üzere birleştirilmiştir. Söz konusu işler, üzerinde derinlemesine inceleme yapılabilmesini teminen beş üyeden müteşekkil Alt Komisyona havale edilmiştir. Ayrıca Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu’nun 1/3/2012 tarihli ve 16 sayılı Raporu, yine aynı tarihte Adalet Komisyonu’na ulaşmıştır.

Alt Komisyon, söz konusu işleri 2/3/2012 tarihli toplantısında Alt Komisyon Başkanı Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın başkanlığında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcilerinin katılımıyla görüşmüştür. Alt Komisyon tarafından tanzim edilen rapor 5/3/2012 tarihinde Komisyonumuza tevdi edilmiştir.

Komisyonumuz, görüşmelerine 5/3/2012 tarihli ve 11'inci toplantısında Alt Komisyon tarafından tanzim edilen metin üzerinden devam etmiştir. Görüşmelere Hükümeti temsilen Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Ankara Barosu Başkanlığı temsilcileri katılmıştır. Görüşmelerin tamamı tutanağa bağlanmıştır. İçtüzüğü'nün 45'inci maddesi uyarınca Genel Kurul çalışmalarında Adalet Komisyonu'nu temsil etmek üzere Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can, özel sözcü seçilmişlerdir.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmeler esnasında aşağıdaki düşünceler ifade edilmiştir.

Son yıllarda başta kadınlar ve çocuk olmak üzere, yaralamadan adam öldürmeye kadar varan fiziksel şiddet olaylarının toplumu sarsan boyutlara ulaştığı endişeyle müşahade edilmektedir. Diğer taraftan kadınlar ve çocukların, bu boyuttaki fiziksel şiddetin yanında manevi şiddete maruz bırakıldıkları da yadsınamaz bir gerçektir. Bunlardan dolayı kişilerde özgüven eksikliğinden kimlik bunalımına ve toplumsal hayattan soyutlanmaya varan ve insan onuruna yakışmayan muhtelif neticeler doğmaktadır. Kanunkoyucunun bu sorunların çözümüne yönelik en etkin enstrümanları derhal geliştirmesi bir zorunluluktur.

En temel insan hakkı olan yaşama hakkının korunması konusunda Devletin yükümlülükleri, sadece yasama faaliyeti ile kalmamalı, aynı zamanda bu yönde toplumsal bilincin uyandırılması ve geliştirilmesi amacıyla gereken her türlü koruyucu ve giderici tedbirin alınması gerekmektedir. Bir diğer ifadeyle şiddet mağdurlarının sorunları en etkin şekilde çözülmeli ve bunun yanında topluma kazandırılmaları için gereken azami ihtimam gösterilmelidir.

Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW), kadınlara karşı yapılan ayrımcılığı “kadınların medeni durumlarına bakılmaksızın ve kadın ile erkek eşitliğine dayalı olarak politik, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni ve diğer alanlardaki insan hakları ve temel özgürlüklerinin tanınmasını, kullanılmasını ve bunlardan yararlanılmasını engelleyen veya ortadan kaldıran veya bunu amaçlayan ve cinsiyete bağlı olarak yapılan herhangi bir ayırım, mahrumiyet veya kısıtlama” şeklinde tanımlamaktadır (m.1). Yine aynı Sözleşmenin 2'nci maddesinde Devletlerin “kadınlara karşı ayrımcılık oluşturulan mevcut yasa, yönetmelik, adet ve uygulamaları değiştirmek veya feshetmek için yasal düzenlemeler de dâhil gerekli bütün uygun önlemleri almayı” kadınlara karşı ayırımı ortadan kaldırıcı bir politika ve yükümlülük olarak kabul ettiklerini hükme bağlamıştır. Sözleşme'nin gerek belirtilen iki maddesi gerekse sistematik olarak tamamı bir arada değerlendirildiğinde Tasarı'nın bu yükümlülükleri karşılamaktan uzak olduğu görülmektedir.

Tasarının adı da bünyesinde barındırdığı sorunlardan biri, aile kavramından ne anlaşılacağıdır. Aile kavramından salt 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu uyarınca kurulmuş olan evlilik birliği anlaşıldığı takdirde, aile gibi bir arada yaşıyor olsa bile nikâhsız birliktelikler ve nikâhsız birlikteliklerin bir görünümü olan dini nikâha dayanan birliktelikler içerisinde meydana gelen şiddet ve benzeri olayların ne kapsamda değerlendirileceği şüpheye yer vermektedir. Bu dahi CEDAW'ın “kadınların medeni durumlarına bakılmaksızın” gerekli tedbirlerin alınması yükümlülüğünün ihlali niteliğindedir. Bu nedenle Kanunun adının bu şüpheyi giderecek şekilde düzeltilmesi gerekir. Tasarının adının “Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı” şeklinde değiştirilmesi uygun olacaktır.

Her ne kadar yukarıda belirtilen düşünceler ifade edilmişse de Tasarının reformist anlayışı, aşağıda belirtilenler çerçevesinde değerlendirildiğinde, söz konusu eleştirilerin karşılandığı görülecektir.

Tasarının hazırlanmasında, şiddet konusunda yaşanan olay ve süreçlerden, konuyla ilgili sivil toplum kuruluşlarının gözlem, talep ve önerilerinden, akademik çevrelerden ve yargı pratiğinden en üst düzeyde yararlanılmıştır. Yetki çatışmalarından güç birliğine yönelten ve teknolojiyi sisteme uyarlayan modellemelere gidilmiş, şiddet tehlikesinin şiddete dönüşmesini önleyecek erken uyarıcılar öngörülmüştür. Bu yönüyle Tasarı, toplumsal katılımı ve birikimi esas alan bir zeminde gelişmiştir. “Kadın-çocuk-aile-birey/şiddet” tamlaması, virüsten başka bir şey değildir. Uygarlığın bu gibi virüslerden arındırılması, siyaset kurumunun da ortak bir borcudur. Bu tamlamayı, azami düzeyde “Kadın-çocuk-aile-birey/hoşgörü” ekseninde gerçekleştirdiğimizde, insanî borcumuzu ancak ödeyebilmiş sayılırız. Tasarı, bu amaca yönelik ortak çabanın ve işbirliğinin somut görünümünden başka bir şey değildir. Geleceğin deneyleri ve sorun pratikleri, bu eseri daha da mükemmelleştirebilecektir.

14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunun günümüzün ihtiyaçlarına cevap vermekten uzak olduğunda şüphe yoktur. Tasarı’nın hazırlanmasında mezkûr Kanunun ihtiyaçlara cevap verememesi gerçeğinden hareket edilmiştir. Belirtilen eksiklikler ve ihtiyaçlar Tasarı ile giderilmektedir.

Tasarının 1 inci maddesinde amaç ve kapsam sarih bir şekilde ortaya konulmaktadır. Şöyle ki, Tasarının amacı, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir. Dolayısıyla Tasarı, salt evlilik birliğinden kaynaklanan şiddetin engellenmesi amaçlamamakta, aksine 4721 sayılı Kanun uyarınca kurulmuş evlilik birliğine dayalı şiddet mağdurları ile evlilik birliği olmasa dahi kapsamda yer alan şiddet mağdurlarını koruma amacına yönelmektedir. Kaldı ki, 4320 sayılı Kanunun adı “Ailenin Korunmasına Dair Kanun” iken Tasarının adı “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı” olduğundan, Tasarı ile sadece aile içi şiddetin engellenmesinin amaçlandığı ve kadının korunmadığı yönündeki iddialar doğru değildir. Tasarı bir bütün halinde değerlendirildiğinde bu yöndeki yanlış algılamaya ve psikolojik direncin yersiz olduğu görülecektir.

Tasarı ile salt evlilik birliğinden kaynaklanan şiddetin engellenmesi değil, aksine 4721 sayılı Kanun uyarınca kurulmuş bir evlilik birliğinden arı olarak maddede zikredilen şiddet mağdurları da korunduğundan, CEDAW’ın taraf Devletlere yüklediği “kadınların medeni durumlarına bakılmaksızın” gerekli tedbirlerin alınması yükümlülüğü de yerine getirilmiş olmaktadır.

Diğer taraftan şiddetin engellenmesi ve önlenmesi amacıyla gerek mülki amirlere gerek hâkimlere ve gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kolluk amirlerine tedbir alabilme yetkisi verilerek en hızlı şekilde sonuç alınmasının yolu açılmaktadır. Ayrıca 4320 sayılı Kanunda şiddetin engellenmesi ve önlenmesine ilişkin tedbirler yetersiz olmasına rağmen, Tasarı’da kapsamlı ve sonuç odaklı tedbirlere yer verilmiştir.

Tasarı ile şiddet mağdurlarının, şiddetten korunmasından toplumsal hayata kazandırılmalarına (Bu imkânlar: şiddet mağdurlarına geçici maddi yardım yapılması, şiddet mağdurlarının sağlık yardımlarından yararlandırılması, barınmaları, meslek edinmeleri, çalışmaları durumunda çocuklarının kreşe devam etmelerinin sağlanması ve diğerleri olarak sıralanabilir.) kadar birçok koruyucu ve giderici tedbir imkânı getirilmektedir. İfade etmek gerekir ki, tedbirlerin uygulanmasında, en uygun ve orantılı olanının tercih edilmesi yoluyla, aile birliğinin devamının sağlanması gözetilmelidir. Ancak diğer yandan, şiddetin devam etme riskinin bulunduğu hallerde, güvenli bir ortam oluşmadan şiddet uygulayanla şiddet mağdurunun aynı ortamlarda yaşamaya veya bulunmaya sevk ederek daha ağır şiddetin meydana gelmesine sebebiyet verilmemelidir. Bu nedenle tedbir kararlarının verilmesi ve uygulanmasında bu iki husus dikkatli bir biçimde değerlendirilmelidir.

Son yıllarda başta kadınlar ve çocuklar olmak üzere toplumu sarsan boyutlara ulaşan şiddet olaylarının engellenmesinde Tasarı'nın reformist düzenlemeleriyle ciddi bir merhale kat edileceği Komisyonumuzca müşahade edilmiştir. Özellikle vurgulamak gerekir ki, tasarı esas itibarıyla şiddetin önlenmesi ile şiddet mağdurunun korumasına ilişkin tedbirleri içermektedir. Kadınlara ve aile bireylerine yönelik şiddetin suç oluşturmaları halinde, başta 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu olmak üzere ilgili mevzuatın uygulanması gündeme gelecektir. Amaç özellikle kasten öldürme gibi neticesi ağır suçların işlenmesinden önce suçun önlenmesidir. Bu nedenle Tasarı'da şiddet mağduru ve şiddet uygulayanla ilgili tedbir kararlarının süratle alınmasına ve etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik sistem öngörülmektedir. Etkin uygulamayı sağlamak için Tasarı'da yer alan önemli yenilik ise zorlama hapsidir. Önemle belirtmek gerekir ki zorlama hapsi, bir suç karşılığı uygulanan ceza yaptırımı değil aksine şiddet uygulayanı tedbirlere uymaya zorlamayı amaçlayan önleyici nitelikte müessesedir. Mevcut uygulamada, tedbir kararlarının gereklerine aykırı davranılması halinde oluşan suç nedeniyle açılan ceza davalarının uzun sürmesi ve öngörülen hapis cezasının ise çok nadiren uygulanması dolayısıyla caydırıcılık etkisi olmadığı yolundaki haklı eleştiriler, Tasarı'da zorlama hapsi müessesesi ile giderilmektedir.

Bu hususta bir noktaya daha değinmekte yarar vardır ki, o da kadın-erkek eşitliği kavramıdır. Tasarıda geçen kadın-erkek eşitliği kavramı, sosyolojik olarak "toplum tarafından kadın ve erkeğe yüklenen ve sosyal olarak kurgulanan cinsiyetçi roller, beklentiler, tutum ve davranışlar" olarak tanımlanan toplumsal cinsiyet kavramını da kapsar. Bu nedenle de kadın-erkek eşitliği kavramı, daha geniş bir anlam ifade eden toplumsal cinsiyet kavramını da kapsayacak şekilde yorumlanır.

Tasarının maddeleri üzerinde yapılan değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

Şiddet mağdurlarının şiddetten korunması için alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasların diğer taraftan da uygulama ve hizmetlerin sunulmasında esas alınacak temel ilkelerin düzenlenmesi amacıyla Tasarının 1'inci maddesine fıkra eklenmiş ve eklenen fıkra doğrultusunda da birinci bölümün ve maddenin başlığı Alt Komisyon tarafından değiştirilmiştir. Alt Komisyon tarafından yapılan değişiklikler Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Temel ilkeler bağlamında Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere atıf yapılmakla birlikte özellikle kadına yönelik şiddetin önlenmesi bağlamında Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ne özellikle atıf yapılması gerekliliği nedeniyle, maddede bu yönde Komisyonumuzca değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklikler doğrultusunda Tasarının 1'inci maddesi kabul edilmiştir.

Tasarının 2'nci maddesi Tasarıda geçen terimlerin tanımının tam anlamıyla yapılabilmesi amacıyla Alt Komisyon tarafından değiştirilmiştir. Alt Komisyon tarafından yapılan değişiklikler Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Tasarının 2'nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Korunan kişinin, çalışması durumunda varsa çocukları için tedbir kararı süresince çalışma hayatına katılımını desteklemek üzere varsa çocukları için gerektiğinde iki aylık süreyle sınırlı kalmak kaydıyla kreş imkânının sağlanması hususunda Komisyonumuzca değişiklik yapılmıştır. Tasarının 3'üncü maddesi yapılan değişiklikler doğrultusunda kabul edilmiştir.

Şiddet mağdurlarının toplumsal hayata katılmalarının bir yöntemi olarak çalışma hayatına katılmak istemeleri durumunda varsa çocuklarının kreşe devam edebilmelerinin sağlanması gerektiğinden, Tasarının 4'üncü maddesine Alt Komisyon tarafından (d) bendi eklenmiştir. Ancak Alt Komisyon tarafından yapılan değişiklikler Komisyonumuzca uygun görülmediğinden metinden çıkarılmıştır. Ayrıca Tasarının 3'üncü maddesine mülkî amire verilen yetkilerin, hâkime de tanınması amacıyla da Komisyonumuzca değişiklik yapılmıştır. Tasarının 4'üncü maddesi yapılan değişiklikler doğrultusunda kabul edilmiştir.

Şiddet mağdurlarının tehdit, hakaret veya buna benzer söz ve davranışların muhatabı olmasının engellenmesi amacıyla hükmolunacak tedbirlerin kapsamının genişletilmesi gerekmiştir. Bu nedenle Tasarının 5’inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi değiştirilmiş ve çocuklarla kişisel ilişkilerin ne şekilde kurulacağını belirlenmesi amacıyla da fıkra (ç) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir. Alt Komisyon tarafından yapılan değişiklikler, Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Ayrıca ikinci fıkra da geçen “işlemlerin uygulanmasına son verilir.” ibareleri hukuk tekniği ve tedbir kararlarının niteliği ile uygun düşecek şekilde “tedbirler kendiliğinden kalkar.” olarak değiştirilmiştir. Tasarının 5’inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 6’ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı halinde, herkes bu durumu resmi makam veya mercilere ihbar edebilmelidir. Bu kapsamda ihbar, şiddet tehlikesinin ortaya çıktığı durumlarda yani bir suç olmaksızın da söz konusu olduğundan suçun ihbarı ile birebir örtüşen bir nitelik taşımamaktadır. İhbarı alan kamu görevlileri gerekenleri gecikmeksizin yerine getirmek zorundadır. Bu hususlara ve uygulanması gereken diğer tedbirlere ilişkin olarak yetkilileri haberdar etme yükümlülüğünün tespiti amacıyla Alt Komisyon tarafından Tasarının 6’ncı maddesinden sonra gelmek üzere 7’nci madde ihdas edilmiş, diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiş ve Alt Komisyon tarafından yapılan değişiklik, Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Tasarının 7’nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Şiddetin en hızlı şekilde engellenmesi veya önlenmesini teminen tedbir kararlarının en çabuk ve kolay ulaşılabilecek yer aile mahkemesinden, mülki amirden ya da gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk amirinden talep edilebilmesi gerekir. Ayrıca bu durum, usul ekonomisinin de bir gereğidir. Verilen tedbir kararlarının değiştirilmesi, kaldırılması ve yahut aynen devam etmesine karar verilebilmelidir. Bu nedenle Tasarının 8’inci maddesinin (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 7’nci madde) birinci ve ikinci fıkraları Alt Komisyon tarafından değiştirilmiş ve değişiklikler Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Tedbir kararı verilirken delil ve belge aranmamasının esas alınması amacıyla ikinci fıkra da geçen “ve gerektiğinde” ibaresi, Komisyonumuz tarafından metinden ve ayrıca korunan kişinin talebi olmadan alınan koruyucu tedbir kararlarının uygulanmasını ilgilinin hâkim önünde beyan edilmiş rızasına bağlamak üzere dördüncü fıkra da değişiklik yapılmıştır. Tasarının 8’inci maddesi yapılan değişiklikler doğrultusunda kabul edilmiştir.

Tasarının 9’uncu maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 8’inci madde) aynen kabul edilmiştir.

Sosyal tesislerin yaygın olmaması nedeniyle hakkında barınma yeri sağlanmasına karar verilen kişilere temin edilecek barınma yerlerinin genişletilmesi amacıyla Tasarının 10’uncu maddesinin (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 9’uncu madde) altıncı fıkrası Alt Komisyon tarafından değiştirilmiş ve değişiklikler Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Ayrıca 10’uncu maddenin dördüncü fıkrasına ilgili giderlerin Bakanlık bütçesinden ödenmesi amacıyla “giderleri Bakanlık bütçesinin ilgili tertibinden karşılanmak üzere” ibaresi, Komisyonumuz tarafından eklenmiştir. Tasarının 10’uncu maddesi yapılan değişiklikler doğrultusunda kabul edilmiştir.

Tasarının 11’inci maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 10’uncu madde), Tasarı kapsamında yerine getirilecek kolluk görevlerinin, kadın hakları ve kadın-erkek eşitliği konularında eğitim almış ve ilgili kolluk birimlerince belirlenmiş olan yeteri kadar personel tarafından yerine getirilmesi amacıyla Alt Komisyon tarafından değiştirilmiş ve değişiklikler Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Kolluk görevlileri belirtilen hizmetleri şiddet mağduru çocuklara da sağlayacağından, hizmetin çocuk ve çocuk hakları hakkında eğitim almış kolluk görevlileri tarafından sunulmasının sağlanması amacıyla maddeye “çocuk ve” ibaresi Komisyonumuzca eklenmiştir. Tasarının 11’inci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 12’nci maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 11’inci madde) aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 13’üncü maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 12’nci madde), teknik yöntemlerle takip yapılması durumunda ilgilinin görüntü ve ses kayıtlarının alınabilmesini anayasal ilkenin yansması olarak (Anayasa m.20) hâkim kararına bağlanmıştır. Tasarının 13’üncü maddesi, Komisyonumuzca yapılan değişiklik doğrultusunda kabul edilmiştir.

Tasarının 14’üncü maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 13’üncü madde), şiddet önleme ve izleme merkezlerinde durumun gereklerine göre tercihen kadın personel istihdam edilebilmesi amacıyla Alt Komisyon tarafından değiştirilmiş ve değişiklikler Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Tasarının 14’üncü maddesi, aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 15’inci maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 14’üncü madde), şiddet önleme ve izleme merkezlerinde, korunanların da meslek edindirme kurslarına katılmalarına yönelik faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla Alt Komisyon tarafından değiştirilmiş ve değişiklikler Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Tasarının 15’inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarıda öngörülen görevlerin yerine getirilmesi sırasında kamu kurum ve kuruluşlarının personelinin Bakanlık görevlilerine yardımcı olmalarını ve kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları personel ve üyelerinin bu Kanunun etkin bir biçimde uygulanması amacıyla Bakanlığın hazırlayıp koordine edeceği kadın hakları ile kadın-erkek eşitliği konusunda eğitim programlarına katılmasını sağlamak amacıyla Tasarının 16’ncı maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 15’inci madde) Alt Komisyon tarafından değiştirilmiş ve değişiklikler Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Ayrıca televizyon ve radyolarda yapılacak yayınlarda bilgilendirme yayınlarının uzman kuruluşlar tarafından tarafsızlık ilkesi çerçevesinde hazırlanması ve ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında öğrencilerin kadın erkek eşitliği ve benzeri konularda bilgi edinmelerinin sağlanmasını teminen Tasarının 16’ncı maddesinde Komisyonumuzca değişiklik yapılmıştır. Tasarının 16’ncı maddesi yapılan değişiklikler doğrultusunda kabul edilmiştir.

Tasarının 17’nci maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 16’ncı madde) aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 18’inci maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 17’nci madde), aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 19’uncu maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 17’nci madde), aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 20’nci maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 19’uncu madde) başlığıyla birlikte, Bakanlığın, gerekli görmesi halinde kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet veya şiddet uygulanması ihtimali dolayısıyla açılan idari, cezai, hukuki her tür davaya ve çekişmesiz yargıya katılabilmesini teminen Alt Komisyon tarafından değiştirilmiş ve değişiklikler Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Ayrıca Tasarının 17’nci maddesinde, yine bu madde uyarınca yapılan ödemelerin gelir vergisi ve veraset ve intikal vergisinden; bu ödemeler için düzenlenen kâğıtlarında damga vergisinden müstesna olduğu hükme bağlanmasına rağmen, sistematik birliğin sağlanması amacıyla söz konusu düzenleme, Komisyonumuzca maddenin birinci fıkrası kapsamına alınmıştır. Diğer taraftan ikinci fıkrada geçen “şiddet uygulama ihtimali” ibaresi, belli bir yoğunluğunu ifade etmediğinden, bu yönde bir yoğunluğu amaçlayan “şiddet tehlikesi” ibaresi olarak değiştirilmiştir. Tasarının 20’nci maddesi, yapılan değişiklik doğrultusunda kabul edilmiştir.

Tasarının 21'inci maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi geçici 1'inci madde) aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 22'nci maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 20'nci madde), aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 23'üncü maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 21'inci madde), aynen kabul edilmiştir.

Tasarının geçici 1'inci maddesi, yürürlüğe giriş tarihinden itibaren şiddet önleme ve izleme merkezlerinin iki yıl içinde Bakanlık tarafından belirlenecek illerde pilot uygulamanın sağlanması amacıyla Komisyonumuzca değiştirilmiştir. Tasarının geçici 1'inci maddesi, yapılan değişiklik doğrultusunda kabul edilmiştir.

Tasarının 24'üncü maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 22'nci madde), olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 25'inci maddesi (Alt Komisyon tarafından yapılan teselsül öncesi 23'üncü) aynen kabul edilmiştir.

Tasarının maddeleri görüşmeler sırasında ve yapılan değişiklikler doğrultusunda redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere yüksek Başkanlığınıza saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Ahmet İyimaya</i> Ankara	Başkanvekili Hakkı Köylü Kastamonu (Toplantıya katılamadı)	Sözcü <i>Yılmaz Tunç</i> Bartın
Katip <i>Harun Tüfekci</i> Konya	Üye Murat Bozlak Adana (Toplantıya katılamadı)	Üye <i>İlknur İnceöz</i> Aksaray
Üye <i>Bülent Tezcan</i> Aydın (Muhalefet şerhim eklidir) (Son oylamada bulunamadı)	Üye Fehmi Küpçü Bolu (Son toplantıya katılamadı)	Üye Hakan Çavuşoğlu Bursa (Toplantıya katılamadı)
Üye <i>Mustafa Kemal Şerbetçioğlu</i> Bursa	Üye İsmail Kaşdemir Çanakkale (Toplantıya katılamadı)	Üye <i>Bilal Uçar</i> Denizli
Üye <i>Oktay Öztürk</i> Erzurum (Muhalefet şerhim eklidir) (Son oylamada bulunamadı)	Üye <i>Recep Özel</i> Isparta	Üye <i>Bülent Turan</i> İstanbul

Üye	Üye	Üye
Celal Adan	Murat Başesgioğlu	<i>Mevlüt Akgün</i>
İstanbul	İstanbul	Karaman
(Son oylamada bulunamadı)	(Son oylamada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ramazan Can</i>	<i>Turgut Dibek</i>	<i>Ali Rıza Öztürk</i>
Kırıkkale	Kırklareli	Mersin
	(Muhalefet şerhim eklidir)	(Muhalefet şerhim ektedir)
	(Son toplantıya katılamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ömer Süha Aldan</i>	<i>Murat Göktürk</i>	<i>Ali İhsan Yavuz</i>
Muğla	Nevşehir	Sakarya
(Muhalefet şerhim ektedir)		
	Üye	Üye
	<i>Dilek Akagün Yılmaz</i>	Ali İhsan Köktürk
	Uşak	Zonguldak
(Muhalefet şerhim vardır)	(Toplantıya katılamadı)	

ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA
**AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN
ÖNLENMESİNE DAİR TASARIYA KARŞI
MUHALEFET ŞERHİ**

5.3.2012 günü yapılan Ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesine dair tasarının görüşmeleri sırasında, düzenlemenin daha nitelikli, ihtiyaçlara daha çabuk cevap verecek şekilde, imzalamış olduğumuz ve TBMM de onayladığımız uluslararası sözleşmelerdeki yükümlülüklerimizin yerine getirilmesini sağlayacak nitelikte olması için verdiğimiz önergelerimiz genellikle kabul edilmemiştir.

Tasarı şu anda yürürlükte bulunan 4320 sayılı yasaya göre daha ayrıntılı düzenlenmiş olup, daha geliştirilmiş olmasına rağmen kadının ve şiddet mağdurlarının korunmasını tam olarak sağlayamayacağı gibi, şiddete başvuran ve bunu alışkanlık haline getiren, yaptığı davranışları haklı gören ısrarcı şiddet uygulayıcılarını da caydırıcı nitelikte değildir.

Öncelikle tasarının ismine ilişkin kamuoyunun, kadın örgütlerinin ve grubumuzun itirazları hiç dikkate alınmamıştır. Kamuoyunda yaygın bir şekilde tasarının adının **“Kadın ve aile bireylerinin şiddetten korunmasına dair kanun tasarısı”** olması yönündeki istemler makul ve haklı bir gerekçe gösterilmeksizin reddedilmiştir.

Tasarının dayanağı olan uluslararası anlaşmanın ismi “Kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleye ilişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi” olmasına rağmen bu dahi gözardı edilmiştir. Söz konusu uluslararası anlaşmayı İstanbul’da ilk imzalayan ülke olmaktan ve TBMM de ilk onaylayan ülke olmaktan haklı olarak gurur duyarken aynı duyarlılığın tasarının hazırlanması ve isimlendirilmesi konusunda gösterilmemesi ciddi ve sorgulanması gereken bir çelişkidir.

Bu durumda uluslararası anlaşma sadece Türkiye’nin imajını düzeltmek amacıyla mı imzalandı sorusunu sormak gerekiyor? Çünkü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından 9 Haziran 2009 tarihinde Nahide Opuz davasında Türkiye kadına karşı şiddeti önlememekten ilk ve tek mahkum olan ülke unvanını almıştır. Bu durum doğal olarak ülkemizin uluslararası itibarını zedelemiş ve ardından ise Kadınlara yönelik şiddetin önlenmesine dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi İstanbul’da imzalanmıştır.

Ancak uluslararası anlaşmaların imzalanması ve TBMM de onaylanması ne yazık ki ülkemizde kadına, çocuklara ve aile bireylerine yönelik şiddeti ortadan kaldırmaya yetmeyecektir. Öncelikle bu konuda bir zihniyet dönüşümü gerekmektedir. İşte bunun içindir ki tasarının adı **“Kadın ve aile bireylerinin şiddetten korunmasına dair kanun”** tasarısı olmalıdır. Yani kadın önce eşit haklara sahip bir birey olarak kabul edilmelidir. Aile içinde ya da dışında, evli, boşanmış, bekar ya da 18 yaş altında, çocuk yaşta olsun öncelikle kadının şiddetten korunması düşünülmelidir. Kadına ve çocuğa uygulanan her türlü şiddetin bir insan hakkı ihlali olduğu kabul edilmelidir. Yani ailenin korunması adına kadına, çocuğa ve diğer aile bireylerine yapılan şiddete ve eziyete göz yumulmamalıdır. Bu nedenle tasarının adı kesinlikle değiştirilmelidir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından kadın örgütleri ile aylarca çalışıldıktan sonra Başbakanlığa gönderilen taslak değiştirilerek ve kapsamı daraltılarak, neredeyse temel anlayış olması gereken kadın erkek eşitliği, kadının insan hakları vurgusu ortadan kaldırılarak TBMM Adalet Komisyonuna gönderilmiştir. Ancak Kadın örgütlerinin ve grubumuzun yoğun tepkisi üzerine tasarı eski haline dönüştürülmek ve üzerinde ayrıntılı görüşmek üzere alt komisyona sevk edilmiş, alt komisyonda verilen önergelerle tasarının eksik ve hatalı yanları kısmi olarak düzeltilebilmiştir.

Öncelikle tasarıya dayanak olarak aldığımız İstanbul Sözleşmesine tasarının gerekçesinde yer verilmemiş, bir atfı dahi yapılmamıştır. Bu nedenle Uluslararası anlaşmaların yanında İstanbul sözleşmesine de tasarıya dayanak anlaşma olması nedeniyle yer verilmesi gerektiği önerilmiş ve bu önergemiz kabul edilmiştir. Tasarıda uluslararası bu sözleşmeye atfı yapılması çok önemlidir. Çünkü yasayı uygulayan hukukçular genel olarak yasa metnine bakmakta ve Anayasa gereği de olsa uluslararası anlaşmaları gözardı etmekte ya da bilmemektedirler. Bu durumda ise uygulamadan kaynaklanan tereddütler iç hukuk kuralı haline gelen, Anayasa’ya dahi aykırılığı ileri sürülemeyen uluslararası anlaşmalar dikkate alınmaksızın hakimın takdirine göre çözümlenmektedir. Bu nedenle “Kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesine ve mücadeleye ilişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi”ne tasarının 1. maddesinde yer verilmesi uygulayıcılara yol göstermek, uluslararası anlaşmaların hukukumuzdaki yerinin anlaşılması ve bir iç hukuk kuralı olarak da uygulanmasının sağlanması sonucunu doğuracağından yerinde ve doğru bir karar olmuştur.

Tasarının en önemli eksiklikleri ise dayanak İstanbul Sözleşmesinde olmasına rağmen devletin şiddete uğrayan vatandaşın zararını tazmin (m.30), sığınma evleri açma zorunluluğu (m.23), arabuluculuk ve uzlaştırma yasağı (m.48), şikayete bağlı olmama (m.55), hukuki ve adli yardım 20,29,57 hükümlerine tasarıda yer verilmemiş olması, bu maddelerin görmezden gelinmesidir.

Tümü hukukçu olan komisyon üyeleri tarafından TBMM de 24 Kasım 2011 günü onayladığımız kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesine ilişkin Avrupa Konseyi sözleşmesinin bir iç hukuk kuralı olduğu bilinmesine rağmen, iş bu uluslararası anlaşmada açıkça düzenlenen haklara tasarıda yer verilmemesi, bu hakların iç hukukumuzda uygulanmaması, gözden kaçırılması amacının taşındığını göstermektedir. Bu durumda uluslararası kamuoyuna Türkiye’nin ileri demokrasi propagandası yapılırken, gerçekte bu kuralların uygulanmadığı gizlenmekte, bu durum ise AKP nin ileri demokrasi ve sosyal devlet anlayışını açıkça gözler önüne sermektedir.

Grubumuz tarafından verilen önergeler sonucunda kısmi olarak alınan koruma tedbirinde korunan kişinin şikayetinin aranmayacağı ve yargıç tarafından koruma tedbirlerine devam edilebileceği düzenlemesi getirilmiş, ancak diğer önergelerimiz reddedilmiş, dikkate alınmamıştır.

Tasarı m.8/4 fıkrasında koruyucu tedbir kararlarının uygulanması şiddet görenin kabulüne bağlanmış, yani şikayete tabi tutulmuşken verdiğimiz önerge doğrultusunda şikayet olmasa dahi yargıç kararıyla tedbirlerin devamına karar verilebileceği hükme bağlanmıştır. AİHM nin Opuz kararında ülkemizin mahkum edilme nedeninin şikayetin geri çekilmesine rağmen işlemin devam ettirilmemesi olduğu gözönünde tutulduğunda bu değişiklik çok yerindedir. Aksi takdirde şiddet mağdurlarının baskı altında koruyucu tedbirlerin uygulanmaması yolunda taleplerinin dikkate alınması, yasanın uygulanmaz hale gelmesine mağdurların ciddi zarar görmesine neden olabilecekti. Önergemiz üzerine bu olumlu düzenlemenin yapılması şiddet mağdurlarının korunmasına ciddi katkı sağlayacaktır.

Tasarı m.1 üzerindeki görüşmeler sırasında dayanak İstanbul sözleşmesinde yer verilmesi nedeniyle korunması gereken kişiler arasında cinsel tercih farklılığı olan kişilerin de olması gerektiği belirtilmiş ancak bu önerge AKP grubu tarafından reddedilmiştir.

Tasarı m.3 de mülki amirlere verilen yetkilerin m 4 uyarınca yargıçlara verilmemesi uygulamada ciddi sorunlara ve şiddet mağdurlarının korunmasının gecikmesine, koruma tedbirlerinin yetersizliğine neden olacağı düşüncesiyle, grubumuz tarafından verilen önerge ile mülki amirlere verilen yetkilerin yargıçlara da verilmesi sağlanmıştır.

Tasarının 6. maddesinde koruma tedbirleri sırasında işlenen suçlarla ilgili olarak denetimli serbestlik ve diğer seçenek yaptırımlara başvurma hükümlerinin saklı tutulmasının doğru olmadığı gerekçesiyle grubumuz tarafından verilen önerge AKP grubu tarafından reddedilmiştir. Koruyucu tedbir kararları verilmesi aşamasında işlenen suçlarda şiddete başvuran kişiler için denetimli serbestlik, erteleme, paraya çevirme vb. yöntemlere başvurulması asla sözkonusu olmamalıdır. Aksi takdirde koruma tedbirlerine rağmen şiddet mağdurlarına karşı şiddete yönelik eylemlerine devam eden kişilerin işledikleri suçları engellemek mümkün olmadığı gibi caydırıcı da olunamayacaktır.

Tasarının 11. maddesinde düzenlenen kolluk birimleri içinde kadın ve çocukları şiddetten koruma birimlerinin kurulması ve bu birimler içinde de mutlaka kadın görevlilerin olması gerektiği yönündeki önergemiz AKP grubu tarafından reddedilmiştir.

Tasarının 13. maddesinde zorlama hapsinin 6 ay ile sınırlandırılması doğru değildir. Çünkü koruyucu tedbir kararlarının ihlalinde bu ceza verilebilecektir. Sürekli bu tedbirleri ihlal eden şiddet uygulayan kişiler açısından getirilen sınırlama yerinde değildir. Örneğin nafakayı ihlal suçları da aynı nitelikte olup, herhangi bir sınırlama sözkonusu değildir. Bu düşüncelerle koruma tedbirlerine aykırı davranan kişiler aleyhinde verilecek zorlama hapsinin 6 ay ile sınırlandırılmaması yönündeki önergemiz reddedilmiştir.

Tasarı m.12 de düzenlenen koruma tedbirlerinin teknik araç ve gereçlerle takibine yönelik işlemin mutlaka hakim kararıyla olması yönündeki önergemiz ise kabul edilmiştir. Ülkemizde son yıllarda gittikçe yoğunlaşan yasadışı dinleme ve izlemeler yoğun bir şekilde olduğundan bu madde uyarınca alınacak teknik takip kararının hakim tarafından verilmesi yerinde ve doğru olmuştur.

Tasarıda destek hizmetleri başlığı adı altında düzenlenen 15/1-d bendinde Bakanlık bünyesinde kurulacak olan çağrı merkezlerinin 7/24 çalışmasının yanında şiddet mağdurlarının çağrısı ile mobil hizmet vermesi gerektiği ve mobil ekipler içinde mutlaka uzman bir kadın görevli olması yönündeki önergemiz reddedilmiştir. Oysaki bu uygulama Ankara Barosu tarafından Gelincik projesi adıyla uygulanmakta olup, gerçekten şiddet mağdurlarının korunması amaçlanıyor ise aynı uygulamanın Bakanlık birimleri tarafından da hayata geçirilmesi gerektiği çok açıktır. Yine destek hizmetlerinin yürütülmesi sırasında şiddet mağduru kişilere hukuki yardım yapılması dayanak İstanbul sözleşmesinde öngörülmektedir. Bu çerçevede destek hizmet birimleri içinde Barolardan görevlendirilecek avukatların da bulunması yönündeki önergemiz de reddedilmiştir.

Tasarı m.16 da Eğitim Başlığı altında düzenlenen TV ve radyo yayınları ile yapılan bilgilendirme çalışmalarında Barolar Birliği, kadın örgütleri, STK ve Bakanlık birimlerinin yayın metinlerini birlikte hazırlaması önergemiz kabul edilmiştir.

Yine aynı madde çerçevesinde ilköğretim, ortaöğretim kurumlarında kadın erkek eşitliği, kadının insan hakları, kadına yönelik şiddetin önlenmesi konusunda derslerin konması, farkındalık yaratılması yönündeki önergemiz kabul edilmiştir. Her iki düzenleme de olumlu olmuştur.

Tasarı m.17 de düzenlenen geçici maddi yardımın korunan birey için nafaka borçlusundan nafaka tahsil edilinceye değin devam ettirilmesine yönelik önergemiz de reddedilmiştir. Koruma tedbiri kararı süresince maddi yardım devam edebilecektir. Ancak koruma tedbiri kaldırıldığı anda ekonomik bağımsızlığı olmayan kadın yine şiddet dolu aile ortamına dönmek zorunda kalacaktır. Bu durumdaki kadınlara en azından öncelikli iş olanağının sağlanması yönünde yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Yukarıda ayrıntılı olarak belirttiğimiz gibi itirazlarımızın büyük bir kısmı dikkate alınmamış, önergelerimiz reddedilmiştir. Ancak işin özüne ilişkin ve uygulamada çıkabilecek, yasal düzenlemeyi etkisiz hale getirecek sorunları tespit ederek çözümlemek yasama meclisinin görevlerindendir.

Kadınları, çocukları ve aile bireylerini şiddetten koruma adına çıkacak olan bu özel yasada varolan eksiklikler nedeniyle kamuoyunun beklentisi karşılanmaz ve acil, etkili çözümler üretilmez ise “dağ fare doğurdu” imajı oluşacak ve biz ne yazık ki kadın cinayetlerini ve aile içi şiddeti önleyemeyeceğiz.

Bu nedenle tasarı genel kurulda görüşülürken tüm itirazlarımızın ve tarafımızdan verilecek önergelerin dikkate alınması ve eksikliklerin giderilmesi çok büyük önem arz etmektedir. Kadınlara ve çocuklara yönelik şiddeti önlemek adına TBMM olarak 8 Mart 2012 Dünya Emekçi Kadınlar Gününde tarihi bir görevi yerine getireceğimiz umuduyla saygıyla arz ederiz.

6.3.2012

Ali Rıza Öztürk

Mersin

Bülent Tezcan

Aydın

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

Ömer Süha Aldan

Muğla

Turgut Dibek

Kırklareli

MUHALEFET ŞERHİ

Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısına ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak; Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın Tali Komisyon olarak Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda Asli Komisyon olarak ise Adalet Komisyonunda görüşülmesine olan muhalefetimizin yanı sıra;

Tasarının genel gerekçe bölümünde CEDAW ve 4320 sayılı yasaya atıf yapılmakla beraber TBMM'nin Kasım 2011'de kabul ettiği Avrupa Konseyi İstanbul Sözleşmesine hiçbir biçimde değinilmemesi kabul edilemez.

Tasarı metninde yalnızca aile içindeki kadınların uğrayacağı şiddetin göz önüne alınacağı imasını içeren ve içeriğinin kimleri kapsayacağını net olmadığı düzenlemeler tarafımızca kabul edilemez.

Toplumsal cinsiyet ayrımı, kadın erkek (fırsat) eşitliği, sığınma evi, mobbing ifadelerinin ve bu konulardaki sorunlara yönelik önlemlerin yer almadığı bir tasarı eksiktir.

Tasarının beşinci bölüm, Çeşitli ve Son Hükümler kısmının Yönetmelik Madde 20-(I)'de ifade edilen bakanlıklar kapsamında Milli Eğitim Bakanlığının yer almıyor olması bile bu tasarının kapsayıcı ve önleyici olmadığının bir göstergesidir.

Sonuç: Yukarıda açıkladığımız nedenlerle Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının usul ve esaslarına muhalif olduğumuzu bilgilerinize arz ederim.

02.03.2012

Oktay Öztürk

Erzurum

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN
AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN
ÖNLENMESİNE DAİR KANUN TASARISI
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,
- b) Hâkim: Aile mahkemesi hâkimini,

c) Şiddet: Kişinin, fiziksel, cinsel, ekonomik veya psikolojik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Koruyucu ve Önleyici Tedbirlere İlişkin Hükümler

Mülkî amir tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları

MADDE 3- (1) Bu Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak aşağıdaki tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere mülkî amir tarafından karar verilebilir.

- a) Kendisine ve gerekiyorsa beraberindeki çocuklara, bulunduğu yerde veya başka bir yerde, uygun barınma yeri sağlanması.
- b) Diğer kanunlar kapsamında yapılacak yardımlar saklı kalmak üzere, geçici maddi yardım yapılması.
- c) Psikolojik, meslekî, hukukî ve sosyal bakımdan, rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi.
- ç) Hayati tehlikesinin bulunması halinde, ilgilinin talebi üzerine veya resen geçici koruma altına alınması.
- d) Korunan kişinin çalışması durumunda varsa çocukları için gerektiğinde ücreti bu Kanun kapsamında karşılanmak suretiyle kreş imkânının sağlanması.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde birinci fıkranın (a) ve (ç) bentlerinde yer alan tedbirler, ilgili kolluk amirlerince de alınabilir. Kolluk amiri evrakı en geç kararın alındığı tarihi takip eden ilk işgünü içinde mülkî amirin onayına sunar. Mülkî amir tarafından kırksekiz saat içinde onaylanmayan işlemlerin uygulanmasına son verilir.

Hâkim tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları

MADDE 4- (1) Bu Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak aşağıdaki koruyucu tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir.

- a) İşyerinin değiştirilmesi.
- b) Kişinin evli olması halinde müşterek yerleşim yerinden ayrı yerleşim yeri belirlenmesi.
- c) 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunundaki şartların varlığı halinde ve korunan kişinin talebi üzerine tapu kütüğüne aile konutu şerhi konulması.
- ç) Korunan kişi bakımından hayati tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağının anlaşılması halinde ve ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayalı olarak 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu hükümlerine göre kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesi.

Hâkim tarafından verilecek önleyici tedbir kararları

MADDE 5- (1) Şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan kişilerle ilgili olarak aşağıdaki önleyici tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir.

- a) Korunan kişiye karşı şiddete ve korkuya yönelik söz ve davranışlarda bulunmaması.
- b) Müşterek konuttan veya bulunduğu yerden derhal uzaklaştırılması ve müşterek konutun korunan kişiye tahsis edilmesi.
- c) Korunan kişilere, bu kişilerin bulundukları konuta, okula ve işyerine yaklaşmaması.
- ç) Gerekli görülmesi halinde korunan kişinin, şiddete uğramamış olsa bile yakınlarına, tanıklarına ve kişisel ilişki kurulmasına ilişkin haller saklı kalmak üzere çocuklarına yaklaşmaması.
- d) Korunan kişinin şahsi eşyalarına ve ev eşyalarına zarar vermemesi.
- e) Korunan kişiyi iletişim araçlarıyla veya sair surette rahatsız etmemesi.
- f) Bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim etmesi.
- g) Silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi.
- ğ) Korunan kişilerin bulundukları yerlerde alkol ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmaması ya da bu maddelerin etkisinde iken korunan kişilere ve bunların bulundukları yerlere yaklaşmaması, bağımlılığının olması halinde, hastaneye yatmak dâhil, muayene ve tedavisinin sağlanması.
- h) Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması ve tedavisinin sağlanması.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan tedbirler, ilgili kolluk amirlerince de alınabilir. Kolluk amiri evrakı en geç kararın alındığı tarihi takip eden ilk işgünü içinde hâkimin onayına sunar. Hâkim tarafından yirmidört saat içinde onaylanmayan işlemlerin uygulanmasına son verilir.

(3) Bu Kanunda belirtilen tedbirlerle birlikte hâkim, 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yer alan koruyucu ve destekleyici tedbirler ile Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre velayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması hususlarında karar vermeye yetkilidir.

(4) Şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan kişi, aynı zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan kişi ise, Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla hâkim şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi altında bulunan kişinin yaşam düzeyini göz önünde bulundurarak talep edilmese dahi tedbir nafakasına hükmedebilir.

Suçlara ilişkin saklı tutulan hükümler

MADDE 6- (1) Kişinin silah bulundurması, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmasının suç oluşturmaya dolayısıyla ya da fiilinin başka bir suç oluşturmaya nedeniyle;

- a) Soruşturma ve kovuşturma evresinde koruma tedbirlerine veya denetimli serbestlik tedbirlerine,
 - b) Mahkûmiyet halinde ceza veya güvenlik tedbirlerinin infazına ve bu çerçevede uygulanabilecek olan denetimli serbestlik tedbirlerine,
- ilişkin kanun hükümleri saklıdır.

Tedbir kararının verilmesi, tebliği ve gizlilik

MADDE 7- (1) Tedbir kararı ilgilinin talebi, Bakanlık, kolluk ya da Cumhuriyet savcısının başvurusu üzerine verilir.

(2) Tedbir kararı ilk defasında en çok altı ay için verilebilir. Resen veya korunan kişi ya da Bakanlığın talebi üzerine tedbirlerin süresinin veya şeklinin değiştirilmesine, bu tedbirlerin kaldırılmasına veya aynen devam etmesine karar verilebilir.

(3) Hâkim tedbir kararını, duruşma yapmaksızın ve gerektiğinde şiddetin uygulandığı hususunda delil veya belge aramaksızın verir. Zorunlu hallerde duruşma yapılabilir.

(4) Korunan kişinin talebi olmaksızın verilen koruyucu tedbir kararları, ancak korunan kişinin kabulü halinde uygulanır.

(5) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, mülkî amirlerce ve kolluk tarafından tedbir kararları verilirken de delil ve belge aranmaz.

(6) Tedbir kararı, korunan kişiye ve şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan kişiye tefhim veya tebliğ edilir. Tedbir talebinin reddine ilişkin karar ise sadece korunan kişiye tebliğ edilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ilgili kolluk birimi tarafından verilen tedbir kararı şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan kişiye bir tutanakla derhal tebliğ edilir.

(7) Tedbir kararının tefhim ve tebliğ işlemlerinde, tedbir kararına aykırılık halinde şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan kişi hakkında zorlama hapsinin uygulanacağı ihtar yapılır.

(8) Gerekli bulunması halinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

(9) Talep halinde ilgililere kişisel eşya ve belgelerinin, kolluk marifetiyle teslimi sağlanır.

İtiraz

MADDE 8- (1) Bu Kanun hükümlerine göre verilen kararlara karşı tefhim veya tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde ilgililer tarafından aile mahkemesine itiraz edilebilir.

(2) Hâkim tarafından verilen tedbir kararlarına itiraz üzerine dosya, o yerde aile mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen daireye, son numaralı daire için birinci daireye, o yerde aile mahkemesinin tek dairesi bulunması hâlinde asliye hukuk mahkemesine, aile mahkemesi hâkimi ile asliye hukuk mahkemesi hâkiminin aynı hâkim olması hâlinde ise en yakın asliye hukuk mahkemesine gecikmeksizin gönderilir.

(3) İtiraz mercii kararını bir hafta içinde verir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

Tedbir kararlarının bildirimi ve uygulanması

MADDE 9- (1) Bu Kanun hükümlerine göre alınan tedbir kararları, Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlükleri ile verilen kararın niteliğine göre Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluğa en seri vasıtalarla bildirilir.

(2) Bu Kanun kapsamında ilgili mercilere yapılan başvurular ile bu başvuruların kabul ya da reddine ilişkin kararlar, başvuru yapılan merci tarafından Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlüklerine derhal bildirilir.

(3) Korunan kişinin geçici koruma altına alınmasına ilişkin koruyucu tedbir kararı ile şiddet uygulayan kişi hakkında verilen önleyici tedbir kararlarının yerine getirilmesinden, hakkında koruyucu veya önleyici tedbir kararı verilen kişilerin yerleşim yeri veya bulunduğu ya da tedbirin uygulanacağı yer kolluk birimi görevli ve yetkilidir.

(4) Tedbir kararının, kolluk amirince verilir ve uygulandığı veya korunan kişinin kollukta bulunduğu hallerde, kolluk birimleri tarafından kişi Bakanlığın ilgili il veya ilçe müdürlüklerine ivedilikle ulaştırılır; bunun mümkün olmaması halinde kendisine ve beraberindekilere geçici olarak barınma imkânı sağlanır.

(5) Tedbir kararının ilgililere tefhim veya tebliğ edilmemesi kararın uygulanmasına engel teşkil etmez.

(6) Hakkında barınma yeri sağlanmasına karar verilen kişiler, Bakanlığa ait veya Bakanlığın gözetim ve denetimi altında bulunan yerlere yerleştirilir. Barınma yerlerinin yetersiz kaldığı hallerde korunan kişiler; mülki amirin, acele hallerde kolluğun veya Bakanlığın talebi üzerine kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesislerde barındırılabilir.

(7) İşyerinin değiştirilmesi yönündeki tedbir kararı, kişinin tabi olduğu ilgili mevzuat hükümlerine göre yetkili merci veya kişi tarafından yerine getirilir.

Kolluk görevleri

MADDE 10- (1) Kolluk görevleri, kolluğun merkez ve taşra teşkilatında bu Kanunda belirtilen hizmetlerle ilgili eğitim almış ve ilgili kolluk birimlerinde belirlenmiş olan yeteri kadar personel tarafından yerine getirilir.

Teknik yöntemlerle takip

MADDE 11- (1) Bu Kanun hükümlerine göre verilen tedbir kararlarının takibi, teknik araç ve yöntemler kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

(2) Teknik araç ve yöntemlerle takibe ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Tedbir kararlarına aykırılık

MADDE 12- (1) Bu Kanun hükümlerine göre hakkında tedbir kararı verilen şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan kişi, bu kararın gereklerine aykırı hareket etmesi halinde, fiili bir suç oluştursa bile ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre hâkim kararıyla üç günden on güne kadar zorlama hapsine tabi tutulur.

(2) Tedbir kararının gereklerine aykırılığın her tekrarında, ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre zorlama hapsinin süresi onbeş günden otuz güne kadardır. Ancak zorlama hapsinin toplam süresi altı ayı geçemez.

(3) Zorlama hapsine ilişkin kararlar, Cumhuriyet başsavcılığınca yerine getirilir. Bu kararlar Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlüklerine bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Merkezlerin Kurulması, Destek Hizmetleri ve Kurumlararası Koordinasyon

Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kurulması

MADDE 13- (1) Bakanlık, gerekli uzman personelin görev yaptığı, şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmidört saat esasına göre yürüten çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenen, şiddet önleme ve izleme merkezlerini kurar.

(2) Kurulan merkezlerde şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik izleme çalışmaları yapılır ve destek hizmetleri verilir.

Destek hizmetleri

MADDE 14- (1) Bu Kanun kapsamında şiddetin önlenmesi ve verilen tedbir kararlarının etkin olarak uygulanmasının izlenmesi bakımından şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

- a) Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak.
- b) Korunan bireye verilen barınma, geçici maddi yardım, sağlık, adli yardım hizmetleri ve diğer hizmetleri koordine etmek.
- c) Gerekli hallerde tedbir kararlarının alınmasına ve uygulanmasına yönelik başvurularda bulunmak.
- ç) Bu Kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılmasına yönelik, bireysel ve toplumsal ölçekte programlar hazırlamak ve uygulamak.
- d) Bakanlık bünyesinde kurulan çağrı merkezinin bu Kanunun amacına uygun olarak yaygınlaştırılması ve yapılan müracaatların izlenmesini sağlamak.
- e) Bu Kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılması için çalışan ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmak.

(2) Korunan kişilerle ilgili olarak şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

- a) Kişiye; hakları, destek alabilecekleri kurumlar, iş bulma ve benzeri konularda rehberlik etmek.
- b) Verilen tedbir kararıyla ulaşılmak istenen amacın gerçekleşmesine yönelik önerilerde bulunmak ve yardımlar yapmak.
- c) Tedbir kararlarının uygulanmasının sonuçlarını ve kişiler üzerindeki etkilerini izlemek.
- ç) Psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde yardım ve danışmanlık yapmak.
- d) Hâkimin isteği üzerine; kişinin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik ve psikolojik durumu hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.
- e) İlgili merci tarafından istenilmesi halinde, tedbirlerin uygulanmasının sonuçları ve ilgililer üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak.
- f) 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümleri uyarınca maddi destek sağlanması konusunda gerekli rehberliği yapmak.

(3) Şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan kişi ile ilgili olarak şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

a) Hâkimin isteği üzerine; kişinin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik ve psikolojik durumu ile diğer kişiler ve toplum açısından taşıdığı risk hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.

b) İlgili makam veya merci tarafından istenilmesi halinde, tedbirlerin uygulanmasının sonuçları ve ilgililer üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak.

c) Teşvik edici, aydınlatıcı ve yol gösterici mahiyette olmak üzere kişinin;

1) Öfke kontrolü, stresle başa çıkma, şiddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranış değiştirmeyi hedefleyen eğitim ve rehabilitasyon programlarına katılmasına,

2) Alkol, uyuşturucu, uçucu veya uyarıcı madde bağımlılığının ya da ruhsal bozukluğun olması halinde, bir sağlık kuruluşunda muayene veya tedavi olmasına,

3) Meslek edindirme kurslarına katılmasına, yönelik faaliyetlerde bulunmak.

(4) Şiddet mağduru ile şiddet uygulayana yönelik hizmetler, zorunlu haller dışında farklı birimlerde sunulur.

Kurumlararası koordinasyon ve eğitim

MADDE 15- (1) Bu Kanun hükümlerinin yerine getirilmesinde kurumlararası koordinasyon Bakanlık tarafından gerçekleştirilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler, bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak kendi görev alanına giren konularda işbirliği ve yardımda bulunmak ve alınan tedbir kararlarını ivedilikle yerine getirmekle yükümlüdür. Gerçek ve tüzel kişiler, bu Kanun kapsamında Bakanlık çalışmalarını desteklemek ve ortak çalışmalar yapmak üzere teşvik edilir.

(3) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan özel televizyon kuruluşları ve radyolar, ayda en az doksan dakika kadınların çalışma yaşamına katılımı, özellikle kadın ve çocukla ilgili olmak üzere şiddetle mücadele mekanizmaları ve benzeri politikalar konusunda Bakanlık tarafından hazırlanan ya da hazırlattırılan bilgilendirme materyallerini yayınlamak zorundadır. Bu yayınlar, asgari otuz dakikası 17.00-22.00 saatleri arasında olmak üzere 08.00-22.00 saatleri arasında yapılır ve yayınların kopyaları her ay düzenli olarak Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna teslim edilir. Bu saatler dışında yapılan yayınlar aylık doksan dakikalık süreye dâhil edilmez. Bu süreler Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından denetlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Geçici maddi yardım yapılması

MADDE 16- (1) Bu Kanun hükümlerine göre geçici maddi yardım yapılmasına karar verilmesi halinde, onaltı yaşından büyükler için her yıl belirlenen aylık net asgari ücret tutarının otuzda birine kadar günlük ödeme yapılır. Bu ödemeler gelir vergisi ile veraset ve intikal vergisinden; bu ödemeler için düzenlenen kâğıtlar ise damga vergisinden müstesnadır.

(2) Bu ödemeler, Bakanlık bütçesine, geçici maddi yardımlar için konulan ödenekten karşılanır. Yapılan ödemeler, şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan kişiden tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde tahsil edilir. Bu şekilde tahsil edilemeyenler 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ilgili vergi dairesi tarafından takip ve tahsil edilir.

(3) Korunan bireyin gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit halinde yapılan yardımlar, bu kişiden 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Nafaka

MADDE 17- (1) Bu Kanun hükümlerine göre nafakaya karar verilmesi halinde, kararın bir örneği, resen nafaka alacaklısının veya borçlusunun yerleşim yeri icra müdürlüğüne gönderilir.

(2) Nafaka ödemekle yükümlü kılınan kişinin Sosyal Güvenlik Kurumu ile bağlantısı olması durumunda, korunan kişinin başvurusu aranmaksızın nafaka, ilgilinin aylık, maaş ya da ücretinden icra müdürlüğü tarafından tahsil edilir. İcra müdürlüklerinin nafakanın tahsili işlemlerine ilişkin posta giderleri Cumhuriyet başsavcılığının suçüstü ödeneğinden karşılanır.

Sağlık giderleri

MADDE 18- (1) Bu Kanun hükümlerine göre hakkında tedbir kararı verilen bireylerden, genel sağlık sigortalısı olmadığı gibi genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına girmeyen veya genel sağlık sigortası prim borcu sebebiyle fiilen genel sağlık sigortasından yararlanamayan ya da diğer mevzuat hükümleri gereğince tedavi yardımından yararlanma hakkı bulunmayanların; bu hallerin devamı süresince, resmî sağlık kurum ve kuruluşlarında yapılacak muayene ve tedavilerinden (diş tedavisi dahil), laboratuvar tetkik ve tahlilleri ile diğer tanı yöntemlerinin uygulanmasından, teşhis ve tedavileri için gerekli olabilecek kan ve kan ürünleri, kemik iliği, aşı, ilaç, ortez, protez, tıbbi araç ve gereç, kişi kullanımına mahsus tıbbi cihaz temininden, tamirinden veya yenilenmesinden kaynaklanan giderler; herhangi bir katılım payı alınmaksızın, genel sağlık sigortalıları için belirlenmiş olan usul ve esaslar ile tutarlar uygulanmak suretiyle Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır.

(2) Bu Kanun hükümlerine göre hakkında önleyici tedbir kararı verilen bireyin aynı zamanda rehabilitasyonunun veya tedavi edilmesinin gerekli olduğuna karar verilmesi halinde, genel sağlık sigortalısı olmadığı gibi genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına girmeyen veya genel sağlık sigortası prim borcu sebebiyle fiilen genel sağlık sigortasından yararlanamayan ya da diğer mevzuat hükümleri gereğince tedavi yardımından yararlanma hakkı bulunmayanların, bu hallerin devam ettiği süre içinde görecekları rehabilitasyon hizmetlerine yönelik giderler ile rehabilitasyon hizmetleri kapsamında verilmesi gereken diğer sağlık hizmetlerinin giderleri, yukarıdaki fıkrada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde, Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır.

Harç ve masraflardan muafiyet

MADDE 19- (1) Bu Kanun kapsamındaki başvurular ile verilen kararların icra ve infazı için yapılan işlemlerden yargılama giderleri, harç, posta gideri ve benzeri hiçbir ad altında masraf alınmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelik

MADDE 20- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar altı ay içinde, Adalet, İçişleri, Maliye ve Sağlık Bakanlıklarının görüşleri alınmak suretiyle Bakanlık tarafından hazırlanan yönetmeliklerle düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler ve atıflar

MADDE 21- (1) 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta 4320 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

(3) Bu Kanununun yürürlüğe girmesinden önce 4320 sayılı Kanun hükümlerine göre verilen kararların uygulanmasına devam olunur.

Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin faaliyete geçmesi

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun 13 üncü maddesinde kurulması öngörülen şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kuruluşları tamamlanıncaya kadar, merkezlerin görevlerinin Bakanlığın hangi birimlerince yürütüleceği Bakanlıkça belirlenir.

Kadrolar

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

Yürürlük

MADDE 22- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı V.

T. Yıldız

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı V.

N. Ergün

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı V.

E. Günay

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN
ÖNLENMESİNE DAİR KANUN TASARISI**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Temel İlkeler ve Tanımlar

Amaç, kapsam ve temel ilkeler

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında ve gereken hizmetlerin sunulmasında aşağıdaki temel ilkelere uyulur:

a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler, özellikle Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi ve yürürlükteki diğer kanuni düzenlemeler esas alınır.

b) Şiddet mağdurlarına verilecek destek ve hizmetlerin sunulmasında temel insan haklarına dayalı, kadın erkek eşitliğine duyarlı, sosyal devlet ilkesine uygun, adil, etkili ve süratli bir usûl izlenir.

c) Şiddet mağduru ve şiddet uygulayan için alınan tedbir kararları insan onuruna yaraşır bir şekilde yerine getirilir.

ç) Bu Kanun kapsamında kadınlara yönelik cinsiyete dayalı şiddeti önleyen ve kadınları cinsiyete dayalı şiddetten koruyan özel tedbirler ayrımcılık olarak yorumlanamaz.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda yer alan;

a) Bakanlık: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,

b) Bakanlık il ve ilçe müdürlükleri: Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri kuruluncaya kadar bu Kanun kapsamındaki destek ve izleme hizmetlerinin verileceği ve gerekli bildirimlerin yapılacağı mercii,

c) Ev içi şiddet: Şiddet mağduru ve şiddet uygulayanla aynı haneyi paylaşmasa da aile veya hanede ya da aile mensubu sayılan diğer kişiler arasında meydana gelen her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddeti,

ç) Hâkim: Aile mahkemesi hâkimini,

d) Kadına yönelik şiddet: Kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan ve bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan her türlü tutum ve davranışı,

e) Şiddet: Kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı,

f) Şiddet mağduru: Bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışlara doğrudan ya da dolaylı olarak maruz kalan veya kalma tehlikesi bulunan kişiyi ve şiddetten etkilenen veya etkilenme tehlikesi bulunan kişileri,

g) Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri: Şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmidört saat esası ile yürüten merkezleri,

ğ) Şiddet uygulayan: Bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışları uygulayan veya uygulama tehlikesi bulunan kişileri,

h) Tedbir kararı: Bu Kanun kapsamında, şiddet mağdurları ve şiddet uygulayanlar hakkında hâkim, kolluk görevlileri ve mülkî amirler tarafından, istem üzerine veya resen verilecek tedbir kararlarını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Koruyucu ve Önleyici Tedbirlere İlişkin Hükümler

Mülkî amir tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları

MADDE 3- (1) Bu Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak aşağıdaki tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere mülkî amir tarafından karar verilebilir.

a) Kendisine ve gerekiyorsa beraberindeki çocuklara, bulunduğu yerde veya başka bir yerde uygun barınma yeri sağlanması.

b) Diğer kanunlar kapsamında yapılacak yardımlar saklı kalmak üzere, geçici maddi yardım yapılması.

c) Psikolojik, meslekî, hukukî ve sosyal bakımdan rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi.

ç) Hayatî tehlikesinin bulunması hâlinde, ilgilinin talebi üzerine veya resen geçici koruma altına alınması.

d) Korunan kişinin, çalışması durumunda varsa çocukları için tedbir kararı süresince; çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere varsa çocuklarına iki aylık süre ile sınırlı olmak kaydıyla, gerektiğinde ücreti bu Kanun kapsamında karşılanmak üzere kreş imkânının sağlanması.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde birinci fıkranın (a) ve (ç) bentlerinde yer alan tedbirler, ilgili kolluk amirlerince de alınabilir. Kolluk amiri evrakı en geç kararın alındığı tarihi takip eden ilk işgünü içinde mülkî amirin onayına sunar. Mülkî amir tarafından kırksekiz saat içinde onaylanmayan tedbirler kendiliğinden kalkar.

Hâkim tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları

MADDE 4- (1) Bu Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak 3 üncü maddede öngörülenlerin yanı sıra aşağıdaki koruyucu tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir:

a) İşyerinin değiştirilmesi.

b) Kişinin evli olması hâlinde müşterek yerleşim yerinden ayrı yerleşim yeri belirlenmesi.

c) 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunundaki şartların varlığı hâlinde ve korunan kişinin talebi üzerine tapu kütüğüne aile konutu şerhi konulması.

ç) Korunan kişi bakımından hayatî tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağının anlaşılması hâlinde ve ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayalı olarak 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu hükümlerine göre kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesi.

Hâkim tarafından verilecek önleyici tedbir kararları

MADDE 5- (1) Şiddet uygulayanlarla ilgili olarak aşağıdaki önleyici tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir:

a) Şiddet mağduruna yönelik olarak, şiddet tehdidi, hakaret, aşağılama veya küçük düşürmeyi içeren söz ve davranışlarda bulunmaması.

b) Müşterek konuttan veya bulunduğu yerden derhal uzaklaştırılması ve müşterek konutun korunan kişiye tahsis edilmesi.

- c) Korunan kişilere, bu kişilerin bulundukları konuta, okula ve işyerine yaklaşmaması.
 - ç) Çocuklarla ilgili daha önce verilmiş bir kişisel ilişki kurma kararı varsa, kişisel ilişkinin refakatçi eşliğinde yapılması, kişisel ilişkinin sınırlandırılması ya da tümüyle kaldırılması.
 - d) Gerekli görülmesi hâlinde korunan kişinin, şiddete uğramamış olsa bile yakınlarına, tanıklarına ve kişisel ilişki kurulmasına ilişkin haller saklı kalmak üzere çocuklarına yaklaşmaması.
 - e) Korunan kişinin şahsi eşyalarına ve ev eşyalarına zarar vermemesi.
 - f) Korunan kişiyi iletişim araçlarıyla veya sair surette rahatsız etmemesi.
 - g) Bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim etmesi.
 - ğ) Silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi.
 - h) Korunan kişilerin bulundukları yerlerde alkol ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmaması ya da bu maddelerin etkisinde iken korunan kişilere ve bunların bulundukları yerlere yaklaşmaması, bağımlılığının olması hâlinde, hastaneye yatmak dâhil, muayene ve tedavisinin sağlanması.
 - ı) Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması ve tedavisinin sağlanması.
- (2) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde yer alan tedbirler, ilgili kolluk amirlerince de alınabilir. Kolluk amiri evrakı en geç kararın alındığı tarihi takip eden ilk işgünü içinde hâkimin onayına sunar. Hâkim tarafından yirmidört saat içinde onaylanmayan tedbirler kendiliğinden kalkar.
- (3) Bu Kanunda belirtilen tedbirlerle birlikte hâkim, 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yer alan koruyucu ve destekleyici tedbirler ile 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre velayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması hususlarında karar vermeye yetkilidir.
- (4) Şiddet uygulayan, aynı zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan kişi ise, 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla hâkim şiddet mağdurunun yaşam düzeyini göz önünde bulundurarak talep edilmese dahi tedbir nafakasına hükmedebilir.

Suçlara ilişkin saklı tutulan hükümler

MADDE 6- (1) Kişinin silah bulundurması, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmasının suç oluşturmaya dolayısıyla ya da fiilinin başka bir suç oluşturmaya nedeniyle;

- a) Soruşturma ve kovuşturma evresinde koruma tedbirlerine veya denetimli serbestlik tedbirlerine,
 - b) Mahkûmiyet hâlinde ceza veya güvenlik tedbirlerinin infazına ve bu çerçevede uygulanabilecek olan denetimli serbestlik tedbirlerine,
- ilişkin kanun hükümleri saklıdır.

İhbar

MADDE 7- (1) Şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı hâlinde herkes bu durumu resmi makam veya mercilere ihbar edebilir. İhbarı alan kamu görevlileri bu Kanun kapsamındaki görevlerini gecikmeksizin yerine getirmek ve uygulanması gereken diğer tedbirlere ilişkin olarak yetkilileri haberdar etmekle yükümlüdür.

Tedbir kararının verilmesi, tebliği ve gizlilik

MADDE 8- (1) Tedbir kararı, ilgilinin talebi, Bakanlık veya kolluk görevlileri ya da Cumhuriyet savcısının başvurusu üzerine verilir. Tedbir kararları en çabuk ve en kolay ulaşılabilecek yer hâkiminden, mülkî amirden ya da kolluk biriminden talep edilebilir.

(2) Tedbir kararı ilk defasında en çok altı ay için verilebilir. Ancak şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin devam edeceğinin anlaşıldığı hallerde, resen, korunan kişinin ya da Bakanlık veya kolluk görevlilerinin talebi üzerine tedbirlerin süresinin veya şeklinin değiştirilmesine, bu tedbirlerin kaldırılmasına veya aynen devam etmesine karar verilebilir.

(3) Hâkim tedbir kararını, duruşma yapmaksızın ve şiddetin uygulandığı hususunda delil veya belge aramaksızın verir. Zorunlu hallerde duruşma yapılabilir.

(4) Korunan kişinin talebi olmaksızın verilen koruyucu tedbir kararları, ancak korunan kişinin hâkim önündeki kabul beyanıyla uygulanır. Şu kadar ki, lehine koruyucu tedbir kararı verilen kişinin kararı kabul etmemesi, hâkimin gerekli gördüğü hallerde tedbiri hükümden düşürmez.

(5) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, mülkî amirlerce ve kolluk tarafından tedbir kararları verilirken de delil ve belge aranmaz.

(6) Tedbir kararı, korunan kişiye ve şiddet uygulayana tefhim veya tebliğ edilir. Tedbir talebinin reddine ilişkin karar ise sadece korunan kişiye tebliğ edilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ilgili kolluk birimi tarafından verilen tedbir kararı şiddet uygulayana bir tutanakla derhal tebliğ edilir.

(7) Tedbir kararının tefhim ve tebliğ işlemlerinde, tedbir kararına aykırılık hâlinde şiddet uygulayan hakkında zorlama hapsinin uygulanacağı ihtar yapılır.

(8) Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

(9) Talep hâlinde ilgililere kişisel eşya ve belgelerinin kolluk marifetiyle teslimi sağlanır.

İtiraz

MADDE 9- (1) Bu Kanun hükümlerine göre verilen kararlara karşı tefhim veya tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde ilgililer tarafından aile mahkemesine itiraz edilebilir.

(2) Hâkim tarafından verilen tedbir kararlarına itiraz üzerine dosya, o yerde aile mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen daireye, son numaralı daire için birinci daireye, o yerde aile mahkemesinin tek dairesi bulunması hâlinde asliye hukuk mahkemesine, aile mahkemesi hâkimi ile asliye hukuk mahkemesi hâkiminin aynı hâkim olması hâlinde ise en yakın asliye hukuk mahkemesine gecikmeksizin gönderilir.

(3) İtiraz mercii kararını bir hafta içinde verir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

Tedbir kararlarının bildirimi ve uygulanması

MADDE 10- (1) Bu Kanun hükümlerine göre alınan tedbir kararları, Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlükleri ile verilen kararın niteliğine göre Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluğa en seri vasıtalarla bildirilir.

(2) Bu Kanun kapsamında ilgili mercilere yapılan başvurular ile bu başvuruların kabul ya da reddine ilişkin kararlar, başvuru yapılan merci tarafından Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlüklerine derhal bildirilir.

(3) Korunan kişinin geçici koruma altına alınmasına ilişkin koruyucu tedbir kararı ile şiddet uygulayan hakkında verilen önleyici tedbir kararlarının yerine getirilmesinden, hakkında koruyucu veya önleyici tedbir kararı verilen kişilerin yerleşim yeri veya bulunduğu ya da tedbirin uygulanacağı yer kolluk birimi görevli ve yetkilidir.

(4) Tedbir kararının, kolluk amirince verilip uygulandığı veya korunan kişinin kollukta bulunduğu hallerde, kolluk birimleri tarafından kişi, Bakanlığın ilgili il veya ilçe müdürlüklerine ivedilikle ulaştırılır; bunun mümkün olmaması hâlinde giderleri Bakanlık bütçesinin ilgili tertibinden karşılanmak üzere kendisine ve beraberindekilere geçici olarak barınma imkânı sağlanır.

(5) Tedbir kararının ilgililere tefhim veya tebliğ edilmemesi, kararın uygulanmasına engel teşkil etmez.

(6) Hakkında barınma yeri sağlanmasına karar verilen kişiler, Bakanlığa ait veya Bakanlığın gözetim ve denetimi altında bulunan yerlere yerleştirilir. Barınma yerlerinin yetersiz kaldığı hallerde korunan kişiler; mülkî amirin, acele hallerde kolluğun veya Bakanlığın talebi üzerine kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesis, yurt veya benzeri yerlerde barındırılabilir.

(7) İşyerinin değiştirilmesi yönündeki tedbir kararı, kişinin tabi olduğu ilgili mevzuat hükümlerine göre yetkili merci veya kişi tarafından yerine getirilir.

Kolluk görevleri

MADDE 11- (1) Kolluk görevleri, kolluğun merkez ve taşra teşkilâtında bu Kanunda belirtilen hizmetlerle ilgili olarak, çocuk ve kadının insan hakları ile kadın erkek eşitliği konusunda eğitim almış ve ilgili kolluk birimlerince belirlenmiş olan yeteri kadar personel tarafından yerine getirilir.

Teknik yöntemlerle takip

MADDE 12- (1) Bu Kanun hükümlerine göre verilen tedbir kararlarının takibi, teknik araç ve yöntemler kullanılmak suretiyle de yapılabilir. Hâkim kararı olmaksızın teknik yöntemlerle takipte ses ve görüntü kaydı yapılamaz.

(2) Teknik araç ve yöntemlerle takibe ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Tedbir kararlarına aykırılık

MADDE 13- (1) Bu Kanun hükümlerine göre hakkında tedbir kararı verilen şiddet uygulayan, bu kararın gereklerine aykırı hareket etmesi hâlinde, fiili bir suç oluştursa bile ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre hâkim kararıyla üç günden on güne kadar zorlama hapsine tabi tutulur.

(2) Tedbir kararının gereklerine aykırılığın her tekrarında, ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre zorlama hapsinin süresi onbeş günden otuz güne kadardır. Ancak zorlama hapsinin toplam süresi altı ayı geçemez.

(3) Zorlama hapsine ilişkin kararlar, Cumhuriyet Başsavcılığınca yerine getirilir. Bu kararlar Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlüklerine bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Merkezlerin Kurulması, Destek Hizmetleri ve Kurumlararası Koordinasyon

Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kurulması

MADDE 14- (1) Bakanlık, gerekli uzman personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmidört saat esasına göre yürüten çalışma usûl ve esasları yönetmelikle belirlenen, şiddet önleme ve izleme merkezlerini kurar.

(2) Kurulan merkezlerde şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik izleme çalışmaları yapılır ve destek hizmetleri verilir.

Destek hizmetleri

MADDE 15- (1) Bu Kanun kapsamında şiddetin önlenmesi ve verilen tedbir kararlarının etkin olarak uygulanmasının izlenmesi bakımından şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

- a) Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak.
- b) Korunan kişiye verilen barınma, geçici maddi yardım, sağlık, adli yardım hizmetleri ve diğer hizmetleri koordine etmek.
- c) Gerekli hallerde tedbir kararlarının alınmasına ve uygulanmasına yönelik başvurularda bulunmak.

c) Bu Kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılmasına yönelik bireysel ve toplumsal ölçekte programlar hazırlamak ve uygulamak.

d) Bakanlık bünyesinde kurulan çağrı merkezinin bu Kanunun amacına uygun olarak yaygınlaştırılması ve yapılan müracaatların izlenmesini sağlamak.

e) Bu Kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılması için çalışan ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmak.

(2) Korunan kişilerle ilgili olarak şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

a) Kişiye hakları, destek alabilecekleri kurumlar, iş bulma ve benzeri konularda rehberlik etmek ve meslek edindirme kurslarına katılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak.

b) Verilen tedbir kararıyla ulaşılmak istenen amacın gerçekleşmesine yönelik önerilerde bulunmak ve yardımlar yapmak.

c) Tedbir kararlarının uygulanmasının sonuçlarını ve kişiler üzerindeki etkilerini izlemek.

d) Psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde yardım ve danışmanlık yapmak.

e) Hâkimin isteği üzerine; kişinin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik ve psikolojik durumu hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.

f) İlgili merci tarafından istenilmesi hâlinde, tedbirlerin uygulanmasının sonuçları ve ilgililer üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak.

f) 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümleri uyarınca maddi destek sağlanması konusunda gerekli rehberliği yapmak.

(3) Şiddet uygulayanla ilgili olarak şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

a) Hâkimin isteği üzerine; kişinin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik ve psikolojik durumu ile diğer kişiler ve toplum açısından taşıdığı risk hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.

b) İlgili makam veya merci tarafından istenilmesi hâlinde, tedbirlerin uygulanmasının sonuçları ve ilgililer üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak.

c) Teşvik edici, aydınlatıcı ve yol gösterici mahiyette olmak üzere kişinin;

1) Öfke kontrolü, stresle başa çıkma, şiddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranış değiştirmeyi hedefleyen eğitim ve rehabilitasyon programlarına katılmasına,

2) Alkol, uyuşturucu, uçucu veya uyarıcı madde bağımlılığının ya da ruhsal bozukluğun olması hâlinde, bir sağlık kuruluşunda muayene veya tedavi olmasına,

3) Meslek edindirme kurslarına katılmasına, yönelik faaliyetlerde bulunmak.

(4) Şiddet mağduru ile şiddet uygulayana yönelik hizmetler, zorunlu haller dışında farklı birimlerde sunulur.

Kurumlararası koordinasyon ve eğitim

MADDE 16- (1) Bu Kanun hükümlerinin yerine getirilmesinde kurumlararası koordinasyon Bakanlık tarafından gerçekleştirilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler, bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak kendi görev alanına giren konularda işbirliği ve yardımda bulunmak ve alınan tedbir kararlarını ivedilikle yerine getirmekle yükümlüdür. Gerçek ve tüzel kişiler, bu Kanun kapsamında Bakanlık çalışmalarını desteklemek ve ortak çalışmalar yapmak üzere teşvik edilir.

(3) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan özel televizyon kuruluşları ve radyolar, ayda en az doksan dakika kadınların çalışma yaşamına katılımı, özellikle kadın ve çocukla ilgili olmak üzere şiddetle mücadele mekanizmaları ve benzeri politikalar konusunda Bakanlık tarafından hazırlanan ya da hazırlattırılan bilgilendirme materyallerini yayınlamak zorundadır. Bu yayınlar, asgari otuz dakikası 17.00-22.00 saatleri arasında olmak üzere 08.00-22.00 saatleri arasında yapılır ve yayınların kopyaları her ay düzenli olarak Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna teslim edilir. Bu saatler dışında yapılan yayınlar aylık doksan dakikalık süreye dâhil edilmez. Bu süreler Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından denetlenir. Televizyon kuruluşları ve radyolarda yayınlanacak bilgilendirme materyalleri, Bakanlık birimleri tarafından üniversiteler, ilgili meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarının da görüşleri alınarak hazırlanır.

(4) Bu Kanunda öngörülen görevlerin yerine getirilmesi sırasında kamu kurum ve kuruluşlarının personeli Bakanlık görevlilerine yardımcı olurlar.

(5) Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, personel ve üyelerinin bu Kanunun etkin bir biçimde uygulanması amacıyla Bakanlığın hazırlayıp koordine edeceği kadının insan hakları ile kadın erkek eşitliği konusunda eğitim programlarına katılmasını sağlar.

(6) İlköğretim ve ortaöğretim müfredatına toplumsal cinsiyet, kadının insan hakları ve kadın erkek eşitliği konusunda eğitime yönelik dersler konulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Geçici maddi yardım yapılması

MADDE 17- (1) Bu Kanun hükümlerine göre geçici maddi yardım yapılmasına karar verilmesi hâlinde, onaltı yaşından büyükler için her yıl belirlenen aylık net asgari ücret tutarının otuzda birine kadar günlük ödeme yapılır.

(2) Bu ödemeler, Bakanlık bütçesine, geçici maddi yardımlar için konulan ödenekten karşılanır. Yapılan ödemeler, şiddet uygulayandan tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde tahsil edilir. Bu şekilde tahsil edilemeyenler 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ilgili vergi dairesi tarafından takip ve tahsil edilir.

(3) Korunan kişinin gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit hâlinde yapılan yardımlar, bu kişiden 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Nafaka

MADDE 18- (1) Bu Kanun hükümlerine göre nafakaya karar verilmesi hâlinde, kararın bir örneği, resen nafaka alacaklısının veya borçlusunun yerleşim yeri icra müdürlüğüne gönderilir.

(2) Nafaka ödemekle yükümlü kılınan kişinin Sosyal Güvenlik Kurumu ile bağlantısı olması durumunda, korunan kişinin başvurusu aranmaksızın nafaka, ilgilinin aylık, maaş ya da ücretinden icra müdürlüğü tarafından tahsil edilir. İcra müdürlüklerinin nafakanın tahsili işlemlerine ilişkin posta giderleri Cumhuriyet Başsavcılığının suçüstü ödeneğinden karşılanır.

Sağlık giderleri

MADDE 19- (1) Bu Kanun hükümlerine göre hakkında tedbir kararı verilen kişilerden, genel sağlık sigortalısı olmayan ve genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına da girmeyen veya genel sağlık sigortası prim borcu sebebiyle fiilen genel sağlık sigortasından yararlanamayan ya da diğer mevzuat hükümleri gereğince tedavi yardımından yararlanma hakkı bulunmayanlar; bu hallerin devamı süresince, resmî sağlık kurum ve kuruluşlarında yapılacak muayene ve tedavilerinden (diş tedavisi dâhil), laboratuvar tetkik ve tahlilleri ile diğer tanı yöntemlerinin uygulanmasından, teşhis ve tedavileri için gerekli olabilecek kan ve kan ürünleri, kemik iliği, aşı, ilaç, ortez, protez, tıbbî araç ve gereç, kişi kullanımına mahsus tıbbî cihaz temininden, tamirinden veya yenilenmesinden kaynaklanan giderler; herhangi bir katılım payı alınmaksızın, genel sağlık sigortalıları için belirlenmiş olan usûl ve esaslar ile tutarlar uygulanmak suretiyle Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır.

(2) Bu Kanun hükümlerine göre hakkında önleyici tedbir kararı verilen kişinin aynı zamanda rehabilitasyonunun veya tedavi edilmesinin gerekli olduğuna karar verilmesi hâlinde, genel sağlık sigortalısı olmayan ve genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına da girmeyen veya genel sağlık sigortası prim borcu sebebiyle fiilen genel sağlık sigortasından yararlanamayan ya da diğer mevzuat hükümleri gereğince tedavi yardımından yararlanma hakkı bulunmayanların, bu hallerin devam ettiği süre içinde görecekları rehabilitasyon hizmetlerine yönelik giderler ile rehabilitasyon hizmetleri kapsamında verilmesi gereken diğer sağlık hizmetlerinin giderleri, birinci fıkrada belirtilen usûl ve esaslar çerçevesinde, Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır.

Harçlar ve masraflardan, vergilerden muafiyet ve davaya katılma

MADDE 20- (1) Bu Kanun kapsamındaki başvurular ile verilen kararların icra ve infazı için yapılan işlemlerden yargılama giderleri, harç, posta gideri ve benzeri hiçbir ad altında masraf alınmaz. Bu Kanunun 17 nci maddesi uyarınca yapılan ödemeler gelir vergisi ile veraset ve intikal vergisinden; bu ödemeler için düzenlenen kâğıtlar ise damga vergisinden müstesnadır.

(2) Bakanlık, gerekli görmesi hâlinde kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet veya şiddet tehlikesi dolayısıyla açılan idarî, cezaî, hukukî her tür davaya ve çekişmesiz yargıya katılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kadrolar

MADDE 21- (1) Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

Yönetmelik

MADDE 22- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar altı ay içinde, Adalet, İçişleri, Maliye ve Sağlık Bakanlıklarının görüşleri alınmak suretiyle Bakanlık tarafından hazırlanan yönetmeliklerle düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler ve atıflar

MADDE 23- (1) 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta 4320 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

(3) Bu Kanununun yürürlüğe girmesinden önce 4320 sayılı Kanun hükümlerine göre verilen kararların uygulanmasına devam olunur.

Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin faaliyete geçmesi

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun 14 üncü maddesinde kurulması öngörülen şiddet önleme ve izleme merkezleri, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde Bakanlık tarafından belirlenecek illerde pilot uygulama yapılmak üzere kurulur. Kuruluşları tamamlanıncaya kadar merkezlerin görevlerinin Bakanlığın hangi birimlerince yürütüleceği Bakanlık tarafından belirlenir.

Yürürlük

MADDE 24- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE

EKLİ LİSTE

KURUMU : AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SERBEST KADRO

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Kuruluş Müdürü	2	10	10
GİH	Kuruluş Müdürü	3	4	4
TH	Sosyolog	3	10	10
TH	Sosyolog	4	10	10
TH	Sosyolog	5	5	5
TH	Sosyolog	7	20	20
SH	Psikolog	3	20	20
SH	Psikolog	4	20	20
SH	Psikolog	5	20	20
SH	Psikolog	7	30	30
SH	Sosyal Çalışmacı	3	10	10
SH	Sosyal Çalışmacı	4	10	10
SH	Sosyal Çalışmacı	5	10	10
SH	Sosyal Çalışmacı	7	15	15
SH	Çocuk Gelişimcisi	4	5	5
SH	Çocuk Gelişimcisi	5	5	5
SH	Çocuk Gelişimcisi	7	10	10
SH	Çocuk Gelişimcisi	9	22	22
SH	Hemşire	3	4	4
SH	Hemşire	4	15	15
SH	Hemşire	7	15	15
SH	Hemşire	9	50	50
YH	Bakıcı Anne	5	10	10
YH	Bakıcı Anne	7	10	10
YH	Bakıcı Anne	12	22	22
TOPLAM			362	362

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE

EKLİ LİSTE

KURUMU : AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SERBEST KADRO

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Kuruluş Müdürü	2	10	10
GİH	Kuruluş Müdürü	3	4	4
TH	Sosyolog	3	10	10
TH	Sosyolog	4	10	10
TH	Sosyolog	5	5	5
TH	Sosyolog	7	20	20
SH	Psikolog	3	20	20
SH	Psikolog	4	20	20
SH	Psikolog	5	20	20
SH	Psikolog	7	30	30
SH	Sosyal Çalışmacı	3	10	10
SH	Sosyal Çalışmacı	4	10	10
SH	Sosyal Çalışmacı	5	10	10
SH	Sosyal Çalışmacı	7	15	15
SH	Çocuk Gelişimcisi	4	5	5
SH	Çocuk Gelişimcisi	5	5	5
SH	Çocuk Gelişimcisi	7	10	10
SH	Çocuk Gelişimcisi	9	22	22
SH	Hemşire	3	4	4
SH	Hemşire	4	15	15
SH	Hemşire	7	15	15
SH	Hemşire	9	50	50
YH	Bakıcı Anne	5	10	10
YH	Bakıcı Anne	7	10	10
YH	Bakıcı Anne	12	22	22
TOPLAM			362	362

